

Redningshunden

Nr 1 -2022. 64 årgang

Medlemsblad for Norske Redningshunder

SMAAK
100 % NORDIC TASTE - 0 % NONSENSE

GI HUNDEN DIN EN MER SMAKFULL HVERDAG.

NYHET!

Smaak er et ærlig, ukomplisert tørrfôr inspirert av god, gammeldags husmannskost. Det er utviklet med nordiske hunder i tankene, og gjør hundens hverdag litt mer smakfull! Du kan kjøpe Smaak i Musti sine butikker og på musti.no

Ord. pris: 149-479,-

Redningshunden

nr. 1. 2022

ISSN: 0803-8961

Informasjonstelefon

02615

E-post

post@nrh.no

Hjemmeside

www.nrh.no

Redaktør

Audi Barstad

Tlf: 90 93 70 22

aud.ingebjorg.barstad@nrh.no

Redaksjonen

Kurt Jarnes

Sarah Wyss

Jim Olav Hansen

Stig Mebust

Layout

Mick Sheard,

micks@nrh.no

Forlag

Nordisk Kjæledyrforlag AS

Trykk

Møklegaards Trykkeri AS

Forsidebilde

Thea og Karma

Foto: Aud I Barstad

Signerte innlegg i medlemsbladet er ikke nødvendigvis redaksjonens eller Norske Redningshunders syn. Utgiveren er uten ansvar for annonsene.

Innhold

- 4 Lederen har ordet
- 6 Redaksjonelt
- 8 FTU informerer
- 10 Beredskapen
- 12 NRH informerer
- 13 Etikk-og disiplinærutvalget
- 14 Fra Fjell til Fjære
- 22 Fra valp til redninghund – steg for steg
- 26 Dyktighet teller, demokrati avgjør
- 28 Samtrening gir resultater
- 32 «Tast 2 om du kommer senere»
- 34 Skolebesøk på Høybråten
- 36 Premiere Redningshundene
- 39 ULENDT. Tverrfaglig samling for redningstjenesten
- 40 Har du lyst til å bli en del av instruktørkorpset i NRH?
- 42 Første grunnkurs etter nytt program
- 46 Tidlig behandling nøkkelen til et godt liv
- 48 Forstyrrelsestrening på ville veier?
- 52 Gjørmete suksess-løp gir store inntekter
- 55 Øvelse med Velledalen Montessoriskole
- 56 Den firbente senior
- 58 Hvordan var det der med kart igjen
- 60 Er hunden for stresset til å lære?
- 62 Velkommen til Årets Hovedkurs Ettersøkning 2022
- 64 Kursannonser
- 67 Adresser

Manusfrister:

Nr. 2/2022 – 15. mai	utgivelse slutten av juni
Nr. 3/2022 – 15. august	utgivelse oktober
Nr. 4/2022– 15. november	utgivelse til jul
Nr. 1/2023– 15. februar	utgivelse slutten av mars

Redningshunden 01-2022

Lederen har ordet

Velkommen til det første nummeret av Redningshunden i 2022

Det har vært mange nye henvendelser, ja nesten daglig siden nyttår, og forhåpentligvis dertil mange nye medlemmer. Så for enkelte av dere så er det kanskje første gang dere leser bladet vårt og da vil jeg si ekstra velkommen.

Det har skjedd mye i NRH den siste tiden, og det er ikke alltid like lett å følge med på alt og vite hvor man finner den informasjonen man trenger. Så oppfordring til alle lagene som trener over det ganske land, sett av en kveld og hjelpe hverandre og bli kjent med GNIST. I og med at det er ny database med nytt medlemsregister så er det nyttig for så vel nye medlemmer som for de som har vært med en stund, men som kanskje ikke har tatt seg tid til å se hvordan det fungerer. Men husk vær litt tålmodig om ikke alt skulle være på plass, Rom ble som kjent ikke bygget på en dag, og frustrerende nok, ei heller den nye databasen til NRH.

Vi håper alle på at nå det er slutt på koronarestriksjoner for godt, men at det digitale samarbeid på tvers av distriktene, som vi er blitt så gode på, fortsetter. For teknologi kan være et godt supplement for opplæring og møter der det ikke er like kritisk å møtes fysisk - når avstandene er store eller det kan være vanskelig å komme hjemmefra. Men heldigvis, vil jeg si, så er det fysisk deltagelse de fleste av oss fremdeles ønsker og foretrekker. Som eksempel kan det nevnes at 11.- 13. februar tok ca. 70 rekrutter sitt første steg på grunnkursutdanningen sin i Norske Redningshunder. Det var deltagere fra Troms, Vestfold, Oslo Asker og Bærum, Follo og Østfold, Innlandet og Romerike. Dette er intet mindre enn imponerende. En stor takk til dere alle som sto for arrangementet.

Og så til noe jeg sikkert har sagt før, men sier det gjerne igjen:

Jeg er stolt av å være en del av Norske Redningshunder og derav også den frivillige redningstjenesten.

Og jeg synes det er utrolig bra at så mange utenom NRH nå blir gjort oppmerksom på hva NRH er og den innsatsen vi gjør. Og ja det er blant annet takket være TV-serien at så mange nå får opp øynene for hva NRH står for.

Det er stor stas å både lese og høre alle de gode tilbakemeldingene som har kommet i kjølvannet av TV-serien om Redningshundene.

Fra folk utenfor NRH som bare ønsker å si at det er spennende å lære om oss og hva vi holder på med, av hundeinteresserte som gjerne vil bli en del av NRH og fra mange som allerede er en del av NRH og som ivrig følger med og kommer med masse positive tilbakemeldinger om hverandre, som for eksempel: Så bra dere er, så fine representanter og så moro å se dere på TV.

TV-serien har bidratt til hva jeg kaller «positive utfordringer» blant annet når det gjelder å ta imot nye medlemmer. Mange spør hvorfor det ikke kan settes en mal for hvordan håndtere innmeldinger. Men landet vårt er langstrakt, og det er stor variasjon i antall aktive i distriktene. Her må man til enhver tid tilpasse seg det distriktet man tilhører.

Ulikheter på tvers av landet er til enhver tid utfordrende, og dette er bare noen av flere viktige punkter prosjektgruppen NRH i utvikling har vært inne på i sitt arbeid. Likeledes behovet for å bedre informasjonsflyt, både fra administrasjon og hovedstyret, til distrikter og medlemmer, men og sikre oss at informasjon som går til distriktene virkelig går videre til medlemmene.

Og hva med holdningsskapende arbeid: både med hensyn til hvordan vi behandler hverandre, men og kultur som går mot meg og mitt istedenfor oss. Hvordan skal vi få snudd det? Med hensyn til ulik økonomi i distriktene så kanskje vi skulle forklare en sponsor, som kun ønsker sponse et lokallag, litt om at når en er savnet i det distriktet så kommer det NRH'ere fra langt utover det lokale området/distriktet for å bidra.

Prosjektgruppens rapporter er å finne i GNIST og de anbefales virkelig å leses.

2022 er frivillighetens år, men hva er så frivillighet?

Synes følgende definisjon jeg har lest et sted er bra:

Frivillighet er å jobbe for et bestemt mål uten å forvente betaling for jobben

Og det skal vi fortsette med, å jobbe uten å få betalt altså. Men det betyr ikke at det offentlige ikke burde ta et større ansvar for å dekke mer av de kostnadene NRH sentralt, distriktene, og den enkelte ekipasje har i forbindelse med utdanningen og det å gå på aksjon. Økte tilskudd og derav bedret forutsigbarhet økonomisk hadde gjort at kanskje enda flere hadde kunnet bli med og bidra så vi kunne gjøre en enda bedre jobb når det teller.

Uavhengig av om vi er godkjent ekipasje, i startgropen på utdannelsen, bidrar som instruktør eller er tillitsvalgt så legges det ned et enormt antall timer på trening, instruksjon og opplæring, aksjoner, administrasjon og organisatorisk arbeid på alle nivåer og i alle distrikter i NRH. Vi velger å bruke fritiden vår på dette fordi det er en enestående mulighet for å utvikle oss selv og hundene våre til nytte for mennesker som trenger oss. De fleste av oss bare aksepterer at både hundehold, en driftssikker bil med plass til alle remedier, stort forbruk av friluftsutstyr og stadig flere elektroniske duppeditter er nødvendige utgifter – for ikke å snakke om alle utgiftene til reise og deltakelse på kurs og samlinger for trening og nødvendige avkryssninger. Men ikke alle er i en situasjon der disse pengene er tilgjengelige – og dette betyr at det for enkelte i dag ikke er mulig å bidra, uansett hvor mye de skulle ønske det. Dette er noe som administrasjonen jobber med kontinuerlig, ikke bare overfor det offentlige, men og overfor stiftelser. Et stort ønske ville være å få bukt med ulikhetene distriktene imellom og at det ikke skal være økonomien som styrer om vi har anledning til å bidra slik det er for enkelte i dag.

Redaksjonelt

Tidlig i 2020 tikket det inn en mail til Norske Redningshunder. ITV Studios Norge ville lage en tv-serie om hunder og hundeførere. Lot det seg gjøre? Hva med personvernshensyn? Hvordan skulle fotografene forholde seg på leteaksjoner?

Spørsmålene var mange, men dette måtte vi bare få til.

Etter en del kommunikasjon mellom administrasjonen og ITV ble det bestemt at det skulle lages en såkalt pilot. Det er en episode som kan vises til aktuelle tv-kanaler, i dette tilfellet NRK, slik at produksjonen kan selges inn. ITV begynte med research. Hvordan trener man en redningshund? Hva er et bringkobbelt? Hvorfor har noen halsmelding? Hva trenger fotografene å pakke i sekken når de skal være med ut og filme? Det var uendelige mengder med spørsmål, og telefonene til Stig Mebust og meg selv gikk til tider varme. Noen ganger følte vi at vi hadde svart på det samme flere ganger, og det er ikke fritt for at vi kunne tenke at det gikk LITT for mye tid til alle disse samtalen. Men noe i oss sa at dette kom til å bli verdt innsatsen. Så når researcherene fra ITV ringte for nittende gang for å spørre om hvordan man trener inn melding på gjenstand og hvor mange meter snø en hund klarer å lukte et menneske gjennom, så måtte vi bare bite det i oss. Og svare. På nytt og på nytt og på nytt.

Det ble bestemt at jeg skulle ta med regissør Mimma Basch på Tyin. ROML var samlet der, og skulle ha søksprøver. Jeg skulle opp med min smånevrotiske bordercollie. Det passet bra at Mimma kunne bli med, sitte på fra Hamar og oppover, få stille noen spørsmål mens vi kjørte, og så filme mine søksprøver.

Akkurat den avgjørelsen angret jeg nok litt på da jeg stod klar til å starte sporet med Helene Sæterdal som dommer (selv om Helene selvsagt er veldig hyggelig). I en fjellside på Tyin var sporet lagt slik at tilskuerne, altså Helene og Mimma (med kamera på), kunne se alt som foregikk fra der de stod. Og med min flaks ble det litt av en sirkusforestilling. Først tok Bessie seg god tid før vi kunne melde spor, så gikk jeg på snørra i en dam med gjørme, deretter rundet vi ei steinur og så rett inn i blikket på fem-seks sauer som ikke var tydelig imponerte over vår innsats i fjellheimen. Ved neste steinur satte den ellers så snusfornuftige bygdecollien opp farten til maks, la seg på i lina og forsvant hardt mot høyre. Hva i alle dager?? Det var bare å slippe lina, for dette var noe helt annet enn menneskespor. Så stod jeg der og ventet da, full av gjørme, mens jeg ble filmet, og studert av dommeren, og mistet helt troen på meg selv og pelsdyret jeg hadde meldt opp til prøve. Men der kom hun sannelig tilbake, som om ingenting var hendt. Spaserte galant inn på sporet igjen og fant slutten bak en stein. Og alle gjenstandene hadde vi også.

En stor jubelseanse senere fikk jeg vite fra Mimma som filmet hva det var Bessie hadde tatt ut etter. En hare hadde vært så uheldig å rote seg inn i vårt spor, stakkars liten. Den hadde sluppet med livet. Jeg så det for meg: «Iskaldt harepusmord på Tyin, mistenkte har ett øre opp og ett ned».

Så var det runderingen, og det gikk ikke bra. Jeg kjente virkelig på stresset med å bli filma samtidig som jeg skulle prestere. Og da det dukket opp en situasjon jeg ikke hadde klart å forutse, ble presset for stort. Jeg lovet meg selv at jeg aldri mer skulle ha med kamera på prøver, selv om Mimma er en fantastisk fin og snill dame.

Men pilot ble det. Og den ble satt sammen av flere opptak ITV hadde gjort, og NRK gikk for ideen. Nå ble det produksjon!

Mange har sikkert lurt på hvordan hovedpersonene i Redningshundene er plukket ut. La meg slå det helt

fast; Det er ITV som har bestemt casten. De ville ha forskjellige typer, ulike deler av landet representert slik at de fikk ulike søks- og treningssituasjoner. Men det viktigste, har jeg lært i prosessen, er at de ønsket seg folk som turte å vise både det som er enkelt og det som er vanskelig. Som prater, byr på seg sjøl og reflekterer. Det har ikke vært en dans på roser å bli filmet i dette omfanget. Jeg tipper at 95 prosent av det innhentede filmmaterialet ikke er brukt i serien, så vi har sittet uendelig mange timer i intervjustoler og svart på det samme igjen og igjen. Det er en stor jobb som ligger bak denne serien, og for min del ble det en fin opplevelse, men også en skummel opplevelse. Det å skulle vise seg selv og hunden, familielivet, dele personlige tanker, det er ikke bare enkelt. Man kan få hetta av mindre, og jeg tenkte mye på hvordan det kom til å bli mottatt – mest fra andre NRH´ere.

Når jeg ser serien nå, er jeg derimot bare stolt. Jeg synes ITV har gjort en formidabel jobb. Det var vanskelig for dem å sende fotografer hver gang alarmen gikk. Leteaksjoner foregår ikke mellom 09-16 på arbeidsdager, nødvendigvis. Derfor ble alle utstyrt med egne kamera, men det var nesten ikke mulig å få filmet noe fornuftig når man samtidig skulle fokusere på å gjøre en god jobb som hundefører.

Jeg håper du som NRH´er også er stolt av serien. At du synes den viser et riktig bilde av livet i redningshundbobla. At du, som meg, tenker at wow! Vi gjør faktisk ganske mye bra i denne organisasjonen. Vi er gode på hund, på redning, og vi er gode på samhold. Den eksponeringen vi har fått med denne serien er gull verdt, og håpet er at alle arbeidstimer alle har lagt inn i dette skal munne ut i større tilskudd, mer forståelse blant grunneiere og rett og slett mer stolthet og patriotisme i egne rekker.

Men du? Det er vinter. Og snart vår. Og nå står hovedkursene for tur. Med nytt godkjenningssprogram! Jeg vil ønske alle lykke til med de målene som er satt for året. Kanskje vi sees på kurs i sommer?

Med vennlig hilsen Audi

Det nye programmet er innført, vi i utvalget føler at alle medlemmer jobber godt og prøver å sette seg inn i det. Vi ser jo at noen utfordringer er det, men det vil det jo alltid bli når noe nytt innføres. Vintersesongen er kommet godt i gang med samlinger og treninger.

Det har vært valg av nye medlemmer. FTU består i dag av 5 medlemmer:

- Tor Monsen: Leder og ansvarlig for lavine

- Kaare Johan Finbak: Sekretær og ansvarlig for instruktørutdannelsen

- Trien Teien: Ansvarlig for ettersøkning

- Anne Kathrine Dille: Ansvarlig for grunnutdanningen og USAR

- Anders Sten Nesse: Ansvarlig for førstehjelp og hovedkursene

Årets hovedkurs

Lavine:

Vinterens hovedkurs står for tur. Det er stor snøskredfare i store deler av landet, og det er viktig å få frem flere godkjente lavine-ekvipasjer. Vinterkursene er først ut med gjennomføring av det nye programmet og vi har prøvd å lage en god plan for gjennomføringen av ukas arbeid modul 4 som vil bli gjennomført noe annerledes enn tidligere år. De som ikke skal opp til eksamen vil også oppleve noe annet fokus på kursene, mange vil

nok jobbe med oppgaver i modul 3. Det er noe lavere påmelding på kurset i nord, men god påmelding på kurset i sør. Vi ser at det blir en utfordring med planlegging av lagsammensetningen i og med at tentamen kan gjøres så sent som 14 dager før kursstart. Men utfordringer er til for å løses, så det ordner seg nok.

Ettersøkning:

Planleggingen av årets sommerkurs er kommet godt i gang, også her vil opplegget bli nytt i og med at vi har fått nytt program.

HKESN flyttes i år til Evje (Agder) med alt det spennende et nytt kursted gir oss. Noen vil få lengre kjørevei og en del vil få betydelig kortere vei. Kursene Sør, Vest, Midt og Nord er nå fordelt og annonsen finner du i denne utgaven av Redningshunden.

Nytt godkjenningprogram:

Det nye programmet er utarbeidet med et økt fokus på aksjonsrettet arbeid. NRH som aktør har de siste årene blitt mer synlig, og basert på fremvist arbeid så blir vi brukt i større grad enn tidligere. Dette fører til økte forventninger fra vår oppdragsgiver, og vi må utdanne ekvipasjer som er klare for de oppdrag som venter.

Nå ligger hele programmet i Gnist, der har vi også utarbeidet ett skjema for vi har kalt «utdanningsveien» som viser veien fra ny til godkjent og overgangsordningen. Vi har også fått laget nye blåbok-ark, attesteringskjema, som viser hva en skal gjennom i modul 3, og ferdigstilt nytt grunnkurs og introduksjonskurs. Det er laget en endringslogg for endringer som eventuelt kommer i programmet. Det vil ikke gjøres endringer i programmet før utpå høsten, om vi ikke oppdager åpenbare feil og mangler.

I januar ble det gjennomført en samling for lavineinstruktører der hovedfokus var eksamensoppgaver og gjennomføring av disse. Det ble gjennomført fire sammensatte oppgaver, mye nyttig læring og gode diskusjoner.

Vi har planlagt en tilsvarende samling første helgen i mai for ettersøkningsinstruktørene på Værnes, håper mange har satt av helgen og stiller på samlingen.

Det er allerede blitt gjennomført og planlagt eksamensoppgaver, vi i utvalget setter pris på om dere

da bruker av de oppgavene som ligger ferdig. Om dere ikke synes de dekker det dere vil teste ekvipasjen i er det bare å kontakte oss i utvalget så vil vi rettlede dere med å lage eventuelt en ny oppgave.

Instruktørkurs:

For de som tok den teoretiske delen i 2021 venter nå praktisk del på hovedkurs, de første som skal ut er de som har lavineutdanningen. For ettersøkning har vi prøvd å samle de fleste på Midt og Sør.

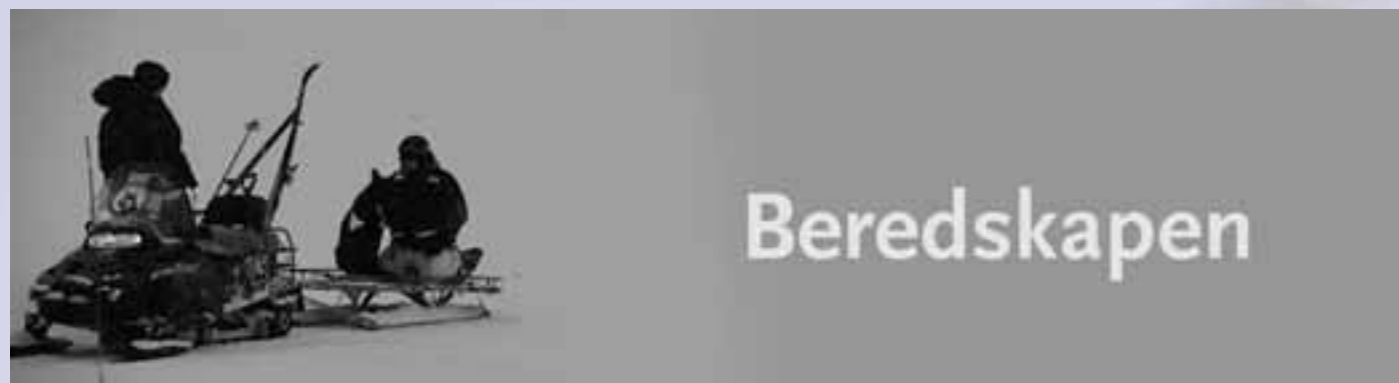
Det er planlagt nytt kurs i 2023, påmeldingen er gått ut og for de av dere som ønsker å søke er det bare å begynne å samle praksisdager.

Vi har justert noe på læreplanen for instruktører, i hovedsak dreier dette som om erfaring som hundefører før en kan søke om opptak som instruktørelev.

Distriktinstruktørene (DI) er FTUs forlengede arm

Som vi tidligere har nevnt ønsker vi at medlemmer som har faglige spørsmål tar direkte kontakt med distriktets distriktinstruktør. DI vil kunne svare på det meste og vil ta kontakt med FTU ved eventuelle spørsmål. Vi får mange henvendelser som vi ønsker å kanalisere via DI før vi eventuelt mottar den.

Lykke til med treningen og godkjenningen for årets lavinesesong.
Hilen FTU

Redningstjenesten digitaliseres

Nå er det satt i gang et stort arbeid med å utvikle et felles aksjonsstøtteverktøy for redningstjenesten, noe som har vært etterlengtet i vårt arbeid med å finne den savnede.

Og dette systemet er kanskje det viktigste for Redningstjenesten siden Nødnett.

Hele Redningstjenesten er med, fra Hovedrednings-sentralene, Politiet, FORF og andre relevante aktører. Systemet skal lages av Barents Watch og blir en utviding av FRR-tjenesten.

10 Det nye systemet skal på sikt ta over for alle andre systemer vi har, som Garmin Basecamp og SarTopo. Men det kommer ikke til å erstatte godt gammeldags kart og kompass. Mer om det litt senere.

Redningstjenesten er i stadig utvikling.

Og de siste 10 årene har vi opplevd en effektivisering av taktikk og metodikk gjennom en Nasjonal veileder for søk etter savnet på land.

Innføringen av nødnett har styrket samvirket mellom organisasjonene gjennom felles kommunikasjon og prosedyrer.

Derfor er målet med det nye systemet at det skal bli et komplett system, med varsling, kartverktøy og refusjon. Alle aktører skal dermed kunne jobbe i det samme systemet igjennom hele aksjonsforløpet.

Primært blir alle mannskaper utstyr med en mobiltelefon eller et nettbrett.

For NRHs del vil det bli mobiltelefoner. Dette fordi disse er litt mindre av størrelse og det dermed blir lettere å

håndtere en hund samtidig.

Veldig mange mobiltelefoner er allerede bestilt med penger fra Gjensidigestiftelsen.

Og NRH sentralt jobber for å komplettere det antallet som mangler, slik at vi vil ha nok til alle våre operative mannskaper.

Systemet er online, noe som vil si at man i stor grad er avhengig av mobilnett. Men, det skal også kunne virke offline, og det det skal være mulig å hente sporlogger fra f.eks. en GPS.

Men vi må være klar over at et slikt system kanskje vil virke 9 av 10 ganger.

Her man helt uten mobilnett, vil det nok være enklere med kart og kompass eller bare en vanlig GPS.

Det må legges til at det også jobbes aktivt med

løsninger for mobilt internett på steder hvor det ikke er dekning.

Men dette må vi prøve ut når systemet kommer. Etter erfaringen vi har fått med SarTopo, ser vi at det dekker det aller meste. Men, det vil alltid være unntak ...

Det beste med at vi får et felles system er at det blir langt enklere å drive med opplæring. Siden systemet er likt spiller det liten rolle hvem som holder kurset. Og derfor kan vi i FORF slå oss sammen og holde kurs for hverandre.

Undertegnede er med i en såkalt «ekspertbruger-gruppe» sammen med de sentrale aktørene. Internt i NRH kommer vi også til å sette sammen en «ekspertgruppe», slik at vi får testet og gitt gode tilbakemeldinger på hele tjenesten.

Og, til slutt det alle lurer på; når kommer det? Slik det ser ut nå kommer vi til å kunne teste en del allerede dette året, men hvor langt man har kommet før jul er fortsatt usikkert.

Stig Mebust
Beredskapsleder Norske Redningshunder

Glad hund - bedre kvardag
-forebygg med Optima pH4

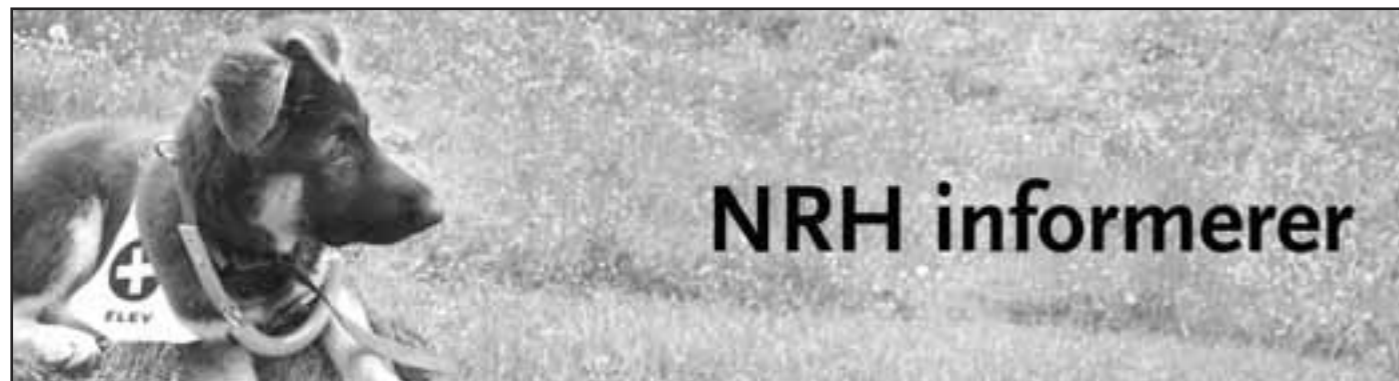
Optima pH4 til forebygging og pleie

- pH4 Hudvask for dyr/shampo til hundevask, også god ved kløe
- pH4 Hudspray for dyr / Gel for ein mjuk og lettstelt pels, og god mot kløe/hudplager

Prøv også Optima pH4 Ørerens, Forhudrens og Mage som forebygging og ved slike plager.

Alle Optima pH produkta er utan parfyme og er skånsame for hunden, deg og miljøet!

Optima Produkter AS
5000 Narheimsund, Tlf. 56 56 46 10 www.optima-ph.no

Markedsføring:

Aldri før har det vært større oppmerksomhet rundt Norske Redningshunder. Tv-seriene «Redningshundene» og «Redningshunden Bessie» har høye seertall, i tillegg til at NRK og mange lokale medier har laget artikler som følge av tv-seriene.

Først av alt; Tusen takk til dere som har bidratt til flotte tv-serier. Dere er alle gode ambassadører for NRH. Dette har bidratt til synlighet og ikke minst får folk en forståelse av hva vi gjør. En forståelse av hvem Norske Redningshunder er som organisasjon og hva som kreves av arbeid i alle ledd i organisasjonen, før hundeførere og operative ledere er ferdig godkjent og klar for aksjon.

I 2021 deltok NRHs operative mannskaper på litt over 500 SAR-aksjoner. Dette er et stort tall og viser at våre mannskaper blir brukt ofte og er viktige ressurser i redningstjenesten.

NRH sentralt har hatt en strategisk tanke med det hele. Det ene er å gi samfunnet en forståelse av hva vi gjør, hvor krevende det kan være og at utstyr i stor grad må dekkes selv. Det andre er å fremme rekruttering. Her har det vært ett godt lagspill mellom distriktene og administrasjonene med tanke på mottak av henvendelser fra potensielle nye medlemmer og gi de riktig og god informasjon. Antall henvendelser har vært meget stort i de fleste distriktene, med totalt 140 innmeldinger bare i januar. Det tredje er økonomi. NRH trenger en god økonomi i alle ledd i organisasjonen. Vårt arbeid krever kunnskap og utstyr. Vi tror, håper og vil arbeide for at nasjonale myndigheter øker nasjonalt rammetilskudd over statsbudsjettet, at vi kan finne

NRH informerer

samarbeidspartnere som kan støtte organisasjonen over lengre tid og at distrikter og lag kan få økt grasrotandel, flere som vippser og kanskje også finne lokale samarbeidspartnere.

NRH lener seg ikke bare på tv-seriene. Derfor har dere trolig fått med dere vår innsats på sosiale medier. Statistikken viser at det er mange som får dette med seg og bidrar til økt markedsføring av organisasjonen. Det registreres at mange distrikt og lag er flinke på sosiale medier. Dette er meget bra.

NRH database:

Ny medlemsdatabase ble innført 01.01.22, og til tross for en rekke «bugs» er dette oppe og går. Det enkelte medlem vil ha tilgang til appen «Gnist», her finner dere alt fra NRH håndbok, til medlemsfordeler, se egen utdanningsvei og hvilken kompetanse som er ført.

Styreweb, som leverer databasen har en rekke muligheter utover det som er tatt i bruk. De har egen regnskapsmodul, møteplanlegger, saksbehandlings-system, for å nevne noe. Dette er noe som vi vil utforske videre, for å se hvilken nytte dette kan gi NRH.

Administrasjonen, sammen med Styreweb, vil gi distriktene opplæring i den nye databasen. Hvorvidt dette vil bli fysisk eller via teams, er ennå ikke avklart.

Hva er verdigrunnlaget i Norske Redningshunder?

Hvis du stiller spørsmålet vil du få mange svar, noen vil svare at «det finner du vel i noen retningslinjer». Men hvor mange kan med handa på hjertet si hva som er verdigrunnlaget i NRH?

Av Morten Kvammen, utvalgsmedlem i EDU

Strategiplanen 2019-2023 sier noe om FLID: Frivillighet, lærevillighet, innsatsvilje og dyktighet. Jeg vil ikke utdype dette nærmere denne gangen, men det blir nok gjenstand for senere innlegg.

Verdigrunnlag defineres gjerne som det som danner organisasjonskulturen, som omfatter alle uskrevne regler, normer, artefakter og rolleforventninger som forteller hvert enkelt medlem hvordan vi gjør saker og ting her. Samtidig sier verdigrunnlaget også noe om hva som er viktig for deg som enkeltperson.

De etiske retningslinjene er på mange måter utydelige i å bringe frem noe verdigrunnlag, og inneholder stort sett hva man skal og ikke skal gjøre. Samtidig står det i første punkt i de etiske retningslinjene ordrett: Som medlem av og ansatt i NRH er man selv ansvarlig for å gjøre seg kjent med og etterleve de gjeldende etiske retningslinjer. NRH skal sørge for at disse er lett tilgjengelige, for eksempel på organisasjonens nettsider.

Så når du møter organisasjonen for første gang så får du et kjapt innblikk i krav og regler på grunnkurset og det var det. I ettertid har du da som medlem selv ansvaret for å sette deg inn i og etterleve dette. Dette synes jeg er en veldig defensiv holdning i forhold til å danne et godt grunnlag for felles holdninger, som igjen vil være verdigrunnlaget.

Resultatet i NRH etter min mening er at man har et verdigrunnlag som bygger på det den enkelte allerede har med seg inn i organisasjonen, altså ikke noe vi som organisasjon formidler. Dette blir kanskje utfordrende å ta tak i, men vi mennesker er jo ganske like, og vi som tiltrekkes en så spesiell organisasjon som NRH er enda likere enn det vi kanskje mange ganger liker å tro. Dermed så burde verdigrunnlaget ikke være så vanskelig å få tak i kanskje?

En av hovedforutsetningene for alle oss er at vi gikk inn i organisasjonen

fordi det er en frivillig organisasjon, vi hadde et ønske og har et ønske om å bidra med vår fritid til nytte for andre og samfunnet. Samtidig ønsker vi å få noe igjen for det, kanskje gjennom økt selvfølelse og anseelse for de prestasjoner som blir lagt ned. Dette både i utdanning av hund, resultater på aksjoner og ikke minst i relasjoner til andre medlemmer.

For meg blir derfor frivillighet en verdi som burde stå høyest, og en verdi som går igjen i alle ledd i organisasjonen. 2022 er valgt ut som frivillighetens år. Et år som skal være med på å sette fokus på frivilligheten i hele samfunnet. Vi håper at Norske Redningshunder kan være en foregangsorganisasjon på å ha fokus på frivilligheten, ikke bare i år, men i mange år fremover.

Fortsettelse om verdigrunnlaget følger.

Foto: Kristin Devor

Fra Fjell til Fjære

Pr. 14.02.2022, fra NRH 408-2021 til NRH 056-2022

NRH Aksjon: 408-2021
Sted: Stovner Oslo
Beredskapsområde: Oslo
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Ikke funnet

Hundefører:
Hveem, Bente
Stensby, Liv
Løken, Trude
Marstein, Per
Røkholt, Gro
Woie, Åshild
Øyen, Wenche
Lauten, Torgrim
Henriksen, Tommy
Indrebø, Harald
Lindeman, Ingunn
Wagner, Jan Erik
Feet, Else Helene
Tysnes, Odd Einar
Venner, Ann-Kristin
Hagmansen, May-Britt
Andersen, Marius Wigen, **operativleder**
Bjønness, Kirsten Plum
Bjønness, Nils-Jørgen
Finsbråten, Susan Jane
Eeg, Jon
Bojang, Sira
Bakken, Lasse
Eskildsen, Mads
Stenhaus, Eirik
Hertzberg, Marianne Loraas

NRH Aksjon: 409-2021
Sted: Kyrkseterøra
Beredskapsområde: Trøndelag
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Raaen, Heidi
Nilsen, Wenche, **operativleder**
Renberg, Julie
Fjæran, Torunn
Larsen, Kenneth Krog

NRH Aksjon: 410-2021
Sted: Brumunddal
Beredskapsområde: Innlandet
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Eeg, Jon
Leiros, Nina
Eidem, Bendik
Marstein, Per
Eskildsen, Mads
Haugsrud, Hilde, **operativleder**
Jensen, Siri Moe
Stadheim, Ingrid
Feet, Else Helene
Skundberg, Bjarne
Volden, Linn Hagberg
Kristiansen, Per Egil
Berg, Amanda Overlinda
Barstad, Aud Ingebjørg
Kalrsten, Gunnar Johan
Bjørkli, Marius Bull-Tornøe

NRH Aksjon: 411-2021
Sted: Søgne
Beredskapsområde: Agder
Objekt: SEAO mann/gutt
Resultat: Ikke funnet
Hundefører:
Skagen, Svein
Alsand, Wenche, **operativleder**
Hårde, André
Iversen, Herman
Poulsen, Marita
Øverland, Aina
Arnarson, Andres
Hompland, Marianne
Stranger-Johannessen, Tanja
Rattfelt, Anette
Nordstrøm, Erland
Øverland, Aina
Stranger-Johannessen, Tanja

NRH Aksjon: 412-2021
Sted: Fredrikstad
Beredskapsområde: Oslo
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Hveem, Bente
Jarnes, Kurt
Stensby, Liv
Nathan, Einar
Nielsen, Mone
Woie, Åshild
Øyen, Wenche
Gjermstad, Aina
Henriksen, Tommy
Indrebø, Harald
Lindeman, Ingunn
Wagner, Jan Erik
Feet, Else Helene
Tysnes, Odd Einar
Venner, Ann-Kristin, **operativleder**
Karlsen, Lene Merete

NRH Aksjon: 413-2021
Sted: Bergen
Beredskapsområde: Vest
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Kommet til rette
Hundefører:
Ullaland, Trude
Fuglestrand, Frode
Sæterdal, Helene H., **operativleder**
Thorstad, Oda Elvegård

NRH Aksjon: 414-2021
Sted: Tananger
Beredskapsområde: Sør- Vest
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Ikke funnet
Hundefører:
Enoksen, Paul
Sørby, Morten
Nicolaisen, Hilde
Finbak, Aud Gulaker
Finbak, Kaare Johan

Redningshunden 01-2022

NRH Aksjon: 415-2021
Sted: Tingvoll på Møre
Beredskapsområde: Møre og Romsdal
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Leonhardsen, Eddy
Stokkeland, Anders

NRH Aksjon: 416-2021
Sted: Askvoll
Beredskapsområde: Vest
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Kommet til rette
Hundefører:
Ullaland, Trude
Fuglestrand, Frode
Sæterdal, Helene H., **operativleder**
Thorstad, Oda Elvegård

NRH Aksjon: 417-2021
Sted: Fredrikstad
Beredskapsområde: Øst
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Ikke funnet
Hundefører:
Nielsen, Monica
Andersen, Thomas
Johnsen, Charles
Lindeman, Ingunn
Åsen, Aino Iren
Bårdsen, Cecilie
Mellegård, Sofie
Tysnes, Odd Einar
Venner, Ann-Kristin, **operativleder**
Kristiansen, Ole-Jan

NRH Aksjon: 418-2021
Sted: Åsane, Bergen
Beredskapsområde: Vest
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Haug, Nina, **operativleder**
Kuraas, Frid
Jordal, Thomas
Seime, Juliane
Duesund, Henrik
Listøl, Wenche
Bårdsen, Cecilie
Jørgensen, Henning, **operativleder**
Skotheim, Karen Sofie
Yndestad, Steinar Berg
Haugland, Tom Christian

NRH Aksjon: 419-2021
Sted: Kirkeness
Beredskapsområde: Finnmark
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Kommet til rette
Hundefører:
Bjerknes, Tone
Celius, Malene
Jakola, Camilla, **operativleder**
Halvari, Tonje K.
Kvammen, Morten B. S

NRH Aksjon: 420-2021
Sted: Grue
Beredskapsområde: Innlandet
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Kommet til rette
Hundefører:
Leiros, Nina
Marstein, Per
Tokstad, Heidi
Tokstad, Vidar
Andersen, Trude
Hauge, Michelle
Haugsrud, Hilde, **operativleder**
Nielsen, Monica
Wethal, Martine
Stadheim, Ingrid
Øyås, Tom Egil
Hjemsæteren, Tom, **operativleder**
Skundberg, Bjarne
Lie, Olav Hallvard
Kalrsten, Gunnar Johan

NRH Aksjon: 421-2021
Sted: Tananger
Beredskapsområde: Sør-Vest
Objekt: SEAO mann/gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Gillebo, Ida
Enoksen, Paul
Gloppholm, Arve

NRH Aksjon: 422-2021
Sted: Hønefoss
Beredskapsområde: Sør- Øst
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Løken, Trude
Askerød, Erik
Hesthagen, Tilla
Stuveseth, Frida
Wagner, Jan Erik
Hesthagen, Kristian, **operativleder**
Murberg, Inge André, **operativleder**
Haltnes, Sandra Evensen
Bjørkli, Marius Bull-Tornøe

Redningshunden 01-2022

NRH Aksjon: 423-2021
Sted: Grattangen
Beredskapsområde: Troms
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Kommet til rette
Hundefører:
Lind, Børge, **operativleder**
Madsen, Mona
Weydahl, Johan H.
Bruvoll, Ann Berit
Bergesen, Margareth
Birkelund, Øistein
Kristoffersen, Inger Anne
Jørgensen, Sigrun Øverbø, **operativleder**

NRH Aksjon: 424-2021
Sted: Hyllestad
Beredskapsområde: Vest
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Jordal, Thomas
Seime, Juliane
Ullaland, Trude
Korsvold, Sissel
Fuglestrand, Frode
Thorstad, Oda Elvegård
Engetrøen, Per Gunnar
Eriksson, Marina
Skotheim, Karen Sofie
Pettersen, V. Hildeskor, **operativleder**

NRH Aksjon: 425-2021
Sted: Hergotheia, vest av Bjørnefjell
Beredskapsområde: Troms
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Lind, Børge, **operativleder**
Hanssen, Frank

NRH Aksjon: 426-2021
Sted: Hof- Borger bad
Beredskapsområde: Sør- Øst
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Funnet av HF Frida Stuveth
Hundefører:
Lysne, Berit, **operativleder**
Løken, Trude
Askerød, Erik
Stuveseth, Frida
Wagner, Jan Erik
Fogstad, Kjell-Erik, **operativleder**
Lønn, Brita Bergan
Christie, Linda Solem, **operativleder**
Haltnes, Sandra Evensen
Bjørkli, Marius Bull-Tornøe

Redningshunden 01-2022

NRH Aksjon: 427-2021
Sted: Ulsteinvik
Beredskapsområde: Møre og Romsdal
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Hegness, Brit
Isaksen, Andreas, **operativleder**
Carlsson, Vibecke
Fediuk, Mona Christin
Selliseth, Jan Morten

NRH Aksjon: 428-2021
Sted: Kolvereid, Namsos
Beredskapsområde: Trøndelag
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Næss, Willy
Fjæran, Torunn
Jørgensen, Jorg, **operativleder**
Østborg, Berit Sandnes

NRH Aksjon: 429-2021
Sted: Oppeid- Hamarøy
Beredskapsområde: Troms
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Dahl, Janne
Steffensen, Julie
Weydahl, Johan H.

NRH Aksjon: 430-2021
Sted: Drammen
Beredskapsområde: Sør- Øst
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Lysne, Berit, **operativleder**
Olsen, Wenche
Os, Tina Treu
Woie, Åshild
Hagerup, Monica
Stuveseth, Frida
Wagner, Jan Erik
Fjeld, Sarah Iselin
Tørrissen, Ann-Kristin
Honston, Anne C. Ramberg
Hertzberg, Marianne Loraas
Bjørkli, Marius Bull-Tornøe

NRH Aksjon: 431-2021
Sted: Rådal, Bergen
Beredskapsområde: Vest
Objekt: Savnet 2 personer
Resultat: Kommet til rette
Hundefører:
Haug, Nina, **operativleder**
Jordal, Thomas
Brodahl, Cathrine
Bårdsen, Cecilie
Madsgård, Silje S.
Moberg, Sigurd Roald
Haugland, Tom Christian

Redningshunden 01-2022

NRH Aksjon: 432-2021
Sted: Vestbygd
Beredskapsområde: Troms
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Knutsen, Ståle
Steffensen, Julie
Krogstad, Jan-Helge

NRH Aksjon: 433-2021
Sted: Hommelvik
Beredskapsområde: Trøndelag
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Næss, Willy
Raaen, Heidi
Anderson, Dag
Wiik, Natasha
Larsen, Monika
Fjæran, Torunn
Jørgensen, Jorg
Larsen, Kenneth Krog, **operativleder**

NRH Aksjon: 434-2021
Sted: Høyanger
Beredskapsområde: Agder
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Ikke funnet
Hundefører:
Hveem, Bente
Stensby, Liv
Løken, Trude
Marstein, Per
Røkholt, Gro
Woie, Åshild
Øyen, Wenche
Lauten, Torgrim
Henriksen, Tommy
Indrebø, Harald
Lindeman, Ingunn
Wagner, Jan Erik
Feet, Else Helene
Tysnes, Odd Einar
Venner, Ann-Kristin
Hagmansen, May-Britt
Andersen, Marius Wigen, **operativleder**
Bjønness, Kirsten Plum
Bjønness, Nils-Jørgen
Finsbråten, Susan Jane
Eeg, Jon
Bojang, Sira
Bakken, Lasse
Eskildsen, Mads
Stenhaus, Eirik
Hertzberg, Marianne Loraas

NRH Aksjon: 435-2021
Sted: Kyrkseterøra
Beredskapsområde: Trøndelag
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Raaen, Heidi
Nilsen, Wenche, **operativleder**
Renberg, Julie
Fjæran, Torunn
Larsen, Kenneth Krog

NRH Aksjon: 436-2021
Sted: Tananger
Beredskapsområde: Sør- Vest
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Ikke funnet
Hundefører:
Enoksen, Paul
Sørby, Morten
Nicolaisen, Hilde
Finbak, Aud Gulaker
Finbak, Kaare Johan

Redningshunden 01-2022

NRH Aksjon: 434-2021
Sted: Oslo - Mortensrud
NRH Beredskapsområde: Oslo
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Funnet av andre

Hundefører:
Eeg, Jon
Mebust, Stig, operativleder
Stensby, Liv
Bakken, Lasse
Marstein, Per
Nathan, Einar
Nielsen, Mone
Øyen, Wenche
Sørli, Andre
Eskildsen, Mads
Gjermstad, Aina
Hagerup, Monica
Hauge, Michelle
Stenhaus, Eirik, operativleder
Haltnes, Rickard
Henriksen, Tommy
Lindeman, Ingunn
Wagner, Jan Erik
Øyås, Tom Egil
Myrland, Per-Erik
Spindler, Karolin
Ørjasæter, Unni
Lie, Olav Hallvard
Huseby, Bjørg Elin
Venner, Ann-Kristin
Hagmansen, May-Britt
Kristiansen, Ole-Jan
Mastad, Hans Jørgen
Berg, Amanda Overlinda
Haugen, Lise Ljungmann
Bjørkli, Marius Bull-Tornøe

NRH Aksjon: 435-2021
Sted: Larvik
Beredskapsområde: Sør-Øst
Objekt: Flystyrt, mann/gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Askerød, Erik
Fogstad, Kjell-Erik, operativleder
Wiersen, Frode Åbø

NRH Aksjon: 436-2021
Sted: Ørlandet
Beredskapsområde: Trøndelag
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Ikke funnet
Hundefører:
Raaen, Heidi
Anderson, Dag
Wiik, Natasha
Larsen, Monika
Skjefte, Frida
Fjæran, Torunn
Jørgensen, Jorg, operativleder

Leonhardsen, Eddy
Dille, Anne Kathrine
Larsen, Kenneth Krog
Bøe, Lill Hemmingsen

NRH Aksjon: 437-2021
Sted: Sørreisa, Finnsnes
Beredskapsområde: Troms
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Kommet til rette
Hundefører:
Lia, Solveig
Lind, Børge, operativleder
Andreassen, Arne
Løvaas, Steinar
Bergesen, Margareth
Jørgensen, Sigrun Øverbø

NRH Aksjon: 438-2021
Sted: Prekestolen
Beredskapsområde: Sør- Vest
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Gillebo, Ida
Enoksen, Paul
Eriksen, Trond, operativleder
Gloppholm, Arve
Iversen, Herman
Hompland, Marianne
Finbak, Kaare Johan

NRH Aksjon: 439-2021
Sted: Lerkendal, Trondheim
Beredskapsområde: Trøndelag
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Funnet av andre

Hundefører:
Grenness, Nina
Renberg, Julie
Skjefte, Frida
Fjæran, Torunn
Jørgensen, Jorg
Leirivaara, Carita
Larsen, Kenneth Krog, operativleder
Bøe, Lill Hemmingsen

NRH Aksjon: 440-2021
Sted: Bergen - Tertnes
NRH Beredskapsområde: Vest
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Kryvi, Marthe
Böpple, Hanna
Vindenes, Laila
Brodahl, Cathrine
Bårdsen, Cecilie
Døving, Christian, operativleder
Moberg, Sigurd Roald
Jordal, Jørgen Andre
Haugland, Tom Christian

NRH Aksjon: 441-2021
Sted: Haugesund
NRH Beredskapsområde: Sør- Vest
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Kommet til rette

Hundefører:
Olsen, Ronny
Enoksen, Paul
Bøygard, Bente
Nicolaisen, Hilde
Finbak, Aud Gulaker
Finbak, Kaare Johan
Finne, Aud Herregården

NRH Aksjon: 442-2021
Sted: Mosjøen
Beredskapsområde: Nordland
Objekt: Person i vann, kvinne/ jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Rzewuska, Paula
Hansen, Bjørn Egil

NRH Aksjon: 443-2021
Sted: Bergen
Beredskapsområde: Vest
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Duesund, Geir
Jordal, Thomas
Listøl, Wenche
Bårdsen, Cecilie
Døving, Christian, operativleder
Moberg, Sigurd Roald
Haugland, Tom Christian

NRH Aksjon: 444-2021
Sted: Kvaløya
Beredskapsområde: Troms
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Funnet av HF. Torgeir Johansen
Hundefører:
Andreasen, Maja
Solbakken, Hege
Johansen, Torgeir
Westerlund, Emmy

NRH Aksjon: 445-2021
Sted: Elverum
Beredskapsområde: Innlandet
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Kommet til rette
Hundefører:
Eeg, Jon
Holm, Arve
Marstein, Per
Nilsen, Sylvi
Tokstad, Heidi
Andersen, Trude
Furulund, Marit

Haugsrud, Hilde, operativleder
Nielsen, Monica
Wethal, Martine
Hagmansen, May-Britt
Barstad, Aud Ingebjørg
Tokstad, Vidar

NRH Aksjon: 446-2021
Sted: Hammerfest
Beredskapsområde: Finnmark
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Kommet til rette

Hundefører:
Larsen, Kristian B.
Eriksen, Christine Øverli

NRH Aksjon: 447-2021
Sted: Skien
Beredskapsområde: Sør- Øst
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Wiersen, Frode Åbø
Eidsvig, Reidun Nørstebø, operativleder

NRH Aksjon: 448-2021
Sted: Skogsvågskiftet
Beredskapsområde: Vest
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Kommet til rette
Hundefører:
Vindenes, Laila
Bårdsen, Cecilie
Madsgård, Silje S.
Moberg, Sigurd Roald
Haugland, Tom Christian, operativleder

NRH Aksjon: 449-2021
Sted: Folldal
NRH Beredskapsområde: Innlandet
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Kommet til rette
Hundefører:
Holm, Arve
Grenness, Nina

NRH Aksjon: 450-2021
Sted: Strandebarm
Beredskapsområde: Vest
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Jordal, Thomas
Bårdsen, Cecilie
Skotheim, Karen Sofie
Haugland, Tom Christian, operativleder
Ankervold, Bente Aas Haugland

NRH Aksjon: 451-2021
Sted: E6 Bardu - Sundlia
Beredskapsområde: Troms
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Kommet til rette
Hundefører:
Bade, Dorotea
Kristoffersen, Inger Anne

NRH Aksjon: 452-2021
Sted: Kåfjord
Beredskapsområde: Finnmark
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Kommet til rette
Hundefører:
Larsen, Kristian B.
Eriksen, Christine Øverli

NRH Aksjon: 453-2021
Sted: Kvæfjordeidet utenfor Harstad
Beredskapsområde: Troms
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Funnet av HF Rita E. Vasseng
Hundefører:
Madsen, Mona
Gaska, Sissel
Vasseng, Helge
Berntsen, Sofie
Knutsen, Ståle, operativleder
Verhage, Mariette
Vasseng, Rita Elisabeth

NRH Aksjon: 454-2021
Sted: Bergen
Beredskapsområde: Vest
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Haug, Nina
Kryvi, Marthe
Jordal, Thomas
Vindenes, Laila
Korsvold, Sissel
Brodahl, Cathrine
Døving, Christian, operativleder
Alendal, Gro Merete
Moberg, Sigurd Roald
Jonassen, Trine Norill
Yndestad, Steinar Berg

NRH Aksjon: 455-2021
Sted: Asker
NRH Beredskapsområde: Oslo
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Eidem, Bendik
Løken, Trude
Nathan, Einar
Woie, Åshild
Iversen, Kirsti
Stenhaus, Eirik, operativleder

Haltnes, Rickard
Jensen, Siri Moe
Wagner, Jan Erik
Bølstad, Stephen
Feet, Else Helene
Hagmansen, Susann
Tysnes, Odd Einar
Ørjasæter, Unni
Bjørkli, Marius Bull-Tornøe

NRH Aksjon: 456-2021
Sted: Trondheim
Beredskapsområde: Trøndelag
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Skjefte, Frida
Fjæran, Torunn
Leonhardsen, Eddy
Dille, Anne Kathrine
Bøe, Lill Hemmingsen

NRH Aksjon: 457-2021
Sted: Flatøy, Alver
NRH Beredskapsområde: Vest
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Ikke funnet
Hundefører:
Haug, Nina, operativleder
Jordal, Thomas
Korsvold, Sissel
Brodahl, Cathrine
Bårdsen, Cecilie
Alendal, Gro Merete
Jørgensen, Henning, operativleder
Skotheim, Karen Sofie
Jonassen, Trine Norill
Haugland, Tom Christian

NRH Aksjon: 458-2021
Sted: Trolltunga
Beredskapsområde: Agder
Objekt: Savnet 3 personer
Resultat: Kommet til rette
Hundefører:
Urstad, Morten Håkonsen

NRH Aksjon: 459-2021
Sted: Tiller - Trondhjem
Beredskapsområde: Trøndelag
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Anderson, Dag
Nilsen, Wenche, operativleder
Jørgensen, Jorg
Larsen, Kenneth Krog
Wyss, Sarah

NRH Aksjon: 460-2021
Sted: Kvaløya, Tromsø
NRH Beredskapsområde: Troms
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Funnet av HF Hege Solbakken
Hundefører:
Solbakken, Hege
Johansen, Torgeir
Bengtsson, Susanne
Nilsen, Trond Arne

NRH Aksjon: 461-2021
Sted: Aasgård
Beredskapsområde: Troms
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Kommet til rette
Hundefører:
Solbakken, Hege
Johansen, Torgeir
Bengtsson, Susanne
Nilsen, Trond Arne

NRH Aksjon: 462-2021
Sted: Bergen
Beredskapsområde: Vest
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Haug, Nina, operativleder
Duesund, Geir
Jordal, Thomas
Seime, Juliane
Duesund, Henrik
Vindenes, Laila
Bårdsen, Cecilie
Døving, Christian, operativleder
Alendal, Gro Merete
Aagaard, Cato André
Moberg, Sigurd Roald
Jordal, Jørgen Andre
Skotheim, Karen Sofie
Jonassen, Trine Norill
Yndestad, Steinar Berg

NRH Aksjon: 463-2021
Sted: Kalnes
NRH Beredskapsområde: Øst
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Eeg, Jon
Jarnes, Kurt
Lysne, Berit, operativleder
Woie, Åshild
Øyen, Wenche
Iversen, Kirsti

Haltnes, Rickard
Henriksen, Tommy
Åsen, Aino Iren
Øyås, Tom Egil
Bølstad, Stephen
Sogn, Ann Kristin
Spindler, Karolin
Ørjasæter, Unni
Venner, Ann-Kristin, operativleder
Karlsen, Lene Merete
Bjørnstad, Nils Petter
Nielsen, Mone

NRH Aksjon: 464-2021
Sted: Grefsen, Oslo
Beredskapsområde: Oslo
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Ikke funnet
Hundefører:
Marstein, Per
Nielsen, Monica

Stenhaus, Eirik, operativleder
Henriksen, Tommy
Eeg, Jon
Holm, Arve
Bojang, Sira
Mebust, Stig, operativleder
Nathan, Einar
Nielsen, Mone
Woie, Åshild
Sørli, Andre
Eskildsen, Mads
Feet, Else Helene
Hagmansen, Susann
Bjørkli, Marius Bull-TornøeBerg,
Amanda Overlinda
Hartnik, Thomas, operativleder
Wethal, Martine
Hansen, Jim Olav
Henriksen, Tommy
Hultman, Josefin
Lindeman, Ingunn
Wagner, Jan Erik
Bølstad, Stephen
Myrland, Per-Erik
Ørjasæter, Unni
Holmen, Eline Ganer
Huseby, Bjørg Elin
Venner, Ann-Kristin, operativleder

Kristiansen, Ole-Jan, **operativleder**
Andersen, Marius Wigen, **operativleder**
Berg, Amanda Overlinda
Haugen, Lise Ljungmann
Bjønness, Nils-Jørgen
Haltnes, Sandra Evensen
Bjørkli, Marius Bull-Tornøe

NRH Aksjon: 465-2021
Sted: Oppdal
Beredskapsområde: Trøndelag
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:

Bøe, Martin
Fjæran, Torunn
Jørgensen, Jorg
Leonhardsen, Eddy
Leirivaara, Carita
Stokkeland, Anders
Larsen, Kenneth Krog
Bøe, Lill Hemmingsen

NRH Aksjon: 466-2021
Sted: Stord sykehus/ legevakt
Beredskapsområde: Vest
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:

Gillebo, Ida
Böpple, Hanna
Rougne, Harald
Bårdsen, Cecilie
Alendal, Gro Merete
Finbak, Aud Gulaker
Moberg, Sigurd Roald
Wiersen, Frode Åbø
Mæhle, Anneli Stokke
Skotheim, Karen Sofie

NRH Aksjon: 467-2021
Sted: Eide
NRH Beredskapsområde: Vest
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Kommet til rette
Hundefører:

Bårdsen, Cecilie
Døving, Christian, **operativleder**
Moberg, Sigurd Roald
Jonassen, Trine Norill

NRH Aksjon: 468-2021
Sted: Askøy
NRH Beredskapsområde: Vest
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Brodahl, Cathrine
Moberg, Sigurd Roald
Skotheim, Karen Sofie

Jonassen, Trine Norill
Jordal, Thomas
Sæterdal, Helene H., **operativleder**

NRH Aksjon: 469-2021
Sted: Vadsø
Beredskapsområde: Finnmark
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Jakola, Camilla, **operativleder**
Johnsen, Vigdis
Halvari, Tonje K.
Holm-Varsi, Karianne

NRH Aksjon: 001-2022
Sted: Kirkenes
Beredskapsområde: Finnmark
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Bjerknes, Tone, **operativleder**
Celius, Malene
Jakola, Camilla, **operativleder**
Johnsen, Vigdis
Halvari, Tonje K.

NRH Aksjon: 002-2022
Sted: Råholt
Beredskapsområde: Øst
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Kommet til rette
Hundefører:
Stensby, Liv
Marstein, Per
Nathan, Einar
Sørli, Andre, **operativleder**
Tokstad, Heidi
Gjermstad, Aina
Herjuuane, Mona

NRH Aksjon: 003-2022
Sted: Hareidlandet, Ulsteinvik
Beredskapsområde: Møre og Romsdal
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Selliseth, Jan Morten
Engetrøen, Per Gunnar
Bondhus, Hildegunn Midtbø
Ressem, Else Marie Halse

NRH Aksjon: 003-2022
Sted: Hareidlandet, Ulsteinvik
Beredskapsområde: Møre og Romsdal
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Vindenes, Laila
Brodahl, Cathrine
Bårdsen, Cecilie
Alendal, Gro Merete
Madsgård, Silje S.
Moberg, Sigurd Roald
Skotheim, Karen Sofie
Jonassen, Trine Norill
Yndestad, Steinar Berg
Finne, Aud Herregården
Haugland, Tom Christian, **operativleder**
Ankervold, Bente Aas Haugland

NRH Aksjon: 004-2022
Sted: Innersætra, Vardal
NRH Beredskapsområde: Innlandet
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Tokstad, Heidi
Skundberg, Bjarne
Volden, Linn Hagberg
Tokstad, Vidar

NRH Aksjon: 005-2022
Sted: Tromsø
Beredskapsområde: Troms
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Andreasen, Maja
Bengtsson, Susanne
Nergaard, Benedikte
Jørgensen, Sigrun Øverbø, **operativleder**

NRH Aksjon: 006-2022
Sted: Lade
Beredskapsområde: Trøndelag
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Anderson, Dag
Roksvåg, Ina
Skjefte, Frida
Eriksson, Marina
Jørgensen, Jorg, **operativleder**
Leonhardsen, Eddy
Larsen, Kenneth Krog
Bøe, Lill Hemmingsen

NRH Aksjon: 007-2022
Sted: Bergen
Beredskapsområde: Vest
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Kuraas, Frid
Böpple, Hanna
Seime, Juliane
Duesund, Henrik
Vindenes, Laila
Brodahl, Cathrine
Bårdsen, Cecilie
Alendal, Gro Merete
Madsgård, Silje S.
Moberg, Sigurd Roald
Skotheim, Karen Sofie
Jonassen, Trine Norill
Yndestad, Steinar Berg
Finne, Aud Herregården
Haugland, Tom Christian, **operativleder**
Ankervold, Bente Aas Haugland

NRH Aksjon: 008-2022
Sted: Steinskjer
Beredskapsområde: Trøndelag
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Jørgensen, Jorg
Larsen, Kenneth Krog

NRH Aksjon: 009-2022
Sted: Hårskallen - Levanger
Beredskapsområde: Trøndelag
Objekt: Snøskred kvinne/ jente
Resultat: Funnet av turvenninne
Hundefører:
Wyss, Sarah

NRH Aksjon: 010-2022
Sted: Trondheim
Beredskapsområde: Trøndelag
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Funnet av HF Jorg Jørgensen
Hundefører:
Næss, Willy
Raaen, Heidi
Anderson, Dag
Roksvåg, Ina
Renberg, Julie
Skjefte, Frida
Bøe, Liv Marit
Eriksson, Marina
Jørgensen, Jorg
Mathisen, Nathalie
Larsen, Kenneth Krog, **operativleder**

NRH Aksjon: 011-2022
Sted: Fauske
Beredskapsområde: Nordland
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Kommet til rette
Hundefører:
Åkerøy, Åse E.
Selstø, Kim Lorentz

NRH Aksjon: 012-2021
Sted: Brumunddal
Beredskapsområde: Innlandet
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Kommet til rette
Hundefører:
Holm, Arve
Marstein, Per
Tokstad, Vidar
Furulund, Marit
Haugsrud, Hilde
Flenstad, Øyvind
Hagmansen, Susann
Skundberg, Bjarne
Volden, Linn Hagberg
Barstad, Aud Ingebjørg
Bjørkli, Marius Bull-Tornøe

NRH Aksjon: 013-2022
Sted: Arendal
Beredskapsområde: Agder
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Funnet av HF Anette Rattfelt
Hundefører:
Skagen, Svein
Alsand, Wenche
Hagane, Anette
Hårde, André
Arnarson, Andres
Rattfelt, Anette
Gulbrandsen, Lene
Askland, Per Kristian
Breidablik, Bodil Fischer
Stranger-Johannessen, Tanja

NRH Aksjon: 014-2022
Sted: Gravdal
Beredskapsområde: Troms
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Kommet til rette
Hundefører:
Sæbø, Ragnhild
Steffensen, Julie
Træthaug, Karine
Weydahl, Johan H.

NRH Aksjon: 015-2022
Sted: Drammen skisenter
Beredskapsområde: Sør- Øst
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Løken, Trude
Olsen, Wenche
Woie, Åshild
Askerød, Erik
Gruer, Halldis
Hagerup, Monica
Stuveseth, Frida
Wagner, Jan Erik
Murberg, Inge Andrè, **operativleder**
Wiersen, Frode Åbø
Haltnes, Sandra Evensen
Tørrissen, Ann-Kristin
Moustgaard Hansen, Sonja
Bjørkli, Marius Bull-Tornøe
Norschau, Eline R.
Os, Tina Treu
Torgersen Thomas
Magnussen, Erlend, **operativleder**
Bjønness, Nils-Jørgen

NRH Aksjon: 016-2022
Sted: Øksendal
Beredskapsområde: Møre og Romsdal
Objekt: Snøskred
Resultat: Ingen savnet
Hundefører:
Amundø, Kurt

NRH Aksjon: 017-2022
Sted: Trondheim
Beredskapsområde: Trøndelag
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Wyss, Sarah
Raaen, Heidi
Larsen, Monika, **operativleder**
Skjefte, Frida
Fjæran, Torunn
Jørgensen, Jorg, **operativleder**
Mathisen, Nathalie
Larsen, Kenneth Krog

NRH Aksjon: 018-2022
Sted: Boganes - Gausel
Beredskapsområde: Sør - Vest
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Kommet til rette
Hundefører:
Gillebo, Ida
Eriksen, Trond, **operativleder**
Nicolaisen, Hilde
Hompland, Marianne
Henriksen, Gro Elise

NRH Aksjon: 019-2022
Sted: 40 km vest av Kautokeino
Beredskapsområde: Finnmark
Objekt: Nødsignaler
Resultat: Ingen savnet
Hundefører:
Halvari, Tonje K.
Larsen, Kristian B.
Eriksen, Christine Øverli

NRH Aksjon: 020-2022
Sted: Sotra
Beredskapsområde: Vest
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Böpple, Hanna
Vindenes, Laila
Korsvold, Sissel
Bårdsen, Cecilie
Døving, Christian, **operativleder**
Alendal, Gro Merete
Aagaard, Cato Andrè
Yndestad, Steinar Berg
Haugland, Tom Christian

NRH Aksjon: 021-2022
Sted: Tveit
Beredskapsområde: Agder
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Kommet til rette
Hundefører:
Aas, Hege
Wiik, Natasha

NRH Aksjon: 022-2022
Sted: Haugesund
Beredskapsområde: Sør- Vest
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Gillebo, Ida
Enoksen, Paul
Kryvi, Marthe
Bøygard, Bente
Johansen, Ingeborg
Finbak, Aud Gulaker
Finbak, Kaare Johan
Mæhle, Anneli Stokke
Finne, Aud Herregården

NRH Aksjon: 023-2022
Sted: Indre Fosen
Beredskapsområde: Trøndelag
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Fjæran, Torunn

NRH Aksjon: 024-2022
Sted: Myrkdalen / Revhaugen
Beredskapsområde: Vest
Objekt: Snøskred
Resultat: Ingen savnet
Hundefører:
Monsen, Tor
Skår, Knut
Teien, Trine
Markhus, Knut
Jordal, Thomas, **operativleder**
Kornerud, Mette
Grande, Jan Erik
Jørgensen, Henning
Sæterdal, Helene H., **operativleder**

NRH Aksjon: 025-2022
Sted: Stallane, Øst Florø
Beredskapsområde: Vest
Objekt: Savnet 2 personer
Resultat: Kommet til rette
Hundefører:
Summers, Howard
Ullaland, Trude
Eriksson, Marina
Sæterdal, Helene H.

NRH Aksjon: 026-2022
Sted: Voss
Beredskapsområde: Vest
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Monsen, Tor
Jordal, Thomas
Brodahl, Cathrine
Røynesdal, Claus
Døving, Christian, **operativleder**
Alendal, Gro Merete
Jørgensen, Henning

NRH Aksjon: 027-2022
Sted: Alta
Beredskapsområde: Finnmark
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Knudsen, Marie, **operativleder**
Tobro, Kristine Hefre
Eriksen, Christine Øverli

NRH Aksjon: 028-2022
Sted: Kabelvåg - Svolvær
Beredskapsområde: Troms
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Arntzen, Arne, **operativleder**
Berntsen, Sofie
Træthaug, Karine
Weydahl, Johan H.
Krogstad, Jan-Helge
Steffensen, Julie

NRH Aksjon: 029-2022
Sted: Vardø
Beredskapsområde: Finnmark
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Jakola, Camilla, **operativleder**
Halvari, Tonje K.
Holm-Varsi, Karianne

NRH Aksjon: 030-2022
Sted: Kvina, Lurøy
Beredskapsområde: Nordland
Objekt: Kantring, Savnet mann/gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Rzewuska, Paula
Solhaug, Rolf-Rune
Hansen, Bjørn Egil

NRH Aksjon: 013-2022
Sted: Arendal
Beredskapsområde: Agder
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Funnet av HF Anette Rattfelt
Hundefører:
Skagen, Svein
Alsand, Wenche
Hagane, Anette
Hårde, André
Arnarson, Andres
Rattfelt, Anette
Gulbrandsen, Lene
Askland, Per Kristian
Breidablik, Bodil Fischer
Stranger-Johannessen, Tanja

NRH Aksjon: 014-2022
Sted: Gravdal
Beredskapsområde: Troms
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Kommet til rette
Hundefører:
Sæbø, Ragnhild
Steffensen, Julie
Træthaug, Karine
Weydahl, Johan H.

NRH Aksjon: 015-2022
Sted: Drammen skisenter
Beredskapsområde: Sør- Øst
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Løken, Trude
Olsen, Wenche
Woie, Åshild
Askerød, Erik
Gruer, Halldis
Hagerup, Monica
Stuveseth, Frida
Wagner, Jan Erik
Murberg, Inge Andrè, **operativleder**
Wiersen, Frode Åbø
Haltnes, Sandra Evensen
Tørrissen, Ann-Kristin
Moustgaard Hansen, Sonja
Bjørkli, Marius Bull-Tornøe
Norschau, Eline R.
Os, Tina Treu
Torgersen Thomas
Magnussen, Erlend, **operativleder**
Bjønness, Nils-Jørgen

NRH Aksjon: 016-2022
Sted: Øksendal
Beredskapsområde: Møre og Romsdal
Objekt: Snøskred
Resultat: Ingen savnet
Hundefører:
Amundø, Kurt

NRH Aksjon: 017-2022
Sted: Trondheim
Beredskapsområde: Trøndelag
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Wyss, Sarah
Raaen, Heidi
Larsen, Monika, **operativleder**
Skjefte, Frida
Fjæran, Torunn
Jørgensen, Jorg, **operativleder**
Mathisen, Nathalie
Larsen, Kenneth Krog

NRH Aksjon: 018-2022
Sted: Boganes - Gausel
Beredskapsområde: Sør - Vest
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Kommet til rette
Hundefører:
Gillebo, Ida
Eriksen, Trond, **operativleder**
Nicolaisen, Hilde
Hompland, Marianne
Henriksen, Gro Elise

NRH Aksjon: 019-2022
Sted: 40 km vest av Kautokeino
Beredskapsområde: Finnmark
Objekt: Nødsignaler
Resultat: Ingen savnet
Hundefører:
Halvari, Tonje K.
Larsen, Kristian B.
Eriksen, Christine Øverli

NRH Aksjon: 020-2022
Sted: Sotra
Beredskapsområde: Vest
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Böpple, Hanna
Vindenes, Laila
Korsvold, Sissel
Bårdsen, Cecilie
Døving, Christian, **operativleder**
Alendal, Gro Merete
Aagaard, Cato Andrè
Yndestad, Steinar Berg
Haugland, Tom Christian

NRH Aksjon: 021-2022
Sted: Tveit
Beredskapsområde: Agder
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Kommet til rette
Hundefører:
Aas, Hege
Wiik, Natasha

NRH Aksjon: 022-2022
Sted: Haugesund
Beredskapsområde: Sør- Vest
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Gillebo, Ida
Enoksen, Paul
Kryvi, Marthe
Bøygard, Bente
Johansen, Ingeborg
Finbak, Aud Gulaker
Finbak, Kaare Johan
Mæhle, Anneli Stokke
Finne, Aud Herregården

NRH Aksjon: 023-2022
Sted: Indre Fosen
Beredskapsområde: Trøndelag
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Fjæran, Torunn

NRH Aksjon: 024-2022
Sted: Myrkdalen / Revhaugen
Beredskapsområde: Vest
Objekt: Snøskred
Resultat: Ingen savnet
Hundefører:
Monsen, Tor
Skår, Knut
Teien, Trine
Markhus, Knut
Jordal, Thomas, **operativleder**
Kornerud, Mette
Grande, Jan Erik
Jørgensen, Henning
Sæterdal, Helene H., **operativleder**

NRH Aksjon: 025-2022
Sted: Stallane, Øst Florø
Beredskapsområde: Vest
Objekt: Savnet 2 personer
Resultat: Kommet til rette
Hundefører:
Summers, Howard
Ullaland, Trude
Eriksson, Marina
Sæterdal, Helene H.

NRH Aksjon: 026-2022
Sted: Voss
Beredskapsområde: Vest
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Monsen, Tor
Jordal, Thomas
Brodahl, Cathrine
Røynesdal, Claus
Døving, Christian, **operativleder**
Alendal, Gro Merete
Jørgensen, Henning

NRH Aksjon: 027-2022
Sted: Alta
Beredskapsområde: Finnmark
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Knudsen, Marie, **operativleder**
Tobro, Kristine Hefre
Eriksen, Christine Øverli

NRH Aksjon: 028-2022
Sted: Kabelvåg - Svolvær
Beredskapsområde: Troms
Objekt: Savnet kvinne/ jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Arntzen, Arne, **operativleder**
Berntsen, Sofie
Træthaug, Karine
Weydahl, Johan H.
Krogstad, Jan-Helge
Steffensen, Julie

NRH Aksjon: 029-2022
Sted: Vardø
Beredskapsområde: Finnmark
Objekt: Savnet mann/gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Jakola, Camilla, **operativleder**
Halvari, Tonje K.
Holm-Varsi, Karianne

NRH Aksjon: 030-2022
Sted: Kvina, Lurøy
Beredskapsområde: Nordland
Objekt: Kantring, Savnet mann/gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Rzewuska, Paula
Solhaug, Rolf-Rune
Hansen, Bjørn Egil

NRH Aksjon: 031-2022

Sted: Bergen

Beredskapsområde: Vest

Objekt: Savnet kvinne/ jente

Resultat: Funnet av andre

Hundefører:

Haug, Nina, operativleder

Kryvi, Marthe

Bøpple, Hanna

Jordal, Thomas

Listøl, Wenche

Brodahl, Cathrine

Bårdsen, Cecilie

Døving, Christian, operativleder

Alendal, Gro Merete

Helbekkmo, Kristine

Jonassen, Trine Norill

NRH Aksjon: 032-2022

Sted: Tamokdalen

Beredskapsområde: Troms

Objekt: Snøskred

Resultat: Ingen savnet

Hundefører:

Bengtsson, Susanne

NRH Aksjon: 033-2022

Sted: Stord, Rishaugen

Beredskapsområde: Sør- Vest

Objekt: Savnet mann/gutt

Resultat: Ikke funnet

Hundefører:

Gillebo, Ida

Kryvi, Marthe

Jordal, Thomas

Bøygard, Bente

Brodahl, Cathrine

Bårdsen, Cecilie

Nicolaisen, Hilde

Hompland, Marianne

Johansen, Ingeborg

Finbak, Aud Gulaker

Finbak, Kaare Johan

Henriksen, Gro Elise

Mæhle, Anneli Stokke, operativleder

Jonassen, Trine Norill

Finne, Aud Herregården

Haugland, Tom Christian, operativleder

Ankervold, Bente Aas Haugland

Moberg, Sigurd Roald

Mæhle, Anneli Stokke

Jordal, Thomas

NRH Aksjon: 034-2022

Sted: Haukeliseter

NRH Beredskapsområde: Agder

Objekt: Savnet mann/gutt

Resultat: Funnet av andre

Hundefører:

Lien, Bente

Varnes, Martin

Fillingsnes, Emil, operativleder

Mosneset, Mia Gripsgård

Urstad, Morten Håkonsen

NRH Aksjon: 035-2022

Sted: Ustaoset

Beredskapsområde: Sør- Øst

Objekt: Savnet mann/gutt

Resultat: Funnet av andre

Hundefører:

Olsen, Terje

Varnes, Martin

Wagner, Jan Erik

Fillingsnes, Emil

Grøndalen, Vidar, operativleder

Haraldseth, Frode

Sjaastad, Steinar

Hesthagen, Kristian

Murberg, Inge Andrè, operativleder

Wiersen, Frode Åbø

Bjørnstad, Ole Johan

Tørrissen, Ann-Kristin

Eidsvig, Reidun Nørstebø

Hanssen, Tonje Cecilie Moen

NRH Aksjon: 036-2022

Sted: Maursetlia

Beredskapsområde: Vest

Objekt: Savnet mann/gutt

Resultat: Kommet til rette

Hundefører:

Monsen, Tor

Teien, Trine

Kornerud, Mette

Døving, Christian, operativleder

NRH Aksjon: 037-2022

Sted: Skien

NRH Beredskapsområde: Sør- Øst

Objekt: Savnet kvinne/ jente

Resultat: Funnet av dykkere

Hundefører:

Løken, Trude

Nathan, Einar

Askerød, Erik

Faugstad, Inger

Hagerup, Monica

Haltnes, Rickard

Stuveseth, Frida

Wagner, Jan Erik

Gjevestad, Susanne

Norschau, Eline R.

Roholdt, Kristoffer

Murberg, Inge Andrè

Wiersen, Frode Åbø

Honston, Anne C. Ramberg

Moustgaard Hansen, Sonja

Eidsvig, Reidun Nørstebø, operativleder

Bjørkli, Marius Bull-Tornøe

NRH Aksjon: 038-2022

Sted: Arendal

Beredskapsområde: Agder

Objekt: Savnet kvinne/ jente

Resultat: Funnet av andre

Hundefører:

Skagen, Svein

Alsand, Wenche, operativleder

Hagane, Anette

Hårde, André

Poulsen, Marita

Øverland, Aina

Arnarson, Andres

Rattfelt, Anette

Skjørestad, John

Nordstrøm, Erland

Breidablik, Bodil Fischer

NRH Aksjon: 039-2022

Sted: Porsgrunn

Beredskapsområde: Sør- Øst

Objekt: Savnet mann/gutt

Resultat: Funnet av andre

Hundefører:

Fogstad, Kjell-Erik, operativleder

NRH Aksjon: 040-2022

Sted: Moss - Jeløya

Beredskapsområde: Øst

Objekt: Savnet kvinne/ jente

Resultat: Funnet av HF Kirsti Iversen

Hundefører:

Hagerup, Monica

Berg, Amanda Overlinda

Eid, Idun

Jarnes, Kurt

Løken, Trude

Marstein, Per

Nathan, Einar

Herjuaune, Mona

Iversen, Kirsti

Nielsen, Monica

Haltnes, Rickard

Hansen, Jim Olav

Henriksen, Tommy

Torgersen Thomas

Åsen, Aino Iren

Feet, Else Helene

Tysnes, Odd Einar

Ørjasæter, Unni

Waagan, Nina Lisett

Karlsen, Lene Merete

Kristiansen, Ole-Jan

Olaussen, Karin Helene, operativleder

Bjørnness, Nils-Jørgen

Bjørkli, Marius Bull-Tornøe

Schulstad, Sonni

NRH Aksjon: 041-2022

Sted: Molde

Beredskapsområde: Møre og Romsdal

Objekt: Savnet mann/gutt

Resultat: Funnet av NRH bilpatrolje

Hundefører:

Mork, Jan Arve

Leonhardsen, Eddy

Stokkeland, Anders

Selliseth, Jan Morten

NRH Aksjon: 042-2022

Sted: Bergen

Beredskapsområde: Vest

Objekt: Savnet kvinne/ jente

Resultat: Funnet av andre

Hundefører:

Jordal, Thomas, operativleder

Kjelland, Runa

Fjeldstad, Bente

Bårdsen, Cecilie

Haugland, Tom Christian, operativleder

NRH Aksjon: 043-2022

Sted: Togga

Beredskapsområde: Vest

Objekt: Snøskred mann/gutt

Resultat: Kommet til rette

Hundefører:

Skår, Knut

Gjerde, Tomas

Sæterdal, Helene H.

Pettersen, Vegard Hildeskor

NRH Aksjon: 044-2022

Sted: Ulsteinsvik

Beredskapsområde: Møre og Romsdal

Objekt: Savnet kvinne/ jente

Resultat: Funnet av HF V. Carlsson

Hundefører:

Hatlehol, Roy

Mork, Jan Arve

Carlsson, Vibecke

Halkjelsvik, Marie

Selliseth, Jan Morten

Engetrøen, Per Gunnar

Ressem, Else Marie Halse

NRH Aksjon: 045-2022

Sted: Bø i Vesterålen

Beredskapsområde: Troms

Objekt: Savnet kvinne/ jente

Resultat: Funnet av andre

Hundefører:

Steffensen, Julie

Hamremoens, Wenche S., operativleder

Johnsen, Heidi Regine

Kristoffersen, Inger Anne

NRH Aksjon: 046-2022

Sted: Losistua

Beredskapsområde: Troms

Objekt: Savnet 2 personer

Resultat: Funnet av andre

Hundefører:

Hanssen, Frank

Nicolaysen, Tore, operativleder

Bruvoll, Ann Berit

Vassbakk, Marianne

Birkelund, Øistein

Helland, Bjørn Einar

NRH Aksjon: 047-2022

Sted: Kristiansund

Beredskapsområde: Møre og Romsdal

Objekt: Savnet mann/gutt

Resultat: Funnet av andre

Hundefører:

Bunes, Ronny

Hatlehol, Roy

Isaksen, Andreas, operativleder

Nordhaug, Merete

Leonhardsen, Eddy

Stokkeland, Anders

Selliseth, Jan Morten

NRH Aksjon: 048-2022

Sted: Bergen - Ulriken

Beredskapsområde: Vest

Objekt: Savnet 3 personer

Resultat: Funnet av andre

Hundefører:

Døving, Christian, operativleder

Alendal, Gro Merete

NRH Aksjon: 049-2022

Sted: Ballstad

Beredskapsområde: Troms

Objekt: SEAO kvinne/ jente

Resultat: Ikke funnet

Hundefører:

Arntzen, Arne, operativleder

Berntsen, Sofie

Træthaug, Karine

NRH Aksjon: 050-2022

Sted: Ballstad

Beredskapsområde: Troms

Objekt: Savnet kvinne/ jente

Resultat: Ikke funnet

Hundefører:

Arntzen, Arne, operativleder

Berntsen, Sofie

Knutsen, Ståle

Sæbø, Ragnhild

Træthaug, Karine

Weydahl, Johan H.

Krogstad, Jan-Helge

NRH Aksjon: 051-2022

Sted: Halden

Beredskapsområde: Øst

Objekt: Savnet mann/gutt

Resultat: Funnet av Seaking

Hundefører:

Jarnes, Kurt

Stensby, Liv

Marstein, Per

Øyen, Wenche

Tokstad, Heidi

Eskildsen, Mads

Hagerup, Monica

Iversen, Kirsti

Nielsen, Monica

Torgersen Thomas

Øyås, Tom Egil

Bølstad, Stephen

Langlien, Kamilla

Spindler, Karolin

Tysnes, Odd Einar

Ørjasæter, Unni

Venner, Ann-Kristin, operativleder

Langseth, Per Sigurd

Mastad, Hans Jørgen

Andersen, Marius Wigen, operativleder

Prestrud, Kristin Wear

Finsbråten, Susan Jane

Haltnes, Sandra Evensen

NRH Aksjon: 052-2022

Sted: Frudalen

Beredskapsområde: Vest

Objekt: Snøskred

Resultat: Ingen savnet

Hundefører:

Fra valp til redninghund – steg for steg!

Hundefører elev:

Emma Lein, 30 år, Nesbyen, Buskerud Distrikt.
Hundeinstruktør, godkjent rallylydighetsinstruktør hos
NRL og hjelpetrener førerhund.

Hunden:

Lizzie (Golden Solution's Samba),
dual purpose golden retriever, født 2021.
Følg lizzie.redningshundeleve på Instagram!

Hvordan starter du med en redningshundelev?

Emma Lein fra Nesbyen forteller deg hvordan hun går fram med vesle Lizzie.

Lizzie og Emma

Jeg var på min første trening med Norske Redningshunder i desember 2020. Jeg fant fort ut at dette var noe jeg kunne tenke meg å fortsette med og at jeg ville trene valpen som skulle flytte inn sommeren 2021 med mål om godkjent redningshund. Fra desember 2020 til valpen flyttet inn trente jeg med valpens halvtante Tira, som dessverre var i eldste laget til å rekke godkjenning før pensjon. Vi fikk prøve oss på både lavine og ettersøkning, og stortrivdes! Jeg lærte veldig mye av lagkameratene mine på det halvåret, og det er jeg veldig takknemlig for. Jeg fikk også tatt teoridelen av grunnkurset til NRH. Innen valpen flyttet inn følte jeg at jeg hadde ganske god oversikt over hva som ville bli viktig å trene på i starten, selv om jeg fortsatt hadde/har mye å lære.

Da golden retrievervalpen Lizzie flyttet inn hos meg i august 2021 hadde jeg spesielt én tanke i bakhodet: «Jeg må forberede henne på det livet hun skal leve, gi henne den beste starten». Det jeg la mest vekt på i starten var miljøtrening, trivelig

sosialisering med både to- og firbente, selvtillitsbygging, belønningsutvikling, innkalling, spor og enkle søk/gjemsel (for å bygge opp selvstendighet og søkslyst). Og kanskje

Lizzie 8 mnd.

viktigst av alt; jeg måtte bli kjent med valpen min og bygge en relasjon. Hvem er hun? Hva liker hun? Hva slags belønning kan jeg bygge opp til å bli verdens beste for henne? Den typen hun ville gå igjennom ild og vann for?

Jeg fant ut at Lizzie er den litt forsiktige typen valp og derfor har jeg lagt mye vekt på å bygge henne opp. Jeg prøver jeg å få trent litt hver dag, på litt forskjellige ting. Jeg har for eksempel omregulert kjelleren vår til Lizzie's helt egne søksområde. Her får hun trent på å gå ned kjellertrappa, søke i mørket, gå inn i kriker og kroker og over masse rot. Kjelleren har fem rom. Jeg har rotet med pappesker, bobleplast, plastposer, metallgitter (ikke som hun kan sette seg fast i, men det bråker), isopor og egentlig alt jeg kan komme på som kan gi litt utfordring på underlag (miljøtrening). Ofte har jeg gjemt matskålen hennes med kveldsmaten hennes der nede, på forskjellige steder. Andre ganger har jeg gjemt godbiter hun må søke etter i forskjellige høyder. Innimellom kan

jeg også få overtalt et familiemedlem til å gjemme seg et sted der nede (andre gjester har fått slippe - så langt).

Jeg legger også gjerne inn noen momenter når vi er på tur. For eksempel kan jeg «miste» gjenstander med fersk menneskelukt på vei inn i skogen, og se om hun finner de på vei ut. Om noen andre tobente er med oss på tur spør jeg gjerne om de har lyst til å gjemme seg litt så Lizzie kan trene på å finne de. Vi trener også på innkalling, meldetrening og andre momenter fra Modul 2: Praktisk Lydighet (ikke på samme turen, må variere litt). Jeg har alltid med belønning på tur.

Hjemme i stua har jeg balanseputen (for selvtillitstrening/ustødig underlag) og noen løsbitt (for meldetrening) lett tilgjengelig for litt trening. Lizzie gikk sitt første (godbit)spor på grusen på gårdsplassen vår da hun var 9 uker gammel. Det var stor stas! Jeg tar også med meg Lizzie når jeg har ærend i sentrum så vi kan trene der. Ved å bake treningen inn i andre aktiviteter i hverdagen og gjøre utstyret lett tilgjengelig synes jeg det blir enklere å passe på at man trener jevnlig, ikke bare de dagene det er fellestreninger med lokallaget, kurs

og samlinger.

Lizzie har nå vært hos meg i litt over et halvt år. Tiden har gått fort. Vi har rukket å ha både oppturer og

Lizzie 8 mnd. Foto: Kristin Devor

nedturer. Jeg har prøvd å bruke de sistnevnte litt konstruktivt. Som den fellestreningen med lokallaget hvor Lizzie ble distraherert av en blafrende presenning da vi trente spor. Dagen etter fant jeg fram en presenning og la på gresset i hagen, strødde eplebiter utover den og så trente vi på å gå oppå den med økende rasling. Lizzie så fort på det som en lek, og skepsisen til presenningen forsvant.

Mine tips til andre som ønsker å trene valpen sin mot mål om godkjent redningshund: ta deg tid til å bli kjent med valpen din, og tilpass treningen til din valp. Start gjerne tidlig med sporarbeid, det vil du få mye igjen for senere. Miljøtrening, sosialisering, belønningsutvikling og innkallingstrening er noen stikkord jeg vil anbefale å fokusere på den første tiden. Tren også på å slappe av i bil og andre steder (av-knappen). Gjerne meld deg på et valpekurs selv om du har hatt valp/hund før. Jeg er utdannet hundeeinstruktør og hjelpe-trener førerhund, men syntes allikevel det var kjekt å gå et valpe-

kurs med Lizzie – det er fin miljøtrening og en fin måte å bli bedre kjent med valpen sin på. Sist, men ikke minst: Ha det gøy sammen! Dere skal bli et sterkt team,

agility, triks, freestyle, kos dere på tur – gjør noe dere synes er gøy som ikke er redningshundtrening. Noe dere ikke trenger å bli gode i, bare kose dere med – med helt lave

Lizzie 9 uker.

skuldre. Lizzie har for eksempel lært å lukke igjen oppvaskmaskinen med én dytt med snuten, og å ta ut klær av vaskemaskinen. Ikke relevant, men vi koste oss skikkelig med innlæringen, jeg ble nesten latterlig stolt når hun fikk det til og det ga Lizzie stor mestringsfølelse.

Lykke til!

Dyktighet teller, demokrati avgjør

Hva sier man som hundefører når du tilfeldig møter statsministeren i gondolen på vei til leiteaksjon? Hva vil du formidle på den korte tiden som er tilgjengelig?

Av Claus Røynesdal, Voss

FLID

Jeg begynte å fundere på denne problemstillingen da jeg fra 2003 og noen år fremover var BA i dio Hordaland. Etter mange års grubling foreslo jeg slagordet FLID («Redningshunden» nr. 3 2010). Det er et akronym som også er en egenskap, en dyd. F står for frivillighet; det at vi gjør en frivillig innsats for å hjelpe medmennesker. L står for læringsvillighet; det at vi alltid må utvikle oss, lære nye ting og kontinuerlig utdanne nye hunder og førere. I står for innsatsvillighet; det at vi forplikter oss moralsk så langt det lar seg gjøre å stille på aksjoner. D står for dyktighet; det at vi stiller dyktige ekvipasjer og operative ledere tilgjengelig for politiet ved leite- og redningsaksjoner.

Fra dyktighet til demokrati

Det å gjøre seg flid er en god egenskap. Vi står inne for begrepet dyktighet. Men jeg vil bytte meningen i «D» fra dyktighet til demokratisk. For omorganiseringsprosessen «NRH i utvikling» som nå er i gang, kan ende med en demokratisk grunnstøting. I ønsket om å bli en mest mulig «effektiv» organisasjon, peker noen på at «alle» ressurser bør rettes inn mot beredskapsdimensjonen; det å få flest mulig operative ekvipasjer. Det argumenteres for at folk ikke vil bruke tid og krefter på verv i lokallag, og at dette blir unødvendig merarbeid. Dio Hordaland løftes frem som eksempel på dette. Her er alle lokale lag avvirket, og de står bare igjen med diostyret og uformelle treningsgrupper.

Demokratiet i NRH handler ikke bare om den tekniske gjennomføringen med stemmegivning ved valg og flertallsavgjørelser på årsmøter. Det handler om med-

Claus Røynesdal. Foto: Jan Erik Grande

eierskap, deltakelse, reell påvirkning og at ingen har forrang. Grunnsteinen i en demokratisk organisasjon er at vi alle har like muligheter til å vinne frem med ønsker, synspunkt og meninger. Alle skal ha like stor vekt. Avvikler vi lokallagene vil NRH bli et fåmannsvelde – et oligarki der vi ser at få personer i diostyret sitter med all makt. Lokallagene har derfor også en viktig funksjon som kontrollmekanisme. Makt korrupperer, også i frivillige organisasjoner.

Lokallagene er den organisatoriske og demokratiske grunnmuren i NRH. Her kan du bidra med mange oppgaver og gjøremål, også i de periodene du står uten hund på tjenestelisten eller uten hund. Vervene og aktivitetene i lokallagene er både møteplasser og måter å «holde» på folk, kunnskap og kompetanse. Alle må ikke trene aktivt med hund for å utføre en oppgave i NRH. Erfaring fra drift av lokale lag er også en viktig organisatorisk trening og solid ballast til verv i diostyret og hovedstyret.

Forsvinner lokallagene mister vi den lokale forankringen. Det vil si færre folk som er aktivt med i organisasjonen, sviktende rekrutteringsarbeid,

reduert profilering og mindre muligheter til å hente økonomisk tilskudd fra alle de aktørene som utelukkende bare støtter lokale lag og organisasjoner. Voss kommune gir eksempelvis kulturmidler til å drifte hjelpekorpsset lokalt. Kommunen vil aldri gi tilskudd til en distriktsorganisasjon. De mange lokale bankene støtter eksempelvis hjelpekorpsene i regionen med hundretusenvise av kroner. NRH får ingenting uten lokallag. Hadde vi lokalt klart å finansiere en scooter ville eksempelvis dioen spart disse pengene. Aktive lokale lag øker pengestrømmen inn i NRH, og styrker dermed hele organisasjonen. I Dio Nordland er det seks lokallag. Lederne for hvert lokallag utgjør diostyret. Dermed er det demokratisk forankring og medbestemmelse i hele fylket. NRH må opprettholde modellen fra Nordland. Ellers kan vi gå en udemokratisk fremtid i møte.

Vi må følge vedtektene

I Røde Kors Hjelpekorps er det ca. 12 000 medlemmer og om lag 6 000 av oss er aktive. Det er 320 lokallag som da i gjennomsnitt har 19 aktive medlemmer. Disse medlemmene løser alle de ulike verv, roller og funksjoner som trengs. I Røde Kors er det utenkelig å fjerne lokallagene og «effektiverisere» vekk demokratiet. Det er de lokale lagene rundt om i landet som er Røde Kors. I NRH ligger løsningen allerede i vedtektene våre. I §49 står det at: «Medlemmer plikter å motta tillitsverv, men kan nekte gjenvalg i like lang tid som de har fungert».

Foto: Brynjar Skartland

Du er altså pålagt å ta verv i et lokallag eller diostyre, ellers oppfyller du ikke vilkåret for medlemskapet ditt.

NRH er en ekstremt kostnadseffektiv organisasjon, der vi med en svært liten administrasjon og minimale økonomiske ressurser leverer høy spisskompetanse til redningstjenesten. De samme personene som er på tjenestelisten, instruktører, dommere, kursansvarlige osv. må ikke alltid gjøre alt. Oppgavene må fordeles. Uten at noen stiller til verv, har vi ikke en fungerende organisasjon. Rettighetene dine til å være med å trene hund må følges av plikten til å ta verv. Du kan ikke «bare» trene hund fordi du ikke vil bruke tid på «unødvendig» arbeid som å drive et lokallag. Da er du en gratispassasjer.

Formålet vårt er først og fremst å utdanne og godkjenne hunder og førere til redningstjenesten (§2-1). Det målet når vi blant annet med våre sosiale, kjekke, varierende og motiverende treningshverdager. Oppgaven vår er noe så utfordrende som å få en frivillig beredskapsorganisasjon til å fungere optimalt og utvikle seg over tid. Da er det ikke tilstrekkelig å optimalisere effektivitet og dyktighet. Det er avgjørende viktig at vi også fungerer på en medskapende og demokratisk måte. Det forutsetter at medlemmene tar sin tørr og at vi har formelle lokale lag som demokratisk grunnmur. Et fungerende demokrati vil nødvendigvis alltid kreve tid og energi. Den «effektive» fåmannsvelde-modellen med bare diostyrer leder på sikt ikke NRH til utvikling.

Oligarki leder alltid til avvikling.

Samtrening gir resultater

Summingen fra dronen høres i det fjerne mens hundefører Sonni og hunden Karlson jobber seg nordover på turstien langs elvebredden til Glomma. De søker etter en av flere eldre mennesker som er kommet bort fra et gamlehjem i sentrum av Årnes.

Av Torgrim Lauten

Sonni hører etter hvert på nødnettet at dronen har gjort en observasjon som skiller seg ut i fra omgivelsene. I KO ser OL-ene på skjermen at peileren som hundeføreren og de to fra Røde Kors har med seg er i nærheten av funnstedet. Sonni blir kalt opp og får beskjed om å gå mot lyden av dronen for å verifisere funnet. Om litt er de fremme og kan konstantere at det er en av de savnede som ligger der. Damen er både nedkjølt og skadet. Den «gamle damen» ligger med et stor kutt i

ansiktet etter at hun har falt ned kanten på 1,5 meter. Røde Kors begynner å ta seg av damen, mens hundeføreren staller opp hunden på god avstand. Funnet blir bekreftet til KO og Norsk Folkehjelp Sanitet rykker umiddelbart ut med en ATV, henger og bære til funnstedet. Damen blir pakket inn, bandasjert og geleidet opp på båren til ATV'n for transport ut til bilveien hvor ambulansen venter.

Heldigvis var dette en øvelse og den gamle damen var en figurant i 40 årene, men det er noe som kan hende hvor som helst, og da er det godt å vite at vi har et samarbeid mellom FORF organisasjonene som fungerer. Det har fungert i mange år, men vi har allikevel vært på hver vår tue helt frem til det er et skarpt oppdrag som krever det beste av oss og det står liv på spill.

I tilfellet over fikk vi et funn og et samarbeid litt utenom det vanlige som gir innsikt og viser oss hvordan kombinasjonen søk, redning og teknologi kan fungere fint sammen.

Vi er så heldige å ha folk og organisasjoner som tror på jobben vi gjør og som er villige til å gi bort store penger for å gjøre oss bedre. Det var dette Gjensidigestiftelsen gjorde i 2021 da de støttet FORF med 54 millioner kroner. Pengene skulle gå til blant annet innkjøp av utstyr, forsøksvirksomhet og innovasjon, kompetansehevende tiltak og en slump penger som er øremerket samarbeid og samøving mellom organisasjonene. FORF øst øvningsutvalg ble opprettet med representanter fra Røde Kors, Norsk Folkehjelp, Norsk Radio Relæ Liga (NRRL) og Norske Redningshunder, og oppgaven var å utvikle et system for samøving.

Øvningsutvalget valgte å begynne med små desktop KOøvelser for operative ledere. Dette var et valg basert både på koronasituasjonen og for at vi i øvningsutvalget skulle kunne høste erfaringer med å arrangere øvelser. De operative lederne fikk under disse øvelsene muligheten til å bli kjent med hverandre og kunne ta en «time out» for å diskutere problemstillinger som dukket opp underveis i jobben med å lage oppdrag til de fiktive hundeførerne. Tilbakemeldingene var veldig positive, og det ble spesielt på mulig-heten til å bli kjent med OL-ene fra de andre organisa-

▲ Å hvor har så denne kanalen gjemt seg?

sjonene og at det var plass og tid til faglige diskusjoner som på sikt vil gi en bedre arbeidsflyt under aksjoner. Dette er også fin måte for nyutdannede OL-er å skaffe seg erfaring under trygge og litt mindre stressende forhold og som vil gjøre dem mye mer kapable når det er alvor.

sleden. Etter litt prøving og feiling kom både hundeførere og sjåfører frem til en bra måte å gjennomføre søket på. NRRL fikk kjempe mot den særdeles dårlige dekningen på både VHF og nødnett med ekstra antenner og forsterkere i sin nybygde mobile KO tilhenger som er selvforsynt med

som ikke fungerer slik at man på en aksjon faktisk kan si at dette er ikke en søksform som ekvipasjen mestrer (enda).

I februar var det NRH Romerike sin tur til å arrangere en øvelse for FORF gjengen. Valget falt på Årnes i Nes kommune i Viken for en fin kombinasjon av urbansøk og landlige områder. Vårt ønske med øvelsen var å styrke samarbeidet og samsøk mellom hundeførere og søksmanskaper fra Røde Kors og Norsk Folkehjelp, samt å gjennomføre øvelsen fra A til Å. Det vil si, fra OL-ene får informasjonen om situasjonen fra «lensmannen» til pasientbehandling og uttransport til ambulanse. Etter mye forberedelser var figuranter, tillatelser for bruk av områder og tillatelser for bruk av ATV og drone på plass.

Erika Løkke tok seg av å sminke diverse kuttskader på figuranten slik at det skulle bli så virkelig som mulig for søkslagene. Røde Kors stilte med

▼ Oooo, den ser lei ut

▲ Det ser stort sett alltid kontrollert ut i KO, men det jobbes intenst.

Når nyåret kom og koronarestriksjonene lettet noe satte øvningsutvalget i gang med å arrangere større øvelser, nå også med skuter, ATV, fotfolk, droner og hunder. Til sommeren tar vi også i bruk båt til øvelsene. Utover våren og sommeren har vi satt opp øvelser ca hver fjortende dag, fordelt ut på de forskjellige distriktene og på de forskjellige organisasjonene. På denne måten får vi fordelt arbeidsmengden og kanskje det viktigste, vi får øvelser planlagt ut i fra forskjellige innfallsvinkler og i forskjellige områder slik at vi får trent på et vidt spekter av scenarioer.

strøm, lys og varme. Vi som hadde med hund fikk erfare hvordan det var å «lese» hunden der vi satt bak på sleden mens vi kjørte sakte men sikkert på rundturen i skogen. Hvor mye indikerer faktisk hunden før vi føler oss overbevist om å stoppe for å la den følge opp ferten? Noen hunder hadde aldri sett en skuter før og syntes det var en utfordring i seg selv å sitte bakpå. Det er vel så viktig å finne ut hva

Først ut var NRRL som arrangerte en øvelse i Hakadal og Romeriksåsen hvor det var fokus på søk med hund fra skuter og ATV. Det var et godt oppmøte fra alle organisasjonene og alle fikk utfordret seg på sitt område. Røde Kors og Norsk Folkehjelp sto for transporten langs stier og leder i skogen. De fikk øvd på navigasjon, sambandsbruk og noe de færreste hadde gjort fra før, søk med hund på

▲ Erika er i god gang med å sminke Figg Anne Helene.

lokale som vi kunne bruke som KO i tillegg til at de var med på øvelsen. Når dagen endelig var der hadde vi nesten 50 personer tilgjengelig for søk og samøving. Med fire ATVer, 22 fra RK, fem fra NF, fem fra NRRL og 11 hunder så fikk de operative lederne Eileen Suzann Tønnebo Bové fra NF, Trond Bekken fra RK og AnnKristin

De aller fleste teamene fikk minst et funn i løpet av dagen, og fikk testet ut strategien som ble lagt på morgenen med godt resultat. En sliten, men fornøyd gjeng koste seg med pizza, pratet om dagens opplevelser og delte erfaringer. En obligatorisk debrief fikk løftet frem mange gode erfaringer fra alle

Hva er FORF

Frivillige Organisasjoners Redningsfaglige Forum

FORF er paraplyorganisasjonen for den frivillige redningstjenesten i Norge. Organisasjonen representerer et bredt register innenfor redning. Enten det er i sjø, på land eller i luften. Organisasjonene har kompetanse og beredskap for å kunne takle oppdrag i alle tre nevnte elementer.

FORF har som formål:

- Å være et samarbeidsorgan for de frivillige organisasjonene som er engasjert i den norske redningstjenesten.
- Å fremme medlemsorganisasjonenes redningsfaglige kompetanse.
- Arbeide for utvikling av standarder for taktisk, praktisk og tekniske metoder til bruk for medlemsorganisasjonenes arbeid, innen redningstjenesten der dette er naturlig.
- Arbeide for et godt samarbeid mellom medlemsorganisasjonene og de redningsfaglige myndigheter.
- Arbeide for utarbeidelse av felles faglitteratur der det er naturlig og mulig.

▲ En av de savnede er funnet og Røde Kors tar seg av pasienten

Venner fra NRH nok å holde på med utover av dagen.

Hundeførere og fotmanskaper dannet fort små team og hadde interne diskusjoner om hvordan de skulle utføre samsøket med hund og til fots. De snakket også om prosedyrer og ansvarsroller ved funn. De fleste kom frem til at hunden skulle få gå først for å kunne plukke opp ferten. Fotmanskaper sjekket ut områder hunden ikke hadde vært på eller ikke hadde muligheten til å sjekke. På åpne steder med god oversikt har hunden stort sett kontroll, men når vi beveger oss inn i urbane områder så er det ofte utilgjengelige steder som må sjekkes og dører som må åpnes. Hvis teamet skulle finne den savnede så er det RK som setter i gang med pasientundersøkelse og ivaretagelse. Hundeføreren staller opp hunden sin i god avstand fra skadestedet og trer inn i rollen som skadestedsleder og sambandsansvarlig.

perspektiver som vi tar med oss til neste øvelse. Takk til alle som hjalp til med å arrangere øvelsen, deltakere og figuranter. Vi er veldig takknemlige for at Nes kommune stiller områder tilgjengelige og er positive til at vi øver i nærområdet.

▲ HF Tommy belønner etter funn

Redningshunden 01-2022

- Arbeide for aktivt å synliggjøre behovet for de frivillige organisasjonene, særlig overfor politiske myndigheter.
- Arbeide aktivt for å skaffe nødvendig offentlig økonomisk støtte til medlemsorganisasjonene.

FORF representerer de syv store frivillige organisasjonene i redningstjenesten. Disse organisasjonene er:

- NAKs Flytjeneste
- Norske redningshunder
- Norsk Folkehjelp Sanitet
- Norsk Grotteforbund
- Norsk Radio Relæ Liga
- Speidernes Beredskapsgruppe
- Røde Kors Hjelpekorps

Dronekapasiteten til Norsk Folkehjelp

Drona er et godt verktøy i tillegg til bakkemannskapene. Den kan søke store åpne områder raskt. Dronen har varmesøkende kamera med mange funksjoner, og har store fordeler med å finne den savnede under gunstige forhold. En varm sommerdag derimot vil denne ha vesentlig begrensninger. Et godt eksempel er maurtuer som kan tolkes som en varmesignatur, og må sjekkes grundigere av folk på bakken.

Tett skog derimot er krevende og gjør at man må søke fra flere sider for å få søkt grundig. På øvelsen på Årnes fikk dem første funn langs elvebredden ganske raskt. Det var lite vind på bakken, men såpass betydelig i høyden at dem nærmet seg maks vindstyrke. På øvelser er det vesentlig strengere krav til maks flyhøyde og vind enn ved et skarpt oppdrag. Dette går mye på sikkerheten og risikoen for skade.

Man opplever nok i stor grad at de som flyr drone trekker seg litt unna andre ressurser. Dette er fordi det er behov for en sikker plass til å lande

og ta av. Når en droneoperasjon pågår har det blitt gjort mange grep før dem er i lufta. Pilotene må melde inn til HRS, luftkoordinator Norsk Luftambulans og må igjennom en rekke sjekklister før de kan ta av.

med sentrale og lokale politimyndigheter, fylker og kommuner. Deres tjenester er fordelt i de tre områdene kriesamband, redningsamband og øvrige sambandsoppdrag. Under leteaksjoner støtter

▲ Den gamle damen blir løftet opp på hengeren for uttransport til ambulansen.

Dronen er et godt verktøy, men som med resten av ressursene vi har til rådighet så må den brukes med omhu.

Hva er Norsk Radio Relæ Liga?

Amatørradio er mye brukt over hele verden som nødsamband ved naturkatastrofer og store ulykker når telefon, mobiltelefon og annet samband feiler. NRRL Sambands-tjenesten er norske radioamatørers organisering av nødsamband i kriser og redning, med over 40 aktive sambandsgrupper spredt over hele landet. Fordelen med amatørradio er at vi ikke er like avhengig av fast infrastruktur som annet samband. Vi kan operere på mange forskjellige frekvenser med forskjellig rekkevidde slik at det alltid finnes en mulighet for å opprette toveis kommunikasjon. De utdanner radioamatører til bruk i redningstjenesten og til katastrofe og kriseberedskap, samtidig organiserer de beredskap for myndighetene gjennom kontakt

dem med forsterkere til samband hvis det er dårlig dekning, deler ut peilere til hundeførere slik at KO får dem opp i SAR TOPO og bidrar med mobilpeiling av savnedes mobiltelefon for raskere funn.

▼ Litt kjedelig å vente kanskje.

Redningshunden 01-2022

Det e tungt å komme seg i seng en søndags kveld, etter at man har vært ute

hele helga med hunder og barn. Når du endelig har kommet deg i seng en time senere enn det du burde, og falt i søvn...

Av Camilla Jakola

RING RING RING!!!!!!!

Joda, klokka e 23:56 og stemmen til BA snakker noe om dement, og Vardø. Litt som i ammetåka, du plukker kun ut det viktigste. Ute e det bortimot storm. Storm i Finnmark e ikke beskrevet i ordboka.

Før man tenker på kæm som e savnet, må man finne ut om man faktisk har mulighet å ta seg dit for egen maskin.

E fjellovergangen åpen? Går det i det hele tatt vei dit ...?

Men altså: Vardø!

Selv om man selv ikke bor i landets mest sentrale strøk, så ligger liksom Vardø langtvekkistan. Egentlig ikke så langt unna i god'vær, skal sies. Så langt øst som Norgeskartet strekker seg, men

fortsatt innafor vår søksteig. Der ingen skulle tru at så mange kunne bu.

Ok, taster 2, fordi jeg egentlig ikke har bestemt meg helt, om jeg virkelig skal ut å kjøre i dette været. Må våkne litt. Sjekke trafikkmeldinger. Samhandle litt med de to andre hundeførerne her.

Vi har alle tastet 2. Alle kommer senere. Ikke så lett forkompasienter å svare for seg.

Så kommer meldinga fra BA: «Hva betyr senere?»

Godt spørsmål. Om vi starter om 15 minutter tar det allikevel 2,5 time før vi e fremme. I beste fall. Om det e greie veiforhold.

Når man bor i Troms og Finnmark kommer man egentlig alltid

senere. Allikevel taster vi 1 når vi tenker å starte så fort vi har skrappt frontruta for mygg eller is. Vår gullegode BA fungerer som Google Maps, og har full kontroll på vår ETA uansett.

Men selvfølgelig, en gammel mann e ute i uværet, så det e bare en ting å gjøre.

Så, ka trenger man med seg til Vardø?

Ski? Truger? Tja, hiver i takboksen for sikkerhetsskyld.

Spade? Sondestang? Neppe.

Kaffe? Kjedelig å pimpe kaffe nu, for å ligge våken resten av natta, om vi allikevel må snu før vi kommer halvveis. Dropper den.

Mat? En plate sjokolade holder vell? Pluss det du har i beredskapssekken.

Vardø e kanskje verdens ende, men gjestfriheta e vel ikke værre enn

at dem åpner Rema 1000 for oss klokka 5 på mårran?

Sannsynligvis!

Klær til de fire vinterårstidene, til både deg selv og hund. Apropos hund - husk hund!

To av oss kunne egentlig tastet 1. Den tredje tastet faktisk 2, med vilje, fordi hun måtte dekke opp en tidligvakt på jobben.

«Skal vi kjøre i lag?» Ja, selvfølgelig skal vi det. «Starter nu. Hos deg straks!» Selv vi har naboer! Tar bare 6-7 minutter med bil mellom husene.

Så skal bilene pakkes om. Det går fort!

Ski, truger, spade og sondestang (takras kan faktisk forekomme), kaffekanna (for sikkerhetsskyld), matpakke (tilfelle det er butikksjefen som er savnet), beredskapssekk, OL sekk, veska med alle ladere til elektroniske duppeditter, det som vanligvis

henger klart på hundeburet i bilen; bringkobbelt, sporsele, sporline, patruljeline, tjenestedekken, kobbelt, og ulldekket til hunden. Og hunden! Faktisk umulig å glemme hunden! Prøv å glem en schäfer med forventninger!! Såååh, vi e klar!!

Når vi har kommet oss ned til hovedveien, skal vi melde oss på nett.

«Innsatsleder, det her e hundefører Camilla fra Norske Redningshunder» Røde Kors svarer i stedet. Ikke uvanlig det, da IL ikke alltid e like våken og klar som en ivrig hundefører! (gjaldt ikke denne natta vel og merke) Røde Kors følger opp med «Vi har gjort funn!»

Så kommer den super egoistiske tanken, sånn passelig skuffa, når vi endelig var klar; Men faen da! - samtidig som man e utrolig lætta, og holder pusten frem til meldinga kommer om helsetilstanden; «kald, men i god behold!»

For en lykke! Den gamle mannen blir tatt vare på, og kan komme inn i varmen! Det er derfor vi gjør dette! For å få akkurat den meldinga!

Fornøyd med aksjonens utfall kan vi

snu, og pakke om bilene igjen. Det går fort...

Men bak i bilene ligger det noen som var langt mer motivert enn oss selv i det tidspunktet.

Vi får gi de et lite søk hver da, så blir de fornøyde!?

Klokka e godt over ett på natta når vi vimser rundt i sentrum å leker

dement... i stormen. Pingpongball som bruker vinden for å ikke vil bli funnet. Finner plasser langs vegger på store bygninger der vi tror vinden forvirrer hundene bort ifra oss.

Kordan blir egentlig jobben til de nye hundeføreran den dagen vi selv begynner å «tulle litt» ...?

Kl. 02:50

Sove litt i full fart før jobb...

«Tast 2 om du kommer senere»

Skolebesøk på Høybråten

Vi ser tydelig økt interesse om Norske Redningshunder etter at "Redningshundene" begynte på NRK, men for noen yngre startet denne interessen allerede under Covid-19 nedstengningen.

Av Anne Helene Haug og Fenris
Foto: Per-Erik Myrland

4. klasse på Høybråten Skole i Oslo har nemlig en lærer som er NRH-rekrutt, og hadde mulighet til å ta med seg redningshund elev Kiwi på skolen når det var utedager.

Det er alltid moro å ha besøk dyr på skolen, men når hunden i tillegg kan finne folk og gjenstander, ja da blir det ekstra gøy. De fikk også forklart litt om de forskjellige momentene vi trener, og hva utstyret heter (f.eks løsbitt og bringkobbler). Derfor ble noen fra de lokale NRH lagene invitert til komme på besøk en fredag i januar. Tre godkjente hundeførere og to rekrutter fikk muligheten til å prate og demonstrere for tilsammen 80 4.klassinger.

Det ble forklart, spurt, demonstrert. Så fikk elevene være figurant på rundering og spor. Det var veldig gøy, men vi fikk også forklart det alvorlige i å trene en redningshund: HVORFOR vi trener på å finne folk. Slutten på dagen resulterte i at alle ville bli hundeførere, unntatt en som ville bli redningshund(!). Takk til Torgrim/Bindi, Per-Erik/Indy, Tommy/Guinness, Mina/Balto og Anne Helene/Fenris og tusen takk til 4 klasse ved Høybråten skole for at vi fikk komme.

Hva elevene syntes -

Sara og Gustav - 9 år, elever ved 4 klasse Høybråten Skole.

Hva har dere fått sett i dag?

Vi har sett hvordan en redningshund gjør jobben sin, og hva som skjer når folk blir borte i skogen, og hvordan redningshunden gjør det.

Synes du det var gøy å se på? JA!

Hva var mest gøy i dag?

Når den (hunden) skulle lete etter alle barna som gjemte seg.

Hvorfor tror dere hundene er gode på å finne folk?

Fordi de har trent lenge. Og de har en veldig god nese.

Har dere hund hjemme?

Sara: Ja, en Lhasa Apso som heter Tassen.

Gustav: jeg hadde en, men aner ikke hvordan det var, men den het Lucy.

Har dere hørt om Redningshunden Bessie?

Neei, jo vent, fra videoen!

Hva Fenris syntes -

Det var veldig spennende å vise hva jeg kan til så mange elever. Jeg ble nok litt gira med så mange som ville klappe og kose med meg, men jeg klarte å holde meg i skinnen (nesten). Jeg fikk vist spor og sporutgang fra gjenstand, og noen av elevene fikk være figurant. Jeg var veldig forsiktig, altså! Til slutt viste jeg et lite feltsøk, og der elevene trodde jeg ville bruke 2-5 minutter på å finne og avlevere en lue, så brukte jeg bare 8 sekunder! De har en rekord på å rydde klasserommet på 40 sekunder, så her er det forbedringspotensiale!

Runder!

Premierekveld under stjernene

36

6.januar, kvelden mange gledet seg til. Det startet med små rykter tidlig på året om at det skulle bli en tv serie om Norske Redningshunder og som senere skulle bli bekreftet å være sant. Få detaljer gjorde spenningen og ventetiden stor. Noen var heldig og få se en «teaser» på hovedkurs og praten fortsatte å gå og spenningen ble større.

Av: Sara Berglund, Ringerike og Modum lag, Buskerud distrikt

Da NRK i årsskiftet la ut en vignett av serien ble delingene på Facebook mange, noe som viste den store interessen.

Når premieredatoen nærmet seg begynte tanken på at vi burde ha premiefest. I en tid da julebord ble kansellert og meteren kom tilbake

ble planen på hvordan det skulle arrangeres vanskelig. Men tanken på å få se første episode sammen med de man trener og deler mye tid sammen med gjorde at tanken ble sterkere og ble jobbet videre med.

Hva om vi gjør det i ekte NRH-stil i skogen? Går det? Nå bor jeg sammen med en «Reodor Felgen» (Inge Murberg) som ikke stopper opp ved

en teknisk utfordring. Etter en melding til Marius Bull Bjørkli med spørsmål om mulighet for å få tak på et aggregat kom et kjapt svar: “Jeg henter aggregat på hytta, dette får vi til!”, og så startet jobben med å få til resten av de tekniske utfordringene. Finne et sted med tilstrekkelig god 4G nettdekning der ikke forstyrrelse av lys og lyd var stor. Med dette på plass ble alt utstyr fraktet ut i skogen

Redningshunden 01-2022

en mandagskveld for en teknisk sjekk slik at det faktisk skulle fungere ute i skogen. Og det gjorde det!

Dagen nærmet seg og værmelding ble nøye fulgt med på. Det så ikke ut som om nedbør skulle lage problemer, men gradestokken viste at det ble kaldere for hver dag.

Så var endelig dagen vi lengtet etter

her, en ny julaften. Tilhenger med aggregat ble kjørt ut i skogen, mange meter med kabel ble rullet ut, projektoren ble godt pakket inn i bobleplast – ville kontormateriellet beholde sin funksjon i minus 11 grader? Med hjelp av en stige ble et lerret hengt høyt opp mellom to trær. Med bålpanner og fakler var det klart for en magisk kveld i vårt treningsterreng, Eggemoen i Ringerike.

Redningshunden 01-2022

14 forventningsfulle lagmedlemmer fra Ringerike og Modum lag (ROML) møtte opp til premierevisning av Redningshundene på NRK. Ingen premiere uten mat og drikke! Ketsjupen ble tungflytende

og cidern ble til slush, men som vi alle vet så smaker maten bedre ute. Hvor mange har sittet ute i skogen og spist popcorn og drukket premiecidere i 11 kuldegrader? Det har vi i ROML gjort!

Med reinsdyrskinn, jervenduk og trippel ull satt vi alle i spenning og fulgte med på første episode. 40 minutter senere var vi alle enige om at det var en vellykket kveld som startet med en tanke.

Det var spennende og se kolleger og en presentasjon av organisasjonen i en riksdekkende tv-serie i flere avsnitt. Noe som man kan henvise familie og arbeidsgivere til å se på for å lettere få forklart hva det er vi bruker vår fritid til.

37

Ingen liker å fryse!

www.canelana.no

- **NRH medlemsfordel: 15% handlekurvrabatt på www.canelana.no**
- **Informasjon finner du på NRH sine interne medlemssider**

ULENDT. Tverrfaglig samling for redningstjenesten

Sett av helgen 22.-25- september 2022

Om ULENDT.

ULENDT. er en samling for aktører i frivillig og offentlig redningstjeneste som gjennomføres i Lom 22. - 25. september 2022. Samlingen er et samarbeid mellom Stiftelsen Norsk Luftambulans og en rekke andre aktører som er direkte eller indirekte involvert i redningstjenesten. Du kan lese mer om hvem som er med å arrangere samlingen under arrangører på www.ulendt.no. Samlingens overordnede målsetning er å bidra til økt kompetanse og styrket samhandling for redningstjenesten. Målet skal nås gjennom et bredt tilbud av opplæring, samtøring, øvelser, testing av nye konsept og metodikk, erfaringsseminar og ikke minst sosialt samvær med fokus på å bli bedre sammen. Selv om mange av arrangørene og målgruppen for deltakere primært holder til i Innlandet, vil det være elementer i gjennomføringen hvor det vil være deltakere også fra andre deler av landet og hvor målet vil være å påvirke elementer av redningstjenesten på nasjonalt nivå.

Har du lyst til å bli en del av instruktørkorpset i NRH?

Neste instruktørkurs er planlagt i 2023 med søknadsfrist høsten 2022

Opptakskravene finner du i læreplanen for instruktørutdanningen. Den er tilgjengelig på Gnist.

Som det framgår av denne, må søkere ha vært aktive i NRH i 6 av de siste 8 årene, og de bør ha godkjent minst to hunder.

Søknadsfristen er 15. oktober 2022.

Redningshunden 01-2022

HUNDEFØRER

INSTRUKTØR

Det kreves 12 dagers praksis sammen med en NRH-instruktør før søknad sendes. Om du tenker å søke på instruktørutdanningen, kan det derfor være lurt å begynne å samle praksisdager allerede nå.

Praksisdagene kan gjennomføres på lokale og sentrale kurs eller organiserte treninger. Kandidaten skal lede treningen og fungere som instruktørkandidat under veiledning av NRH-instruktøren.

For de som planlegger å ta instruktørutdanning i flere disipliner, skal 8 av de 12 praksisdagene være i ettersøking. De resterende dagene skal fordeles på lavine og evt. USAR.

Praksisdagene skal gjennomføres med to forskjellige NRH-instruktører. Det kan gis dispensasjon etter søknad i de tilfeller der dette er vanskelig å få til. To av dagene skal gjennomføres med distriktsinstruktøren (DI) i eget distrikt i aktuell disiplin.

Instruktørene skal skrive en kort rapport til DI i ditt eget distrikt. DI skal senere lage en samlet rapport med innstilling og prioritering av kandidater fra eget distrikt.

Dere som har søkt om opptak på kurset som var planlagt i 2022, må sende en ny søknad om opptak. Dere trenger ikke å ta praksisdagene på nytt, men i og med at det nye godkjenningssystemet nå innføres, kan det være en fordel å opparbeide seg erfaring i instruering av andre med basis i dette også.

Det er stort behov for lavineinstruktører, så lavinegodkjente som tilfredsstillere kravene for opptak til instruktørutdanningen, oppfordres spesielt til å søke.

Mona Herjuaune vil være kursleder for kurset. Ved eventuelle spørsmål, ta kontakt med FTU ved Kaare Finbak.

Redningshunden 01-2022

Første grunnkurs etter nytt program

Første grunnkurs etter nytt program
Helgen 11.-13. februar ble det holdt det første grunnkurset etter det nye programmet på Østlandet arrangert av NRH Romerike.

Det var over 70 påmeldte deltakere fra Østfold i sør til Troms i nord. Vi startet med flott introduksjon av NRH på fredag. På lørdag gikk vi gjennom egensikkerhet, kameratstøtte og holdninger og krav. Utpå dagen på lørdag ble det en god

introduksjon til orientering og bruk av kart, kompass og GPS.

Søndagen startet vi med litt info om bruk av samband, før resten av dagen gikk med til informasjon om hund. Hundetreningsteori, taktisk bruk av hund under søk, og stell og ivaretagelse av hund.

Alt i alt en veldig innholdsrik helg med mye god info.

Alle besto eksamen, så vi har nå flere ekvipasjer klare for videre opplæring til å bli godkjente i rednings-tjenesten.

Foto: Per-Erik Myrland

Foto: Betina Lykke

Redningshunden 01-2022

THE CHALLENGE

Verdens tøffeste brukshundprøve!

Bli med på THE CHALLENGE på Sølen 1.-3. september 2022!

HVEM KAN BLI MED?

ALLE

INDIVIDUELL OG LAGKONKURRANSE

- ✓ Det kåres en individuell vinner
- ✓ Det kåres beste lag (man kan melde på 3 eller 4 ekvipasjer, de tre beste blir tellende)

Mer informasjon og påmeldingsskjema finner du på

www.the-challenge.no

For ytterlige spørsmål ta kontakt med:

Ronny Lauten tlf.: 906 16 269
Bjørnar Nordbotten tlf.: 488 93 436

eller send e-post til: challenge@norsk-brukshundsport.no

Påmelding innen 1. juli 2022 Startkontingent: kr 1 500

LYDIGHET

Fri ved fot
Dekk under marsj
Innkalling fra sitt
Hals
Fritt hopp over hinder med sitt
Apportering av tung gjenstand
Apportering av ukjent gjenstand
Fellesdekk med skjult fører og skudd

FELTSØK 50 m x 50 m (bedømt)

8 gjenstander
Valgfritt: apportering eller markering

FELTSØK 30 m x 30 m (ikke bedømt)

Fellesstart
15 gjenstander (små)
apportering eller markering er valgfritt

RUNDERING 1000 m (ikke bedømt)

4 gjenstander

TAPT APPORT (bedømt)

Tilbakesøk i eget spor, 300-500 meter

FINALE: SPOR 3000-6000 m

For de 15 beste etter Lydighet/
30x30 Felt /50x50 Felt og Rundering

1. plass: 10 000 NOK • 2. plass: 3 000 NOK • 3. plass: 2 000 NOK

Foto: Ronny Lassen

En redningshund skal være klar til tjeneste 24/7, og det kan være mange kalde og våte kvelder på oppdrag. Ikke minst investeres det et stort antall timer og kroner på å trene en redningshund. Hundens helsetilstand er helt avgjørende for en lang og aktiv tjeneste.

Mange hunder rammes av artrose. Det gjelder også redningshunder. For aktive eiere som i Norske Redningshunder, kan det være enklere å legge merke til endringer hvis hunden sliter, fordi hund og eier er mye sammen over lang tid. Det kan allikevel være vanskelig å oppdage artrose på et tidlig stadium.

Den gamle hunden er mer utsatt for artrose men kan likevel leve et godt liv Foto Eric Ward

1 av 5 hunder får artrose, og gjennomsnittsalderen er rundt 4-5 år. Forekomsten øker med alderen. Noen kan få leddplager tidligere, andre senere. Artrose er en leddsykdom, som også kalles osteoartritt, og er den vanligste årsaken til at hunder kan ha smerter og nedsatt bevegelighet.

En ting er sikkert; hunden skal ikke ha det vondt, og det er heller ikke noe man skal akseptere som en del av hundens aldring. Å eldes er ingen sykdom.

- Det trengs mer bevissthet rundt artrose, leddplager og smerte hos hunder, sier veterinær Anne Mette Børstad hos AniCura Gjøvik Dyreklinikk.

- Rundt 25 %, kanskje flere, blant voksne hunder utvikler artrose, men langt færre er diagnostisert. Det fører til at hunder lider og har smerter unødvendig, fordi de enten ikke får behandling eller starter behandling for sent.

Det er mye du kan gjøre selv, og det finnes behandling hos veterinær som kan gi hunden god livskvalitet.

- Redningshunder er som profesjonelle atleter, som skal yte på topp på hvert oppdrag. Jevn trening, god oppvarming og gradvis nedtrapping er viktig. Det er ikke bra for muskler og ledd å komme rett fra et kaldt bur til en tøff leteaksjon, og så inn i et kaldt bur igjen, sier veterinær Børstad.

Hva skal du se etter?

Merker du at hunden er stivere, eller kanskje blir raskere sliten? At den ikke har så lett for å hoppe inn og ut av bilen eller det tar lengre tid å bli varm og bevegelig? Det kan være den har vondt i leddene, og lider av en begynnende artrose. Det er en snikende sykdom som kan ramme hunder i alle aldre, størrelser og raser. Store hunder rammes mer enn mindre hunder, og noen raser er mer sårbare. Hvis du er oppmerksom på symptomene og oppdager det tidlig, kan hunden og du fortsatt være aktive sammen.

Her er tegnene du må se etter:

- Beveger seg langsommere, blir fortere sliten
- Er lite villig til å gå i trapper, hoppe inn i bilen etc.

- Er mer passiv og forsiktig. Sover mer.
- Bytter posisjon langsomt, men skifter ofte stilling
- Avlaster og tripper når den står
- Er stiv etter hvile, har stive ledd, slikker på ledd
- Hunden trekker seg tilbake og skjuler at den har vondt
- Plutselig aggresjon, spesielt når du rører den, kan være tegn på smerte
- Forandret kroppsholdning – buet rygg, unormal sittestilling, hengende hode, kan være tegn på smerter

Dette er noen av signalene på at hunden enten er i tidlig fase eller har kommet langt i utviklingen av artrose.

Fôr, bevegelse og behandling

Artrose er en tilstand som krever livslang behandling, men det er ikke en normal del av å bli en eldre hund. Få hunder er like spreke som redningshundene, og det er lite fare for overvekt. Men bevissthet rundt trening, behandling og spesialfôr for ledd kan holde artrosen i sjakk. - Hunder har ikke et tydelig språk for kronisk smerte, og det kan være vanskelig for eier å oppdage i tide. Når man begynner å se at hunden sliter med visse bevegelser, eller blir raskere sliten, er artrosen ofte kommet et stykke på vei, sier veterinær Børstad.

Veterinæren sier at den beste måten å oppdage det på er å komme på årlig vaksine- og helsesjekk. Da tas det tester, man kontrollerer bevegelse, skjelett og vil oppdage tendenser. Hvis hunden kommer hvert år, er det enkelt å fange opp endringer. - Det finnes heldigvis behandling,

også nye skånsomme medikamenter som har få bivirkninger ved langtidsbehandling. Hvis man i tillegg til godt fôr og trening, sørger for smertelindring, vil hunden kunne bevege seg som før, og bruke ben og ledd normalt. Det vil sette i gang prosessen med å styrke støtte-muskulatur, gjenoppbygge brus og støtdempende leddveske. Ved å bruke smertelindrende og betennelsesdempende behandling, kan man sørge for at hunden kan holde seg aktiv.

Lindring og behandling for hund med artrose:

- Fôr som er tilpasset leddplager
- Variert trening og aktivitet
- Regelmessig oppfølging hos veterinær
- Fysioterapi
- Smertelindrende og betennelsesdempende behandling, slik at hunden kan være i bevegelse og styrke ledd og muskulatur

EKSTRA INFO:

I følge nye studier¹ er 11 raser mer utsatt enn andre for å utvikle artrose (osteoartritt). Disse omfatter Border Collie, Bull Mastiff, Dogue de Bordeaux, tysk pointer, tysk gjeterhund, Golden Retriever, Labrador Retriever, gammel engelsk gjeterhund, Rottweiler, skotsk collie og

Redningshunden 01-2022

springer spaniel. Dette er alle medium til større raser, som derfor har høyere kroppsvekt, i tillegg til ofte å være arbeidshunder, og derfor mer utsatt for leddslitasje. Hannkjønn er mer utsatt enn hunnkjønn. Overvektige hunder hadde 2,3 ganger mer risiko for å utvikle leddplager enn normalvektige hunder. Undersøkelsen fra England viser også at det er svært vanlig at eier ikke legger merke til små endringer, før artrosen har kommet ganske langt i utviklingen.

Kilder:

<https://caninearthritis.co.uk/what-is-arthritis/identifying-signs/>

1 of 5 dogs – prevalence increases with age

<https://www.veterinarypracticenews.com/osteoarthritis-june-2020/>

The prevalence has not been established exactly, but most medical writers quote 20 percent of dogs have this disease.¹

<https://www.acvs.org/small-animal/osteoarthritis-in-dogs>

Osteoarthritis (OA) is the most common form of arthritis in dogs, affecting approximately a quarter of the population.

<https://go.parnell.com/en-us/arthritis-in-dogs> 80% of dogs by age 8 and 20% of dogs by age 1, will show signs of arthritis.

<https://www.avma.org/javma-news/2021-01-01/getting-ahead-osteoarthritis-pets>

<http://www.newmetrica.com/wp-content/uploads/2016/09/Yam-et-al-2016.pdf>

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5884849/>

1) <https://www.ijset.net/journal/2355.pdf>

Å holde hunden slank er smart uansett artrose eller ikke. Foto: Tadeusz Lakota

Forstyrrelsestrening på ville veier?

Generalisering er en viktig del av hundetreeningen. Vi vil at hunden skal kunne utføre de adferdene vi har lært den ikke bare hjemme i hagen, men i mange forskjellige situasjoner, inkludert med forstyrrelser i nærheten.

Artikkelen er skrevet av Morten Egtvedt i Canis. Sjekk www.canis.no for mer stoff, nettbutikk og kurs. Artikkelen er rettet mot de som trener hund mot konkurranse, men vil også være relevant for oss som trener redningshund.

De siste årene har mange hundetrenere tatt denne delen av treningen til nye høyder. "Overtrening", "omvendtlokking" og "kvalitetssikring" har blitt velkjente begrep for de fleste hundetrenere. Det er ikke uvanlig å se folk som trener for eksempel fri ved foten, mens treningskameratene gjør sitt beste for å forstyrre hunden på alle mulige måter mens de hopper rundt som klovner, krabber rundt på bakken, vifter med pipedyr og godbiter osv.

Dette kan være særdeles imponerende å se på for nybegynnere, og det produserer ofte mange "Likes" på Facebook. Men hvor nødvendig er egentlig denne delen av treningen for deg som konkurrerer i lydighet, rally, bruks, agility osv? Hvor slutter den praktiske nytten, og hvor går det over i ren "Facebook-trening"?

Noen definisjoner

La oss først definere noen av begrepene jeg nevnte i innledningen.

Forstyrrelsestrening

Trening med alt fra små (og realistiske) til ekstremt store (og urealistiske) forstyrrelser i nærheten.

Kvalitetssikring

Å trene på en måte som er vanskeligere enn det hunden egentlig trenger (i konkurransesituasjonen). Det som gjøres vanskeligere kan både være avstand, varighet på adferdene, eller styrken på forstyrrelsene.

Omvendtlokking

Omvendtlokking er en vanlig form for kvalitetssikring (og forstyrrelsestrening). Ved å lokke hunden til å gjøre motsatt av det du egentlig vil at den skal gjøre (og så belønne når hunden likevel klarer å gjøre riktig), gjør du hunden mindre avhengig av førers plassering og hvilken retning belønningen serveres fra. Omvendtlokking kalles også ofte for "Doggie-Zen".

Overtrening

Overtrening vil si å fortsette å trene på en adferd selv etter at den allerede er "godt nok" innlært. Overtrening kan foregå både med og uten forstyrrelser – poenget er at adferden allerede er godt nok automatisert, men at fører likevel fortsetter treningen ytterligere for å gjøre adferden enda sikrere.

Hvorfor kvalitetssikre adferder?

Resonnementet bak å kjøre ekstrem forstyrrelsestrening er som regel at "hvis hunden klarer dette, blir konkurransesituasjonen enkel til sammenligning." Dette kan jo høres ut som sunn fornuft i utgangspunktet, men sunn fornuft er ikke alltid så sunn som den høres ut når man ser litt nærmere på saken.

Saken er at hunder på ingen måte sammenligner hvilke situasjoner som er "vanskelige" eller "enkle". Det er ikke slik adferd fungerer. Adferd læres alltid inn i en kontekst. Hvis en adferd forsterkes ofte i en bestemt situasjon, vil denne situasjonen etter hvert tilsynelatende være "enkel" for hunden. Hvis en adferd ikke tidligere er forsterket mange ganger i bestemt situasjon, vil denne situasjonen tilsynelatende være "vanskelig" for hunden de første gangene man prøver.

Det har med andre ord ingen betydning hvor vanskelig situasjonen ser ut til å være rent objektivt – det avgjørende er heller hvor velkjent situasjonen er for hunden rent subjektivt.

Når man ser på begrunnelsen ovenfor med adferdsana-

lytiske briller, ser man derfor at den ikke lenger gir noen mening. Å trene mye med en type forstyrrelse, gjør ikke nødvendigvis en helt annen og tilsynelatende mindre forstyrrende situasjon noe enklere. Å kjøre ekstreme forstyrrelser gjør det IKKE vesentlig enklere for hunden å prestere i konkurransesituasjonen, så lenge de forstyrrelsene man har trent med ikke har betydelige likhetstrekk med den faktiske konkurransesituasjonen.

I noen tilfeller kan «urealistisk forstyrrelsestrening» virke mot sin hensikt. Hva tror du blir resultatet hvis hunden erfarer at belønningen kommer svært ofte når treningskameratene gjør mye rart omkring den, men ikke fullt så ofte i mer konkurranselike situasjoner...?

Det kan derimot være nyttig å ha lært hunden å utføre en adferd i flere forskjellige situasjoner. Ved å variere mange andre ting i miljøet, samtidig som førers adferd og signaler holdes konstant, forsikrer man seg om at hunden ikke er avhengig av stimuli som du ikke er klar over.

Men hvis man kjører urealistiske forstyrrelser i veldig mye av treningen, kommer man fort til et punkt der alle disse sprø forstyrrelsene ikke lenger er "forstyrrelser". De blir i stedet velkjente stimuli som faktisk hjelper hunden. Og hvis hunden lærer at trening med sprø forstyrrelser betyr større sannsynlighet for belønning enn konkurransesituasjonen, har man feilprioritert saker og ting...

Realistiske forstyrrelser

Jeg er derfor av den klare oppfatning at ekstrem forstyrrelsestrening og kvalitetssikring generelt IKKE er nødvendig for å lykkes i konkurranser. Og det sier jeg til tross for at jeg har kjørt ganske mye slik trening, og også var den som først lanserte begrepet "omvendtlokking" i sin tid.

Men i likhet med ekstreme trekk hos utstillingshunder, kan noe som i utgangspunktet starter som funksjonelt

og fornuftig, raskt utvikle seg til et monster når det trekkes for langt og man ikke skjønner formålet med hvorfor man gjør noe. Altfor mange hundetrenere kopierer dessverre blindt det som erfarne trenere gjør, uten noen dypere forståelse for hvorfor man bør gjøre dette.

Noen ord om omvendtlokking

Omvendtlokking er en form for kvalitetssikring som kan være interessant å bruke i noen tilfeller. Det jeg ofte ser er imidlertid at denne teknikken i større grad brukes som hjelp under innlæring, og ikke som reell kvalitetssikring.

Når vi begynte å skrive om omvendtlokking, var tanken at hunden allerede kunne tilby adferden frivillig først – og at vi deretter kunne bruke omvendtlokking for å gjøre hunden enda sikrere å tilby adferden frivillig. Når hunden har lært å utføre adferden under omvendtlokking, ser vi som regel at hunden ikke lenger blir så avhengig av førers plassering, eller at belønningen serveres i en spesiell posisjon hver gang.

Men så snart omvendtlokking blir lettere for hunden (altså mer velkjent) enn å utføre adferden uten omvendtlokking, er ikke lenger omvendtlokkingen "kvalitetssikring" – det er ren og skjær LOKKING (samme hvor "omvendt" den ser ut).

På samme måte som all annen forstyrrelsestrening, kommer man ganske raskt til et punkt der den ønskede læringseffekten stopper opp, og situasjonen ikke lenger fungerer som forstyrrelse, men som hjelp – som hunden fort kan bli hjelpeavhengig av.

Omvendtlokking kan med fordel brukes for å generalisere/kvalitetssikre en adferd som allerede er godt innlært. Men hvis du bruker omvendtlokking som teknikk i selve innlæringen av øvelsen, skal du betrakte omvendtlokking på linje med all annen lokking – og det vil si at du trapper den ned så snart som mulig.

Husk også at omvendtløkking IKKE er en del av konkurranseprogrammet. Bruk teknikken til det den er ment å brukes for, og ikke overdriv bruken slik at hunden blir hjelpeavhengig av den.

Flyt – hemmeligheten bak å takle forstyrrelser!

Når man ønsker at hunden skal lære å takle forstyrrelser og mange forskjellige situasjoner, er det et begrep jeg personlig finner mye nyttigere enn både forstyrrelsestrening og kvalitetssikring, og det er begrepet ”Flyt”.

Flyt er det samme som ”automatisering”. Vi kan objektivt måle hvor god flyt en adferd har ved å måle frekvens, varighet eller latens-tid på adferden.

Frekvens:

For eksempel at hunden kan gripe apportbukken fra bakken minst 15 ganger på 60 sekunder. En hunden som kan gjøre dette har åpenbart bedre flyt enn en hund som kun kan plukke opp apporten 5 ganger på 60 sekunder.

Varighet:

For eksempel at hunden kan bli liggende i minst 10 minutter, gå fri ved foten i minst 4 minutter osv.

Latens-tid:

For eksempel at hunden påbegynner neste adferd max 2 sekunder etter at forrige belønning av avsluttet.

For alle adferder er det mulig å definere et bestemt ”flytmål”, som er oppgitt i frekvens, varighet eller latens-tid (dette jobber vi mye med på Canis sitt klikkerinstruktørkurs!). Ved å kjøre jevnlig flytmålinger, er det enkelt å dokumentere at treningen faktisk går framover.

Rox lar seg ikke forstyrre. Foto: Audi Barstad

Redningshunden 01-2022

Å fortsette å trene på en adferd, selv etter at du har nådd flytmålet, er det som egentlig er ”overtrening”. Selv om det er nok at hunden kan plukke opp apporten 15 ganger på på 60 sek, kan man gjerne pushe opp til 18-20 repetisjoner – dette er overtrening. Begrepet ”overtrening” brukes imidlertid (dessverre) også ofte av om all form for forstyrrelsestrening der styrken på forstyrrelsene objektivt sett er større enn det hunden vanligvis har behov for.

Jeg foreslår at man bruker begrepet ”forstyrrelsestrening”, ”kvalitetssikring” eller ”omvendtløkking” om slik trening, og beholder ”overtrening” om trening på adferder som allerede har nådd opprinnelig flytmål (dvs der hunden allerede kan adferden ”godt nok”).

Jeg vil også argumentere for at virkelig overtrening, gir bedre resultater enn urealistisk forstyrrelsestrening. En adferd som er virkelig overtrent, vil faktisk sjelden bli spesielt påvirket av store forstyrrelser. Jeg tror mange hundetrener som klager over at hunden deres blir lett forstyrret, burde fokusere mindre på forstyrrelsene, og mer på å bygge virkelig god flyt på alle adferder.

Når du har lært inn en adferd veldig godt (dvs at den har meget god flyt), vil du som regel se at det er veldig enkelt å introdusere store forstyrrelser relativt hurtig. Hunden vil kanskje reagere litt på disse til å begynne med, men ettersom den kan adferden så godt, vil den fort slutte å bry seg om forstyrrelsene når den har fått noen belønninger også under denne nye situasjonen. Hvis du derimot ikke har spesielt bra flyt på adferdene ennå, er slik trening lite effektiv.

Det er med andre ord kun hunder som har virkelig god flyt på adferdene som kan gjøre den ofte svært imponerende forstyrrelsestreningen du ser på Facebook...

Bør vi ikke kvalitetssikre adferdene i det hele tatt?

Jo, det kan du gjerne gjøre – men jeg vil argumentere for å holde det meste av generaliseringstreningen innenfor realismens grenser. Det vil si at du gjør en kravanalyse over hvilke forstyrrelser hunden din bør kunne utføre adferden under og og trener aller mest på disse.

Å kjøre ekstreme forstyrrelser kan være moro å gjøre noen ganger. Det er interessant å se hvor mye man kan pushe grensene og kjøre på med forstyrrelser uten at adferden bryter sammen. Dette forteller deg ofte tydelig hvor grundig adferden er lært inn (dvs. hvor bra ”flyt” adferden har).

Men husk at slik kvalitetssikring har størst verdi de første repetisjonene. Det er liten vits i å fortsette etter at hunden allerede ser ut til å takle forstyrrelsen fint.

Overtrening er imidlertid en bra ting (så lenge du forsterker bra nok). Det er sjelden feil å repetere en adferd eller øvelse gang på gang på gang selv etter at hunden har lært den veldig godt.

Oppsummering

For å oppsummere mine hypoteser om denne saken til slutt:

- Ekstrem forstyrrelsestrening kan være moro – men på ingen måte nødvendig.
- Ekstrem flyt på adferdene er moro – og også nødvendig hvis du vil ha et pålitelig resultat.
- Det er viktigere å fjerne all hjelp (dvs stimuli som ikke er tilstede i konkurransesituasjonen) fra treningen, enn å overdrive trening med stimuli som du uansett aldri vil møte i konkurranseringen.
- Hunder som har god flyt på innlærte adferder (og som kan utføre adferdene selvstendig uten hjelp fra fører), takler ekstreme forstyrrelser etter svært få repetisjoner.
- Hunder med dårligere flyt trenger mange flere repetisjoner på å takle tilsvarende forstyrrelser – og treningstiden ville kanskje vært bedre brukt på å bygge bedre flyt på adferden før man introduserte alle disse avanserte forstyrrelsene.
- Når du kjører store forstyrrelser eller annen kvalitetssikring får du ofte raskt en bra indikator på hvor god flyt hunden har på adferdene du har trent – men treningen har ikke nødvendigvis noen stor tilleggsverdi i seg selv – spesielt ikke etter de første repetisjonene.
- Hvis du kjører forskjellige former for kvalitetssikring, trenger du bare gjøre det fram til hunden ”har tatt poenget”. Etter denne første fasen er ikke forstyrrelsene lenger ”forstyrrelser” – det er faktisk hjelp! Utstrakt bruk av omvendtløkking er et godt eksempel på dette.
- Konkurransetrening bør i all hovedsak rettes inn mot realistiske forstyrrelser, slik at hunden lærer at sannsynligheten for forsterkning er høy også under disse omstendighetene.

Redningshunden 01-2022

Gjørmete suksess-løp gir store inntekter

Du blir sliten, møkkete og får en fantastisk mestringsfølelse. Hva vi prater om? Poteløpet, selvfølgelig!

Av Trine Norill Jonassen,
NRH Hordaland

suksess. Vi så muligheten til at dette kunne bli populært i Hordaland, og en god mulighet for å kunne spre kunnskap om organisasjonen og skaffe distriktet en inntekt. Vi tenkte også det ville bli ringvirkninger med tanke på rekrutering, sponsorer og

løypeområde. Ikke minst nå ut til potensielle sponsorer og deltagere. Og ja, vi vet at Poteløpet ofte forveksles med Potetløpet, men den humoren spiller vi videre på. Første året løpet ble avholdt hadde vi ca 65 påmeldte. Vi hadde flere

dette fikk vi støtte fra regjeringen grunnet avlyst idrettsarrangement og satt med et overskudd på 19.000 likevel.

Året 2021 skulle vi prøve oss på nytt. Vi startet med godt mot, men møtte motgang da det periodevis var koronarestriksjoner. Det var vanskelig å få bekreftet sted vi kunne arrangere løpet. Det er mange krav som skal innfris. Parkering for ca. 100 biler, garderobes med dusj, område til stands for sponsorer, start og mål i samme område, terreng til 3 km løype hvor det både er vann og gjørme, samt velvillige grunneiere som ønsker oss velkommen. To dager før løpet skulle avholdes fikk komiteen en telefon fra kommunen om at løypen gikk ved siden av et vann som rant ut i ett annet vann, som da skulle bli drikkevann om noen år. Kan tro det røyk ut av ørene på en viss leder som hadde varslet kommunen i ukesvis før løpet og fikk beskjeden kl. 15 fredag og løpet skulle avholdes søndag. Etter litt forhandling, omlegging av løypen og en god dose tålmodighet, fikk vi tillatelse til å gjennomføre løpet. Oppslutningen ble enorm i våre øyne. Det var nok mange som var lei covid-19 og ville utfordre seg. Samtidig møtte vi sponsorer som ønsket å være med på laget. Vi hadde 170 påmeldte og 13 sponsorer som kjøpte sponsorpakke. Utenom dette var det flere sponsorer som stilte med gaver og premier. Vi hadde ulike klasser som barn, lag og enkeltkvipasjer med og uten tidtaking. Resultatet var ett overskudd på 105.000. For et adrenalinrush og se en etter en passere mål med et stort glis som lyste mestringsfølelse, og en god del gjørme. Medlemmene i NRH Hordaland stilte opp på lørdagen med klargjøring til løpsdagen. På selve dagen stiller de som løypevakter, førstehjelpere, parkeringsvakter, garderobevakter, speaker, medaljeutlevering, kiosk og alt annet som er av oppgaver. Konklusjonen er at vi hadde det knallkjekt.

Nå er vi i gang med planlegging av Poteløpet 2022. Til vår store glede har NRH Agder kastet seg på og skal avholde Poteløpet Agder i slutten av september. Til nå har vi hatt mange kjekke møter hvor vi kaster fra oss

vår kunnskap og hvor NRH Agder allerede er godt i gang med suksesskriteriene for å lage ett kjempeløp. I skrivende stund sitter vi i teams-møte med Geir fra Agder, som har fått stafettspinnen om å lage en helt ny nettside for Poteløpet som skal inkludere begge distrikt sine løp. Dette blir så spennende!.

Foto: Camilla Lavik Knudsen

«Poteløpet er et løp for alle som ønsker glede og mestringsfølelse sammen med sin 4-beinte beste-venn». Dette er slagordet for Poteløpet.

Poteløpet er et løp NRH Hordaland holder for å sikre distriktet en inntekt. Ideen kom etter NRH Rogaland startet Gjørmelabben med stor

grasrotandel. Vi tok kontakt med NRH Rogaland, som gledelig delte tips og triks til hvordan gjennomføre et vellykket løp. Dette er vi takknemlig for, da vi fikk både mot og kunnskap til å starte det litt usikre, men veldig spennende prosjektet.

Det første året la vi ned mye arbeid. Både med å finne navn, logo og

sponsorer med på laget og vi satt igjen med ett overskudd på ca. 25.000 kroner. Vi lærte mye om hva som kunne gjøres bedre, men med kun positive tilbakemeldinger, ga dette oss inspirasjon til å begynne jobben med å gjenta løpet året etter. Vi gikk i gang med stort mot, men måtte dessverre avlyse løpet da Norge var i lockdown. På tross av

Foto: Merete Evensen

Få første måned AniPlan gratis*

Hva gir du hunden som har alt? AniPlan!

Den mest omtentksomme julegaven inneholder:

- Årlig helsekontroll med vaksine
- Årlig helsekontroll med tannsjekk
- Ubegrenset med kloklipp
- Ubegrenset med resepter
- Ubegrenset med konsultasjoner i AniCura app'en
- 10% på tannrens
- 10% på hundeforsikring i Gjensidige
- Rabatt på fôr og utvalgte varer i butikken

AniPlan er god og forebyggende hundehelse i trygge og erfarne hender.

En helseplan som ivaretar din firbente venn hver eneste måned.

Les mer om AniPlan på anicura.no/aniplan, eller kontakt din nærmeste AniCura-klinikk.

*Ved tegning av AniPlan - abonnement innen 01. Januar 2022

Øvelse med Velledalen Montessoriskole

En onsdagskveld i januar fikk DI Møre og Romsdal en henvendelse fra Velledalen montessoriskole. De hadde sett NRK serien «Redningshundene» og blitt veldig interessert i å lære mer om hvordan hunder kan finne folk som har gått seg bort eller trenger hjelp av andre grunner.

Av Britt Unni Rørstad
Foto Silje Hausvik

Velledalen montessoriskole ligger i hjertet av Sunnmørsalpane, dette er et kjent turområde med dels krevende terreng, elevene er derfor godt kjent med at det kan bli behov for å lete etter folk både på barmark og i forbindelse med snøskred.

Vår DI Britt Unni Rørstad og lærer Silje Hausvik laga raskt et opplegg for en øvelse der elevene fra en klasse ved skolen skulle simulere at

de hadde gått seg bort – og forhåpentligvis bli funnet av redningshund.

I tillegg til Britt Unni og Ida var vi to heldige ekvipasjer som fikk være med denne gangen, det var Andreras Aure med Balto og Jan Arve Mork med IQ. Vi fikk melding om å møte på oppgitt sted ved skolen torsdag kl 0900. Torsdagen var en fin-fin øvelsesdag med lett blanding av regn, sludd og litt vind i lufta. Da vi tre med hundene ankom skolen, møtte vi lærer Silje. Hun kunne fortelle at hun savnet alle 18 elevene i klassen + en lærer, men

hun var ganske sikker på at de befant seg innenfor et nærmere avgrenset område. Vi delte området i 3 «teiger», fant passende ledelinjer og satte i gang søk. Etter ca 30 min var alle 18 funnet og gjort rede for – her snakker

vi raske funn!

Etter øvelsen hadde vi en rask oppsummering med elevene der de fikk stille spørsmål hilse på hundene og fortelle hvordan de opplevde dette. Jeg tror alle var enige om at det var en kjekk øvelse!

Som fersk hundefører var det veldig kjekt å få delta i en oppgave som ikke var laget av folk som kan hund, lukter kong og kjenner alle savnetprofiler, vi fikk se at hundene fungerer når det er kjekk ungdom vi leter etter også!

Den firbente senior

Uansett hvor aktiv og frisk din redningshund er, anses hunder faktisk som senior fra de er 7-8 år gamle. Hunden virker kanskje fortsatt frisk og fyrig som alltid, men aldringsprosessen er i gang og det er vanskelig å unngå aldersrelaterte lidelser. For å ha en frisk og glad hund er det noen råd som kan gjøre denne tiden bedre. Din firbente senior må rett og slett få litt ekstra oppmerksomhet, og kanskje en ekstra tur til veterinæren.

Hunder går gjennom livsfaser akkurat som oss. De er faktisk veldig lik oss når det gjelder aldring, og lider av de samme tingene som for eksempel artrose, diabetes, Alzheimer og lavt stoffskifte.¹ Eldre hunder har like godt av hjerne- trening som det vi har. De endrer til og med personlighet med årene!² Det sies at vi mennesker ofte blir mindre stressa og mer fornøyd med alderen. Det gjelder også for hunder.³

Hvor gamle hunder blir er avhengig av rase og størrelse. Som regel kan man si at jo større og tyngre, jo kortere levetid.

Inge Vogt Engeland veterinær AniCura

Spreke redningshunder

Heldigvis er hunder i Norske Redningshunder spreke og aktive, og derfor er ikke overvekt og mangel på stimuli et problem. Redningshunder har stort sett veldig gode hundeliv.

Allikevel er det ok å være oppmerksom på at det skjer endringer i indre organer, ledd og skjelett hos eldre hunder. Det viser seg at en del hundeeiere ikke tenker over at hunden blir senior ganske tidlig, og eventuelle helseplager oppdages ikke før det er synlig. Da er det som regel kommet langt. Det beste er så klart å tenke forebygging og oppdage lidelser så tidlig som mulig.

- Våre firbente familiemedlemmer blir heldigvis eldre og eldre. Forebyggende helsearbeid er nok mye av årsaken, sier Inge Vogt Engeland, Autorisert dyrlege PhD Spesialist i smådyrsykdommer hos AniCura

Telemark og Norges første veterinær med Master i kardiologi.

- Det er viktig å ta hensyn til at din firbente venn blir eldre.

Den trenger mer søvn og hvile, ro og trygghet, tilpasset kost og mosjon. En eldre hund kan lettere bli kald og få skjelettplager, så kanskje den trenger et varmere og mykere underlag når den skal sove. Man kan få mange fine år sammen med et seniordyr hvis man tar litt ekstra hensyn, sier Engeland.

Aldersrelaterte plager som oss mennesker

Svært mange får problemer med tenner og tannkjøtt. Forkalkninger, stivhet i rygg og ben er også vanlig, noe som merkes hvis hunden må bevege seg for å myke opp ledd etter å ha ligget i ro. Forebyggende behandling og tilpasset fôr kan lindre og utsette plager. Ikke minst kan eldre hunder få svikt i nyre og lever, sykdom i kjønnsorganene, hormonelle endringer, grå stær, og ja- de kan også få demens.

- Når kjæledyret eldes kan flere

sykdommer gi nedsatt livskvalitet. Heldigvis kan man forebygge og forsinke utviklingen av mange av disse sykdommene, hvis de oppdages tidlig. Derfor bør du som har seniordyr sørge for jevnlig helseundersøkelser for å unngå at dyret lider, sier Inge Vogt Engeland.

Veterinæren minner oss om at det er viktig å kjenne den normale atferden til sitt kjæledyr, for å oppdage aldersrelaterte endringer. Legg merke til hvordan dyret beveger seg, urinerer, gjør fra seg og hvordan den spiser og drikker.

-Dyr er generelt gode til å skjule plager, og det er ikke lett for eier å oppdage endret atferd eller at hunden har smerter. Mange av de aldersrelaterte sykdommene kan lindres eller kureres, men da er det viktig å være ekstra oppmerksom, sier veterinæren Inge Vogt Engeland.

- Med gode prøver kan vi oppdage en tilstand før den blir alvorlig eller plagsom, og forhindre at det blir verre. Noen ganger er det nok å skifte til et spesialtilpasset fôr.

Ekstra råd fra veterinær Inge Vogt Engeland:

Hvordan ta hensyn til eldre dyr? Eldre hunder trenger at vi tar hensyn til at både indre organer og ledd og skjelett får andre behov. Både mat, mosjon og oppmerksomhet må tilpasses den enkelte hund.

Hva er de vanligste tilstandene de kan få?

Ledd og skjelettsykdommer er vanlig. I tillegg er det flere som får problemene med tennene. Sykdommer i indre organer som lever, nyre og tarm er heller ikke uvanlig.

Forebyggende helsearbeid?

Mosjon etter hundens behov. Gi et fôr av god kvalitet som er laget til et seniordyr. Årlig helseundersøkelse og vaksine er spesielt viktig hos eldre dyr for å forebygge sykdom.

Hvordan oppdager man at seniordyret har vondt?

Det er viktig å kjenne sitt kjæledyr sin normale atferd. Legg merke til hvordan dyret beveger seg, urinerer, gjør fra seg og hvordan den spiser og drikker.

Kilder:

- [1. https://onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.1111/accel.12737](https://onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.1111/accel.12737)
- [2. https://www.nature.com/articles/s41598-020-74310-7](https://www.nature.com/articles/s41598-020-74310-7)
- [3. https://www.cell.com/cell-systems/fulltext/S2405-4712\(20\)30203-9](https://www.cell.com/cell-systems/fulltext/S2405-4712(20)30203-9)
- [4. https://dogagingproject.org/media-coverage/](https://dogagingproject.org/media-coverage/)

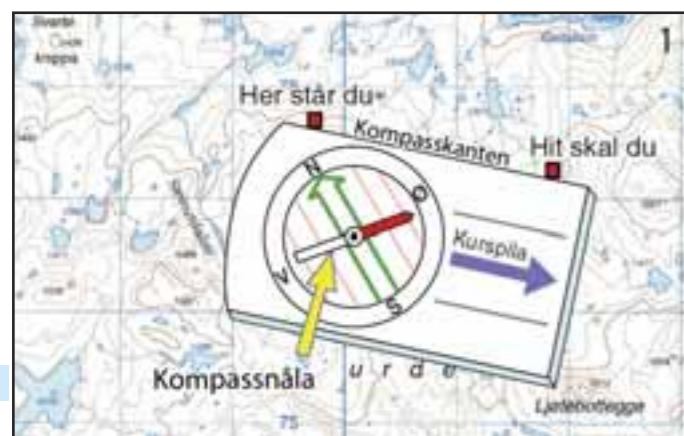

Hvordan var det der med kart igjen...?

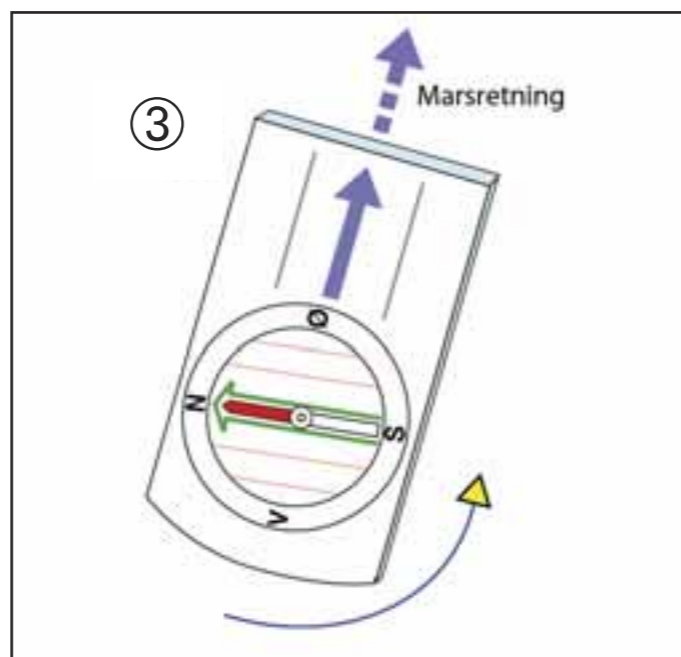
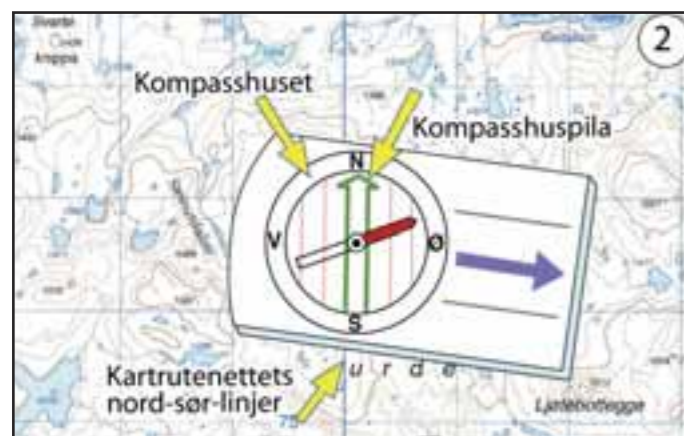
Alle hundeførere i NRH må ta orienteringsprøve, selv om vi stort sett bruker GPS på aksjoner. Vet du ikke hvordan du bruker kart og kompass eller trenger du en liten oppfrisking? Lær deg kart og kompass på 1-2-3 med dette korte kurset!

Av www.kartverket.no, gjengitt med tillatelse

1. La kanten av kompasset ligge inntil den rette strekningen fra det stedet du står, til det stedet du skal. Pass på at kurspila (ikke kompassnåla!) peker i den samme retningen; fra det stedet du står, til det stedet du skal.

2: Vri kompasshuset til linjene i kompasshuset blir parallelle med kartrutenettets nord-sør-linjer. NB! Kompasshusets N-merke skal peke mot nord på kartet (det vil si opp på kartet). Nå har du orientert kompasset i forhold til kartet.

3: Ta kompasset bort fra kartet. Korriger eventuelt for misvisning (se forklaring under). Hold så/deretter kompasset flatt i hånden. Den røde kompassnåla vil svinge fritt og stille seg inn mot nord. Drei kompasset til kompasshuspila (N-merket) faller sammen med den røde kompassnåla.

Nå har du orientert kompasset i forhold til terrenget. Kompassets kurspil (marsjretningspil) vil da vise deg retningen du skal gå.

Om å gå på kompasskursen

Del turstrekningen i intervaller mellom sikre kartdetaljer. Bruk vann, veikryss, bygninger eller bekkekryss som mellompunkter.

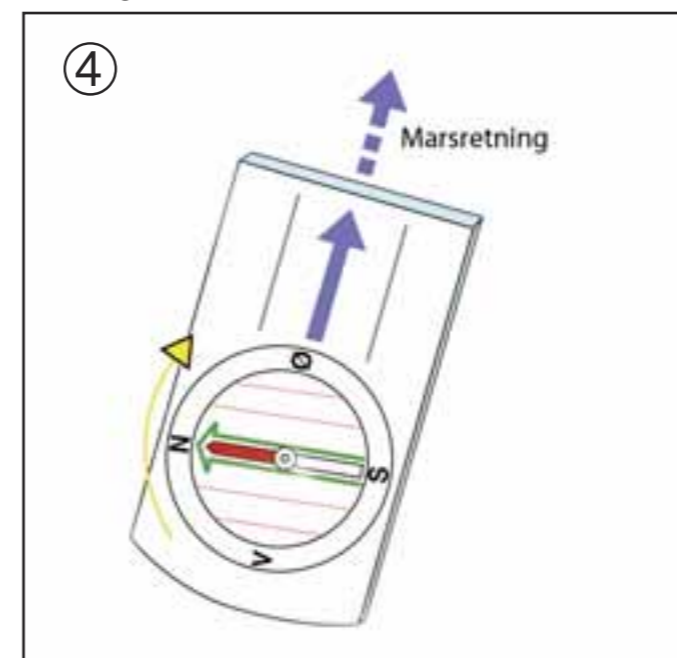
Når du har tatt ut kompasskursen, tar du sikte på et punkt i terrenget som kurspila (marsjretningspila) peker mot. I skog er det gjerne et tre noen hundre meter foran deg. På fjellet kan det være en bergknaus en kilometer foran deg. Når du kommer fram til dette stedet, tar du fram kompasset og sikter ut et nytt punkt. Slik holder du på til du kommer fram til et sikkert mellompunkt - først der tar du ut ny kompasskurs.

Husk at metallgjenstander og kraftledninger kan påvirke den magnetiske kompassnåla. Til og med klokka eller kniven din kan gi feil kurs, om de kommer nær nok kompasset.

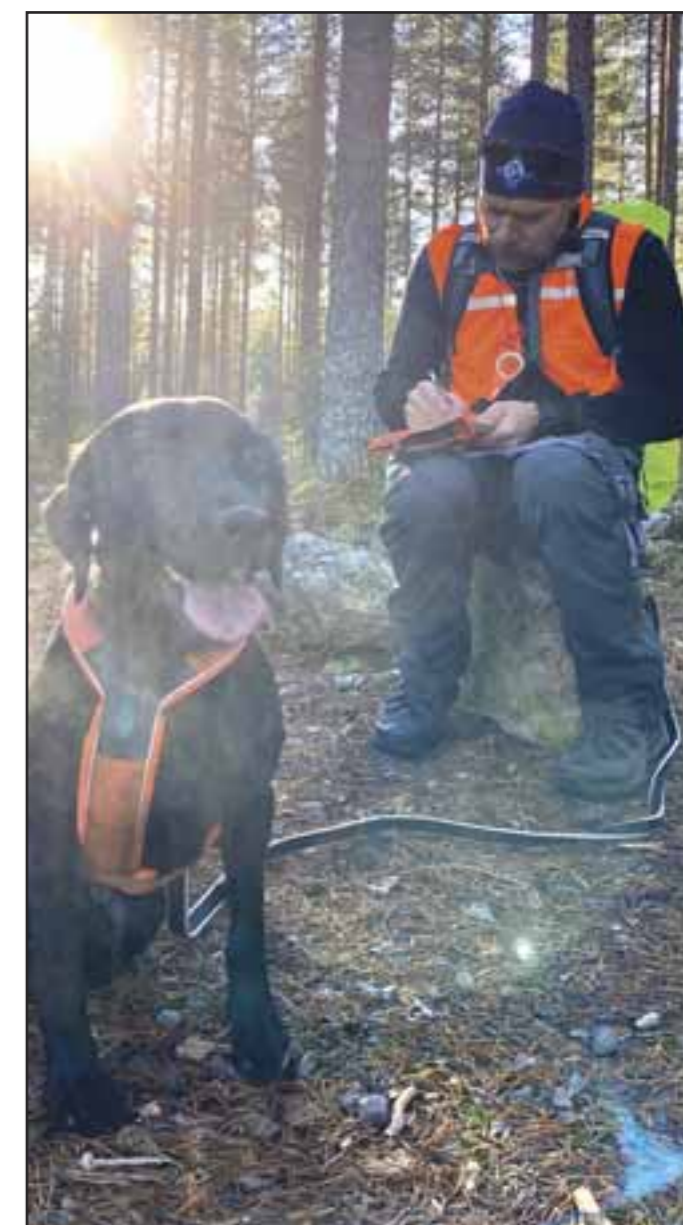
Misvisning

Skal du ta ut en svært nøyaktig kompasskurs må du ta hensyn til misvisningen (i grader) som kommer av at rutenettets nord-sør-linjer på kartet ikke peker mot magnetisk nord.

Misvisningen står oppgitt på første side av «Mitt turkart» som du lager på norgeskart.no, og varierer etter hvor du er i Norge. Den er størst øst i Finnmark (ca. 14 grader). Hvis du skal orientere en strekning på ca. 1 kilometer, vil du bomme med ca. 90 meter hvis misvisningen er 5 grader. Vil du ha en nøyaktig kompasskurs, må du dreie kompasshuset så mange grader som lokal misvisning er. Drei det med klokka hvis misvisning er østlig, og mot klokka hvis misvisning er vestlig.

4: Drei kompasshuset så mange grader som lokal misvisninger. Med klokka, hvis misvisningen er østlig, og mot klokka hvis misvisningen er vestlig. Drei deretter hele kompasset slik at kompasshuspila (N-merket) faller sammen med den røde kompassnåla.

Er hunden for stresset til å lære?

Illustrasjonsfoto: Torstein Bårdseng

Du har trent det samme momentet 17 ganger med hunden din, men hver gang føles det som å starte på nytt. Hunden ser på deg, så på apportbukken, så på deg, men mynten faller ikke ned. Hvordan går det an?

Denne artikkelen er basert på et webinar med Scandinavian Working Dog Institute, og er omskrevet og forkortet av Aud Ingebjørg Barstad etter tillatelse fra Tobias Gustavsson. www.swdi.se

Det finnes flere typer stress, og både hunder og hundeførere opplever det. Stress fører til økt puls og pustefrekvens, angst og/eller oppspilthet. Enkelte ganger er stress negativt og påvirker prestasjonen slik at den blir dårligere, mens andre ganger er stresset positivt ved at den fører til handling hos hunden, altså at den tilbyr atferd og prøver å finne løsninger på en oppgave.

Frustrasjon er derimot en type stress som ikke er bra for hunden eller innlæring.

Relevant og irrelevant stress

En israelsk studie viste at stress hos hundefører har mye å si for hvordan hunden presterer på prøve. I studien påførte de hundeførerne to typer stress:

1. **Irrelevant stress:** Stress som ikke har noe med den konkrete situasjonen å gjøre, for eksempel kommer det en person opp til hundefører FØR runderingsprøva og sier «du må komme til meg etterpå, vi må diskutere noe som er veldig viktig». Dette påfører hundeføreren stress, men det har ikke noe med selve situasjonen å gjøre = irrelevant stress.
2. **Relevant stress:** Dommerne kommenterer på hundeførers atferd og valg gjennom hele prøva, noe som gir høyt relevant stress hos hundefører.

Det interessante i studien var at irrelevant stress var positivt for utfallet av prøva hundefører og hund skulle ta! Det irrelevante stresset førte til at hundefører i mindre grad blanda seg inn i det hunden presterte. Han gikk mer i «egne tanker» og lot dermed hunden jobbe. Hunden gikk større, og fikk jobbe mer selvstendig uten innblanding.

Det relevante stresset var derimot veldig negativt for prestasjonen til hunden på prøva. Hundeføreren blanda seg mye inn i det hunden gjorde og styrte atferden. Dette førte til at hunden gikk «trangere» og var mindre selvstendig.

Stress og læring

En innlæringsstasjon kan være stressende både for hund og fører. Studier viser hvor viktig forutsigbarhet er for læring. Ingen kan ta i mot læring hvis stressnivået er for høyt, og det blir det ved uforutsigbarhet.

En studie på rotter viser hvordan forutsigbarhet er med på å dempe stress hos dyr (og hos mennesker). Rotter ble delt inn i tre grupper:

1. Rottene fikk strøm, men ingen forvarsel.
2. Rottene fikk strøm, men også en lyd som forvarsel.
3. Rottene fikk strøm, men de fikk også etterhvert en lyd som forvarsel, og kunne unngå strøm senere ved å trykke på en knapp.

Naturlig nok var det rottene i gruppe 1 som ble mest stresset. De kunne aldri forutsi når strømsjokket kom. Gruppe 2 var roligere, de fikk lyd-signal og kunne dermed slappe av mellom støtene. Gruppe 3 ble ikke særlig stresset fordi de kontrollerte sin egen situasjon.

Hvordan overfører vi dette til hundetrening?

I innlæring vet ikke hunden hva den skal gjøre. Den vet ikke hva som skal til for å oppnå belønningen. Hvis HF

da bruker skjenn eller negativ forsterker, vil dette være uforutsigbart for hunden, og den vil utvikle stress. Etter hvert kan dette føre til at selve treningssituasjonen blir negativ for hunden, og straks utløser en stressituasjon.

Men belønningsbasert trening vil vel løse problemet? Nei, ikke uten videre. Hunden må få vite hva den gjør feil også, mener SWDI. Vi må vise hunden hva som er riktig, og oppgaven må være så enkel å forstå at det ikke går an å ta feil (i nyinnlæringen). Vi må i tillegg ha en kondisjonert (innlært) markør (et ord) for «feil». Dette må være rolig og sies rolig. Når hunden gjør feil må den oppleve at da skjer det IKKE noe negativt, men det kommer heller ingen belønning.

Hvis hunden gjør feil to ganger må vi endre oppgaven slik at hunden mestrer. I mellomtiden gir du hunden en enklere oppgave, slik at den føler samarbeid og mestring. På denne måten kan man holde på i lengre perioder. Du holder hunden fokusert, og gir den en enklere oppgave for å unngå frustrasjon. Du endrer så den opprinnelige oppgaven slik at hunden lykkes.

Etter hvert blir systemet slik at hvis hunden ikke lykkes i en oppgave, vil den se på deg for å få en ny oppgave i stedet for straff.

Korttidshukommelse og langtidshukommelse

Når hunden jobber med deg i en nyinnlæringsituasjon, jobber den med korttidshukommelsen. Kunnskapen om øvelsen finnes ikke i langtidshukommelsen ennå. Ikke bruk opp hundens korttidshukommelse, for da vil den ikke huske hva den gjorde for å få belønningen! Du vil oppleve at du starter på nytt hver gang du trener hunden selv om det er en øvelse dere har gjort før.

Hunden bruker all sin korttids-

hukommelse for å prøve å løse en ny oppgave. Derfor er det ytterst viktig at HF legger opp oppgava slik at det ikke går an å gjøre feil: Feilfri læring. Det krever noe planlegging, men mye ligger i måten man belønner hunden på i denne fasen.

Hvis vi tenker oss å trene en hund via shaping, så venter man jo da på at hunden tilfeldigvis skal gjøre noe som er riktig, og så forsterker man det med belønning på eksakt riktig tidspunkt. Her er sjansene store for at hunden på veg mot målet gjør MANGE feil. For hver feil den gjør blir den mer frustrert, og stresset øker. Den bruker mye korttidshukommelse. Hvis man da plutselig brøler ut «BRA!» og kaster frem den beste belønningen hunden vet om, blir hunden først overrasket, deretter svært oppspilt over å ha fått favoritt-leken sin. Den vil kunne bli så gira at den ikke husker hva den gjorde for å få denne leken. Dette kan være like skadelig for hunden som straff i innlæring. Favorittbelønningen skaper en sjokk-effekt som «slår ut» korttidsminnet.

Derfor kan man gjøre innlæring på en annen måte:

Legg opp til en oppgave som er umulig å gjøre feil. Vær tett på hunden. Ikke snakk til den. Når hunden gjør riktig, belønn med en godbit i HØY FREKVENNS. Dette skal gå dobbelt så fort som du tror. Riktig atferd = belønn. Og gjør det så fort at hunden ikke får tid til å sysselsette seg med noe annet mellom øvelsene. Dette hjelper hunden å holde fokus, og å bygge fokus. Denne oppbyggingen av fokus skjer med mat, ikke leker. Dette passer ikke til all innlæring, men til en del (f.eks apport). Etter hvert utvider du ved å kaste godbiten bortover. Så, og BARE når dette er gjort mye og hunden virkelig forstår, går du over til å belønne med favoritten (en ball f.eks). Men belønn kun perfekte

gjennomføringer. De som ikke er perfekte belønnes ikke, man er bare nøytral og sier «prøv igjen».

Så kan man tenke at det er vel det samme om jeg sier «NEI», eller «SKINKESTEK» eller «PRØV IGJEN», men studier viser at hvis man bytter ut et negativt ord med et positivt, som for eksempel «PRØV IGJEN», så vil man automatisk virke mindre truende i kroppsspråket. Det er mye som skjer ubevisst hos hundefører.

Jackpotbelønning

Belønning skal hunden få for den BESTE responsen, ikke som en overraskelse. SWDI er dermed sterkt i mot å bruke jackpotbelønning. Denne typen belønning innebærer at hunden aldri kan vite om det er en brødsmule eller verdens feteste Kong som venter på den. Dette skaper ikke forutsigbarhet for hunden.

Hvis hunden kun får den fete belønningen når den gjør noe 100 prosent riktig, så skaper det forutsigbarhet for hunden. Den vet at den må levere perfekt for å få den beste belønningen. Leverer den halvveis får den «prøv igjen» eller en dårligere belønning, men den får aldri straff. «Vil jeg ha ballen må jeg gjøre det riktig!» Dette lærer hunden seg fort.

Dette krever selvsagt at hunden kjenner øvelsen ut og inn, og virkelig kan den.

Denne følelsen av kontroll hos hunden gjør at den kan jobbe med høy intensitet uten å bli stressa.

Scandinavian Working Dog Institute tilbyr kvalitetssikring, sertifisering, utdanning og utvikling av arbeidende hundeevipasjer samt produksjon av utdanningsmateriell. SWDI tilbyr webinarer og kurs, og har politiet, Svenska Brukshundklubben, Svenska Jägarförbundet og Viltskadecenter blant sine oppdragsgivere, i tillegg til privatpersoner. Se mer på SWDI sin Facebookprofil.

Velkommen til årets Hovedkurs Ettersøkning 2022

I år har vi felles informasjon om kursene, men dere finner detaljer om de forskjellige kursene under. Spesielt i år er nytt godkjeningsprogram som gjør at lagene du kan melde deg på, ser litt annerledes ut.

Fellesinformasjon ved søknad til hovedkurs

Attester: Følgende forhold må være registrert i NRHs medlemsdatabase før kursstart:

- Betalt medlemskontingent for inneværende år
- Alle prøver og eventuelle innstillinger, skal være gjennomført før frammøte til kurs. Dette i henhold til godkjenningsprogrammet.

Manglende registrering vil bli etterlyst av administrasjonen før kursstart.

- Vaksinasjonsattest må forevises ved registrering/ kursstart
- Blåbok skal innleveres til kursstab ved registrering/ kursstart

Prøver: Ekvipasjer som ikke følger kurset, men kun skal avlegge prøve, må også sende søknad innen påmeldingsfristen.

Påmelding til sentrale hovedkurs gjøres fra medlemssidene: www.nrh.no

Velg medlemssider. Logg inn med medlemsnummer og passord.

Velg fane: Påmelding. Du vil få en bekreftelse på at søknaden er mottatt, til den e-post adressen som er registrert på deg i databasen. Vær obs på at det er flere klasser og boalternativer liggende i rullegardin valgene. Oppgi ønske om romkamerat. Allergier, sykdom eller annet som kan være nyttig for kursledelsen å vite føres på «annen informasjon»

Betaling: Kursavgift og oppholdskostnader faktureres samlet kort etter påmeldingsfristen.

Betalingsfrist: Omgående. De som ikke har gjort opp innen forfall, risikerer å bli strøket som deltager. Kursavgiften refunderes ikke ved en eventuell avmelding fra kurset, **uansett årsak.**

Kursrefusjon: De som godkjenner klasse A / 1.g Re-godkjenner (under hovedkurset eller ved senere kontinueringsprøver) kan søke om kursrefusjon etter følgende satser:

Ettersøkning: kr 2500,-
Lavine: kr 3000,-
Katastrofe: kr 1900,-

Godkjente ekvipasjer på fordypningslag kan søke refusjon dersom hele hovedkurset følges. Søknad må sendes NRHs administrasjon senest to uker etter at ukas arbeid og søksprøver er bestått. Sendes: post@nrh.no. Refusjonen kan helt eller delvis falle bort dersom NRHs økonomi tilsier dette. Kursrefusjon gis maksimalt en gang pr disiplin pr sesong.

Med nytt godkjenningsprogram kan det dukke opp spørsmål og kanskje noe usikkerhet før man melder seg på. Ta gjerne kontakt med den lokale instruktøren dersom du er usikker på hvilket lag du skal melde deg på.

Også i år vil vi gjøre det vi kan for å oppfylle alles ønsker med både forlegning og lag. Kursleder vil være behjelpelig ved spørsmål.

Spesielt i år må vi alle være raus med hverandre. Nytt program kan gi gode diskusjoner, men kanskje også noe frustrasjon. Det har vi forståelse for. Om vi alle er med og bidrar vil dette bli fire flotte hovedkurs.

Det vil bli kunngjort når det er åpent for påmelding til årets hovedkurs.

Lykke til alle sammen!

De forskjellige lagene / modulene du kan melde deg på:

Modul 4 eksamen (tidligere «ukas arbeid»)

Dette er for de som skal opp til førstegangs godkjenning og 1. re-godkjenning.

Modul 4 (tidligere «fordypningslag»)

Dette er for godkjente ekvipasjer og som ønsker å trene på sammensatte eksamensoppgaver. Her blir det mye praktisk trening og arbeid.

Modul 3

Dette er for de som ønsker å trene på temaene som ligger i utdanningsplanen i modul 3.

Treningslag

Dette er for deltagere med fokus på temaer som er beskrevet i Modul 2. Utover det vil lagene selv kunne planlegge treningsøktene sine ut ifra behov og ønsker.

Prioritering

Ved stor pågang til kursene vil deltagere bli prioritert etter følgende rekkefølge:

- 1) Modul 4 eksamen
- 2) Modul 3
- 3) Modul 4 (tidligere «fordypningslag»)
- 4) Treningslag Modul 2

Husk Blåbok

Hovedkurs ettersøkning Midt-Norge 2022

Velkommen til HKEMN på Røros! Også i år vil HKEMN avholdes på Røros, i flott terreng og verdensarven.

Følg oss på Facebook: NRH HKEMN 2022

Tid: Uke 28 - søndag 10. juli til søndag 17. juli 2022

Pris, forlegning og annen praktisk informasjon finner du på Facebook NRH HKEMN 2022

Kurssted: Rørosvidda hotell

Kursleder: Stian Kristiansen / tlf: 958 91 797 / e-post: stian.kristiansen@nrh.no

Kurssekretær: Siv Kristiansen / tlf: 900 17 493 / e-post: siv.kristiansen@nrh.no

Hovedkurs ettersøkning Sør-Norge 2022

Velkommen til HKESN på ny lokasjon! I år vil årets hovedkurs ettersøkning Sør-Norge virkelig finne sted i sør! Vi har inngått avtale med Evje folkehøgskole og gleder oss til nye, fine opplevelser i Norges sørligste fylke. Folkehøgskolen ligger fint til, og har fine rom og fellesarealer som egner seg til samling av både faglig og sosial art.

Følg oss på Facebook: NRH HKESN 2022

Tid: Uke 30 - søndag 24. juli til søndag 31. juli 2022

Pris, forlegning og annen praktisk informasjon finner du på Facebook NRH HKESN 2022

Kurssted: Evje Folkehøgskole

Kursleder: Nina Leiros / tlf: 481 86 525 / e-post: nina.leiros@nrh.no

Kurssekretær: Gunnar Johan Kalrasten / tlf: 957 82 215 / e-post: gunnar.johan.kalrasten@nrh.no

Hovedkurs ettersøkning Vest-Norge 2022

Velkommen til HKEVN på Voss! Også i år vert HKEVN avholdes på Voss i eit variert og flott vestlandsterreng. Voss folkehøgskolen er base for HK, skolen har tradisjon for å ta godt vare på oss i NRH, god mat og hyggelig atmosfære. Skolen gjev gode muligheter for sosiale møteplasser både inne og ute, bålpanna er flittig i bruk på kveldane under veko.

Følg oss på Facebook: NRH HKEVN 2022

Tid: Uke 32 - søndag 7. august til søndag 14. august 2022

Pris, forlegning og annen praktisk informasjon finner du på Facebook NRH HKEVN 2022

Kurssted: Voss folkehøgskule

Kursleder: Jan Erik Grande / tlf: 951 03 652 / e-post: jan.erik.grande@nrh.no

Kurssekretær: Bente Aas Haugland Ankervold / tlf: 957 31 617 e-post: bente.aas.haugland.ankervold@nrh.no

Hovedkurs ettersøkning Nord-Norge 2022

Velkommen til HKENN! Også i år vil HKENN være årets lyseste hovedkurs.

Følg oss på Facebook: NRH HKENN 2022

Tid: Uke 32 - søndag 7. august til søndag 14. august 2022

Pris, forlegning og annen praktisk informasjon finner du på Facebook NRH HKENN 2022

Det vil bli avholdt grunnkurs under kurset

Kurssted: Bardu. Kurset avholdes trolig på Haraldvollen i Målselv, mer informasjon kommer.

Kursleder: Julie Steffensen / tlf: 412 60 371 / e-post: julie.steffensen@nrh.no

Sigrun Øverbø Jørgensen / tlf 958 55 974 / e-post: sigrun.overbo.jorgensen@nrh.no

Hovedkurs USAR 2022

HK USAR blir i uke 40 i Vestby. Kursleder: Mona Herjuaune. Det kommer deltakere fra Kroatia og trolig også Italia, Malta og Island.

Tid: Uke 40, 2022

Krav til deltakelse på kurs

1. Generelt

1.1. Medlemskap

For å kunne delta på kurs som arrangeres av Norske Redningshunder må deltageren være medlem av organisasjonen. På forlangende skal gyldig kvittering for betalt medlemskap kunne fremlegges. Dette gjelder alle typer kurs uavhengig av hvilket nivå i organisasjonen som står ansvarlig for kurset.

1.2 Krav til føreres alder

Kursdeltager som ikke er fylt atten år skal ha foresattes tillatelse for å delta på kurs.

2 Søknaden

Søknad om deltagelse på kurs skal sendes til ansvarlig kursleder eller kurssekretær dersom ikke annet er oppgitt.

3 Krav til hunden

3.1 Raser

Hunder av alle raser, samt ikke raserne hunder kan benyttes. Unntak fra dette er raser som er definert som farlige/ulovlige hunder av Landbruksdepartementet og blandinger inneholdende slike. Det gjøres unntak fra dette for A-godkjente hunder som ble godkjent før den aktuelle rasen ble forbudt.

I tilfeller hvor det er tvil om raseopphavet påligger det hundefører å dokumentere at rasen ikke er ulovlig. Dersom hundefører ikke kan fremlegge slik dokumentasjon vil hunden ikke kunne brukes i NRH.

3.2 Helse

Alle hunder som deltar på kurs må være vaksinert mot valpesyke og attest kunne fremvises.

- Hund under ett års alder: Hunden må være minimum 10 uker ved siste vaksinasjon.
- Hund over ett års alder: Hunden skal være vaksinert ved minst 10 måneders alder og deretter skal siste vaksinasjon være utført for maksimum 3 år siden.
- Ved førstegangsvaksinasjon må det ha gått minimum 2 uker fra vaksinasjonsdato. Det anbefales at deltagende hunder også er vaksinert mot parvovirusinfeksjon og parainfluenza (kennelhoste).

3.3 Løpske tisper

Kursleder skal ha melding om løpske tisper slik at det om mulig kan tas hensyn til dette ved sammenstillingen av nybegynnerlag.

3.4 ID-merking

Hunden skal være ID merket.

4 Prioritering av kursdeltagere

Dersom et kurs får flere påmeldinger enn kurset har plasser til skal deltageren prioriteres etter denne rekkefølgen;

1. Søkere som skal regodkjenne
2. Søkere fra rasfarlige distrikt (Lavinekurs)
3. Søkere som skal opp til klasse A 1. gang
4. Søkere som har påbegynt sin utdanning

5 Iverksetting

Denne instruks er vedtatt av HS 14 desember 2003 og revidert av FTU 20. januar 2007

Beskrivelse av lagsnivå

Fordypningslag (A-tren):

Nivået på deltakerne skal være godkjente hundeførere, tidligere hundeførere med ny hund på godkjenningnivå. Ekvipasjer som har gjennomført B godkjenning og er på godkjenningnivå for A godkjenning, kan etter avtale med kursleder delta.

Formålet med treningen denne uken er å videreutvikle ferdigheter ut over godkjenningsprogrammets krav. Trening på ferdigheter i henhold til godkjenningsprogrammet gjennomføres på B tren.

B-tren

Nivået på deltakerne skal være på B – A godkjenningnivå. Formålet med B tren er å videreutvikle ferdigheter opp mot godkjenningnivået klasse A.

Nybegynner:

Hensikten med laget er trening opp mot B godkjenning. Treningen kan omfatte alle ferdigheter som kreves ved B godkjenning. Deltakere regnes som rekrutt frem til B nivå. Treningen bør tilpasses individuelt. Det bør omfatte en gjennomgang av hva en leteaksjon innebærer.

FTU anbefaler at det i trenings lag rekrutt klargjøres for deltakerne at organisasjonens formål er å utdanne redningshunder. Ekvipasjene skal få tilbakemelding om egnethet.

Adresseliste er oppdatert fra Databasen 08.juni 2021

Hovedstyret

Adresse	E-post	Telefon
Leder: Mette Kiær Sørensen Lommedalsveien 360, 1350 Lommedalen	mette.kiar.sorensen@nrh.no	48 00 72 81
Nestleder: Nina Leiros Løvbrøtvegen 61, 2760 Brandbu	nina.leiros@nrh.no	48 18 65 25
Styremedlem: Sarah Wyss Strompdalsveien 1267, 7892 Trones	sarah.wyss@nrh.no	46 95 55 56
Styremedlem: Steinar Løvaas Lyshaugveien 30, 9310 Sørreisa	steinar.lovaas@nrh.no	93 09 00 46
Styremedlem: Yngve Smørdal Feråsen 112, 5253 Sandsli	yngve.smordal@nrh.no	99 37 00 23
Styremedlem: Yngve Moan Krokåsen 26, 6900 Florø	yngve.moan@nrh.no	90 96 19 84
1. varamedlem: Tommy Johnsen Liagarden 169, 3540 Nesbyen	tommy.johnsen@nrh.no	93 61 82 96
2. varamedlem: Bjørg Abelsen Myrvegen 52A, 9020 Tromsdalen	bjorg.abelsen@nrh.no	95 10 12 17
3. varamedlem: Karianne Holm-Varsi Heiloveien 12, 9800 Vadsø	karianne.holm-varsi@nrh.no	48 17 46 66

Administrasjonen

 Tamburveien 5, 1406 Ski, telefon 02615

Daglig leder: Jim Olav Hansen	joh@nrh.no	93 40 26 15
Organisasjonssekretær: Hege Iversen	post@nrh.no	45 23 29 00
Regnskapsmedarbeider: Jorunn Anita Svensen	regnskap@nrh.no	93 47 76 15
Beredskapsleder: Stig Mebust	stig.mebust@nrh.no	90 91 48 38
Redningsbutikken		45 23 29 00

Fagteknisk utvalg, FTU

Tor Monsen, leder		
Krokåsvegen 81, 5308 Kleppestø	tor.monsen@nrh.no	40 42 76 93
Sjur Haugen		
Brådalsvingen 2, 2022 Gjerdrum	sjur.haugen@nrh.no	99 50 51 51
Mona Herjuaune		
Kongeveien 33, 1412 Sofiemyr	mona.herjuaune@nrh.no	41 64 15 75
Bjørn Tore Olsrud		
Åbjørsvegen 153, 2910 Aurdal	bjorn.olsrud@nrh.no	95 29 20 05
Knut Skår		
Strandvegen 28, 6884 Øvre Årdal	knut.skar@nrh.no	93 22 38 36
Anne Kathrine Dille		
Hagaveien 16, 7374 Røros	anne.kathrine.dille@nrh.no	91 71 40 99

Norske Redningshunders beredskapsutvalg

Nasjonal beredskapsleder kontaktes normalt bare dersom distriktets beredskapsansvarlig ikke kan nås, i forbindelse med utkalling til aksjoner.

Nasjonal beredskapsleder: Mebust, Stig	Myraveien 45	1914 Ytre Enebakk	90 91 48 38	stig.mebust@nrh.no
Medlem NBU: Nicolaysen, Tore	Steinsletta 17	8522 Beisfjord	90 72 27 69	tore.nicolaysen@nrh.no
Medlem NBU: Dalby, Alf	Myrvangvegen 44	2827 HUNNDALEN	90 54 27 14	alf.dalby@nrh.no
Medlem NBU: Sørli, Andre	Flatbyvegen 26	2022 Gjerdrum	48 22 00 79	andre.sorlie@nrh.no
Kameratstøttekoordinator Rita Vasseng			90 09 52 24	rita.vasseng@nrh.no

Beredskapsansvarlig distrikt

Navn	Adresse	Post	Sted	Mob.	E-post	Ansvarlig til
Oslo, Asker og Bærum						
Stenhaug, Eirik	Ymers vei 4	0588	Oslo	90 60 57 25	eirik.stenhaug@nrh.no	31.12.2022
Innlandet						
Leiros, Nina	Løvbrøtvegen 61	2760	Brandbu	48 18 65 25	nina.leiros@nrh.no	31.12.2022
Buskerud						
Stian Refsdal	Vestjordet 3	3830	Ulefoss	47 01 87 96	stian.refsdal@nrh.no	31.12.2022
Telemark						
Stian Refsdal	Vestjordet 3	3830	Ulefoss	47 01 87 96	stian.refsdal@nrh.no	31.12.2022
Agder						
Rabben, Kent Moe	Brattvoll platå 86	4658	Tveit	97 50 71 76	kent.moe.rabben@nrh.no	31.12.2022
Rogaland						
Eriksen, Trond	C. Strømsvei 7 A	4019	Stavanger	95 05 79 31	trond.eriksen@nrh.no	31.12.2022
Hordaland						
Døving, Christian S.	Sundby Hvorupsvei 4a	5178	Loddefjord	99 62 03 08	christian.doving@nrh.no	31.12.2022
Sogn og Fjordane						
Døving, Christian S.	Sundby Hvorupsvei 4a	5178	Loddefjord	99 62 03 08	christian.doving@nrh.no	31.12.2022
Møre og Romsdal						
Engetrøen, Per Gunnar	Hageveien 29	6152	Ørsta	48 17 65 80	per.gunnar.engetroen@nrh.no	31.12.2022
Trøndelag						
Jørgensen, Jorg	Øverfossvegen 14	7081	Sjetnemarka.	41 12 66 18	jorg.jorgensen@nrh.no	31.12.2022
Søndre Nordland						
Johansen, Else-Iren	Klækstadåsen 30	8016	Bodø	95 28 76 09	else-iren.johansen@nrh.no	31.12.2020
Haukenes, Nina Vinje	Bodinveien 57	8010	Bodø	95 11 17 03	nina.vinje.haukenes@nrh.no	31.12.2022
Hålogaland						
Nicolaysen, Tore	Steinsletta 17	8522	Beisfjord	90 72 27 69	tore.nicolaysen@nrh.no	31.12.2022
Troms						
Nicolaysen, Tore	Steinsletta 17	8522	Beisfjord	90 72 27 69	tore.nicolaysen@nrh.no	31.12.2022
Finnmark						
Waalder, Alf	Reistadlia 2	9513	Alta	97 67 78 80	alf.waalder@nrh.no	31.12.2022
Østfold og Follo						
Andersen, Marius W.	Innspurten 12C	0663	Oslo	90 96 18 11	marius.wigen.andersen@nrh.no	31.12.2022
Romerike						
Andersen, Marius W.	Innspurten 12C	0663	Oslo	90 96 18 11	marius.wigen.andersen@nrh.no	31.12.2022
Vestfold						
Stian Refsdal	Vestjordet 3	3830	Ulefoss	47 01 87 96	stian.refsdal@nrh.no	31.12.2021

Distriktsinstruktører

Disiplin	Navn	Mob.	E-post	Oppnevnt til
Oslo, Asker og Bærum				
Sommer	Nessem, Anders Sten	90 69 68 18	anders.sten.nessem@nrh.no	31.12.2022
Vinter	Nessem, Anders Sten	90 69 68 18	anders.sten.nessem@nrh.no	31.12.2021
Innlandet				
Sommer	Olsrud, Bjørn Tore	95 29 20 05	bjorn.olsrud@nrh.no	31.12.2021
Vinter	Klingenberg, Oddbjørn	91 61 86 82	oddbjorn.klingenberg@nrh.no	31.12.2020
Buskerud				
Sommer	Bakketun, Kjell Tore	90 19 73 02	kjell.tore.bakketun@nrh.no	31.12.2021
Vinter	Grøndalen, Vidar	92 63 05 57	vidar.grondalen@nrh.no	31.12.2021
Telemark				
Sommer	Staaand, Theresia	95 10 66 98	theresia.staaand@nrh.no	31.12.2021
Vinter	Lien, Bente	91 19 33 47	bente.lien@nrh.no	31.12.2022
Agder				
Sommer	Knutsen, Cicilie	99 02 57 04	cicilie.knutsen@nrh.no	31.12.2022
Vinter	Knutsen, Cicilie	99 02 57 04	cicilie.knutsen@nrh.no	31.12.2022
Rogaland				
Sommer	Larsen, Tone	95 74 34 58	tone.larsen@nrh.no	31.12.2022
Hordaland				
Sommer	Skotheim, Karen Sofie	90 06 87 54	karen.sofie.skotheim@nrh.no	31.12.2022
Vinter	Monsen, Tor	40 42 76 93	tor.monsen@nrh.no	31.12.2022
Sogn og Fjordane				
Sommer	Sæterdal, Helene H.	91 56 55 14	helene.h.saterdal@nrh.no	31.12.2022
Vinter	Skår, Knut	93 22 38 36	knut.skar@nrh.no	31.12.2022
Møre og Romsdal				
Sommer	Rørstad, Britt Unni	92 80 75 47	britt.unni.rorstad@nrh.no	31.12.2022
Vinter	Dyrkorn, Kristin	90 98 70 79	kristin.dyrkorn@nrh.no	31.12.2022
Trøndelag				
Sommer	Dille, Anne Kathrine	91 71 40 99	anne.kathrine.dille@nrh.no	31.12.2022
Vinter	Bøe, Martin	91 32 70 66	martin.boe@nrh.no	31.12.2022
Søndre Nordland				
Sommer	Åkerøy, Åse E.	95 97 65 26	ase.e.akeroy@nrh.no	31.12.2022
Vinter	Hansen, Bjørn Egil	95 41 94 92	bjorn.egil.hansen@nrh.no	31.12.2022
Hålogaland				
Sommer	Åkerøy, Åse E.	95 97 65 26	ase.e.akeroy@nrh.no	31.12.2022
Vinter	Hansen, Bjørn Egil	95 41 94 92	bjorn.egil.hansen@nrh.no	31.12.2022
Troms				
Sommer	Silli, Marit Kiil	95 19 52 15	marit.kiil.silli@nrh.no	31.12.2022
Vinter	Bengtsson, Susanne	99 73 34 28	susanne.bengtsson@nrh.no	31.12.2022
Finnmark				
Sommer	Larsen, Kristian B	97 06 66 51	kristian.b.larsen@nrh.no	31.12.2021
Vinter	Pedersen, Heidi Elisabeth	95 81 34 30	heidi.elisabeth.pedersen@nrh.no	31.12.2022
Østfold og Follo				
Sommer	Jensen, Hans	45 28 63 86	hans.jensen@nrh.no	31.12.2021
Vinter	Holman, May-Elin	46 66 86 59	may-elin.holmen@nrh.no	31.12.2022
Romerike				
Sommer	Hauge, Merete G.	92 24 86 71	merete.g.hauge@nrh.no	31.12.2021
Vinter	Lie, Olav Hallvard	91 91 79 62	olav.lie@nrh.no	31.12.2021
Vestfold				
Sommer	Lønn, Brita Bergan	93 22 81 45	brita.bergan.lonn@nrh.no	31.12.2022

Kameratstøtte

Norske Redningshunder Oslo, Asker og Bærum		
Sidsel Steiro	90 03 89 98	sidsel.steiro@nrh.no
Tina Treu Os	98 62 30 48	tina.treu.os@nrh.no
Tore Poortman	92 83 83 38	tore.poortman@nrh.no
Norske Redningshunder Innlandet		
Trine Teien	90 76 93 99	trine.teien@nrh.no
Mick Sheard	90 56 81 16	michael.anthony.sheard@nrh.no
Sølvi Trovåg	95 10 46 24	solvi.trovag@nrh.no
Ingrid Stadheim	91 57 14 92	ingrid.stadheim@nrh.no
Norske Redningshunder Buskerud		
Ole Johan Bjørnstad	91 38 59 12	ole.johan.bjornstad@nrh.no
Wenche Olsen	91 12 48 90	wenche.olsen@nrh.no
Bjørn Erik Fælth	91 10 45 11	bjorn.erik.falth@nrh.no
Norske Redningshunder Telemark		
Anne-Kari Straand Østerberg	48 29 73 83	anne-kari.straand-osterberg@nrh.no
Kristoffer Roholdt	41 39 91 62	kristoffer.roholdt@nrh.no
Norske Redningshunder Agder		
Jannicke Rabben	95 94 15 65	jannicke.rabben@nrh.no
Inger Bråten	47 90 66 36	inger.braten@nrh.no
Norske Redningshunder Rogaland		
Helen Adamson	48 60 56 25	helen.adamson@nrh.no
Morten Sørby	48 07 61 11	morten.sorby@nrh.no
Norske Redningshunder Hordaland		
Bente Aas Haugland Ankervold	95 73 16 17	bente.aas.haugland.ankervold@nrh.no
Nina Haug	90 61 65 59	nina.haug@nrh.no
Norske Redningshunder Sogn og Fjordane		
Johanne Broch	95 18 24 79	johanne.broch.hauge@nrh.no
Elin-Mari Vallestad	97 42 88 98	elin-mari.vallestad@nrh.no
Norske Redningshunder Møre og Romsdal		
Kristin Dyrkorn	90 98 70 79	kristin.dyrkorn@nrh.no
Wenche Osborg	95 11 16 32	wenche.osborg@nrh.no
Kurt Amundø	45 61 19 00	kurt.amundo@nrh.no
Eddy Leonhardsen	90 50 41 57	eddy.leonhardsen@nrh.no
Norske Redningshunder Trøndelag		
Martin Bøe	91 32 70 66	martin.boe@nrh.no
Anne Kathrine Dille	91 71 40 99	anne.kathrine.dille@nrh.no
Norske Redningshunder Søndre Nordland		
Bjørn Egil Hansen	95 41 94 92	bjorn.egil.hansen@nrh.no
Sissel Tveråen Moen	41 61 88 31	sissel.tveraen.moen@nrh.no
Norske Redningshunder Hålogaland		
Inger Anne Kristoffersen	46 63 96 18	inger.anne.kristoffersen@nrh.no
Heidi Regine Johnsen	45 61 48 38	heidi.regine.johnsen@nrh.no
Johan H. Weydahl	91 30 62 60	johan.h.veydahl@nrh.no
Rita Elisabeth Vasseng	90 09 52 24	rita.vasseng@nrh.no
Helland, Bjørn Einar	93 24 43 48	bjorn.einar.helland@nrh.no
Norske Redningshunder Troms		
Torgeir Johansen	91 00 94 41	torgeir.johansen@nrh.no
Hilde M. Hanssen	97 15 17 13	hilde.m.hanssen@nrh.no
Norske Redningshunder Finnmark		
Nina Grønstrand	90 63 86 48	ninajog@gmail.com
Kari Beate Engseth	41 64 50 14	karibeate@outlook.com
Norske Redningshunder Østfold og Follo		
Siri Bjørdal	93 29 18 06	siri.bjordal@nrh.no
Ole-Jan Kristiansen	94 02 36 96	ole-jan.kristiansen@nrh.no
Toril Vik	90 75 07 70	toril.vik@nrh.no
Norske Redningshunder Romerike		
Lise Ljungmann Haugen	90 11 94 42	lise.ljungmann.haugen@nrh.no
Geelmuyden, Helene E.	91 62 33 57	helene.e.geelmuyden@nrh.no
Norske Redningshunder Vestfold		
Silje Eftang	90 01 18 86	silje.eftang@nrh.no
Kenneth Holtan	90 05 49 55	kenneth.holtan@nrh.no

Distriktskontakt

Oslo, Asker og Bærum	Lasse Bjørn Rossing	90 63 53 01	lasse.bjorn.rossing@nrh.no
Innlandet	Mick Sheard	90 56 81 16	michael.anthony.sheard@nrh.no
Buskerud	Eidsvig, Reidun Nørstebø	90 03 02 25	reidun.norstebo.eidsvig@nrh.no
Telemark	Kasin, Helle	97 09 27 05	helle.kasin@nrh.no
Agder	Svein Skagen	92 63 71 70	svein.skagen@nrh.no
Rogaland	Finbak, Aud Gulaker	92 83 45 18	aud.gulaker.finbak@nrh.no
Hordaland	Frank Listøl	91 15 31 64	frank.listol@nrh.no
Sogn og Fjordane	Helene H. Sæterdal	91 56 55 14	helene.h.saterdal@nrh.no
Møre og Romsdal	Ressem, Else Marie Halse	48 13 48 26	else.marie.halse.ressem@nrh.no
Trøndelag	Lill Hemmingsen Bøe	45 61 95 90	lill.hemmingsen.boe@nrh.no
Søndre Nordland	Line Olsen	48 03 91 97	line.olsen@nrh.no
Hålogaland	Rita Elisabeth Vasseng	90 09 52 24	rita.vasseng@nrh.no
Troms	Marit Kiil Silli	95 19 52 15	marit.kiil.silli@nrh.no
Finnmark	Eriksen, Christine Øverli	47 41 51 68	christine.overli.eriksen@nrh.no
Østfold og Follo	Ronny Iversen	91 84 60 41	ronny.iversen@nrh.no
Romerike	Myrland, Per-Erik	41 77 21 99	per-erik.myrland@nrh.no
Vestfold	Henning Hansen	95 11 71 45	henning.hansen@nrh.no

Etikk- og disiplinærutvalget

Lene Gulbrandsen	Langangsveien 319	4900 Tvedestrand	95 87 71 48	lene.gulbrandsen@nrh.no
Morten Kvammen	Kristensedalen 5	9910 Bjørnevattn	91 35 04 84	morten.kvammen@nrh.no
Martin Bøe	Brekkeveien 28	7392 Rennebu	91 32 70 66	martin.boe@nrh.no
Silje Merete Steinstrø	Andebuveien 830	3158 Andebu	97 17 61 58	silje.merete.steinsto@nrh.no
Christine Movik	Haugsvæien 8	3520 Jevnaker	97 57 14 23	christine.movik@nrh.no
Sonni Schulstad	Glennveien 30	1476 Rasta	97 16 36 06	sonni.schulstad@nrh.no

Etiske retningslinjer

Etiske retningslinjer for Norske Redningshunder (NRH) er et sett av normer og prinsipper til veiledning for organisasjonens medlemmer og ansatte.

- Som medlem av og ansatt i NRH er man selv ansvarlig for å gjøre seg kjent med og etterleve de gjeldende etiske retningslinjer. NRH skal sørge for at disse er lett tilgjengelige, for eksempel på organisasjonens nettsider.
- Medlemmer og ansatte i NRH plikter å overholde de vedtekter, instruksjoner og andre bestemmelser som til enhver tid gjelder for NRH. Dette innebærer at alle må forholde seg til de vedtak som er fattet av Representantskapet, HS, FTU, NBU og DU.
- Medlemmer og ansatte skal vise respekt og likeverd overfor andre og legge til rette for samarbeid innen egen organisasjon og med samarbeidspartnere innen redningstjenesten.
- Medlemmer og ansatte skal til enhver tid opptre på en måte som gagnar organisasjonen NRH og styrker den alminnelige tillit til denne.
- Tillitsvalgte og instruktører i NRH må være seg bevisst sin rolle i organisasjonen og ikke misbruke den tillit de blir vist.

● Medlemmer og ansatte har taushetsplikt angående private eller på annen måte sensitive opplysninger man blir kjent med som medlem i eller gjennom sitt arbeid for NRH. Taushetsplikten gjelder også etter at vedkommende eventuelt har avsluttet sitt medlemskap/ ansettelsesforhold i NRH.

● Medlemmer og ansatte i NRH skal ikke bruke sin posisjon i organisasjonen for å oppnå personlig vinning.

● Medlemmer skal på forespørsel fra administrasjonen kunne fremvise politiattest for frivillige organisasjoner, såkalt Barneomsorgsattest.

● Hunden skal behandles med respekt og treningsmetodene som brukes skal ikke være i konflikt med Lov om dyrevelferd.

● NRH-medlem eller ansatte som har informasjon om at disse etiske retningslinjene brytes, plikter å varsle tjenestevei om dette.

Forkortelser brukt i Norske Redningshunder:

HS: Hovedstyret

FTU: Fagteknisk utvalg

NBU: Norske Redningshunders beredskapsutvalg

Vedtatt av Hovedstyret 18.01.2018. Revidert og i kraft 19.01.2020.

Et nettverk av fastleger og spesialister

FOR FOREBYGGENDE HELSE OG BEHANDLING
AV AKUTT SKADE OG SYKDOM

FINN DIN NÆRMESTE DYREKLINIKK PÅ
EVIDENSIA.NO

EVIDENSIA